

FINANTZAKETA ETA GASTU PUBLIKOA KULTURAN

EAE 2014

EMAITZA TXOSTENA

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

FINANTZAKETA ETA GASTU PUBLIKOA KULTURAN

EAE 2014 EMAITZA TXOSTENA

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2016

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzako Liburutegi Nagusiaren katalogoan aurki daiteke: <http://www.bibliotekak.euskadi.net/WebOpac>

Argitaraldia: 1.a, 2016eko abuztua

© Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Saila

Internet: www.euskadi.eus

Argitaratzailea:
Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
C/ Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Diseinua eta maketazioa:
Miren Unzurrunzaga Schmitz

AURKIBIDEA

AURKEZPENA	5
1. AZTERLANAREN HELBURUAK ETA METODOLOGIA	6
1.1. Helburuak	6
1.2. Fitxa teknikoa	7
1.3. Azterlanaren behaketa-eremua	8
1.4. Aztertutako kontzeptuak	10
1.5. Gastoa kontsolidatzeko prozesua	12
1.6. Segida historikoa	14
2. KULTURA GASTUAREN BILAKAERA 2008-2014 ALDIAN	15
2.1. Kulturaren egindako gastuaren bilakaera	15
2.2. Kulturaren egindako gastuak herri-administrazioen aurrekontuetan duen garrantzi erlatiboa	16
2.3. Bestelako sail eta arloek kulturaren egindako gastua	19
2.4. Erakunde mota bakoitzak kulturaren egindako gastuaren bilakaera	21
2.5. Hedabideetan egindako gastuaren bilakaera	31
3. KULTURA-GASTUA ADMINISTRAZIO-MAILEN ARABERA	34
3.1. Transferentzien fluxuak administrazio-mailen arabera	34
3.2. Kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera	36
3.3. Kulturaren egindako gastua kultura-esparruen eta administrazio-mailen arabera	41
4. HERRI-ADMINISTRAZIOEN MULTZOAK KULTURAN EGINDAKO GASTUA	55
4.1. Transferentzien fluxuak administrazio-mailen artean	55
4.2. Jatorrian kontsolidatutako gastua	57
4.3. Helmugan kontsolidatutako gastua	61
5. KULTURA-ARLOKO ENPLEGU PUBLIKOA	67
6. LABURPEN GISA	71
I. ERANSKINA. 2014ko azterlanean parte hartu duten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak, lurralde historikoen arabera	76
II. ERANSKINA. 2014an parte hartu duten udalak, biztanleriaren arabera	78
III. ERANSKINA. Eraitzen laburpena kultura-esparruen arabera	81

AURKEZPENA

Kulturaren Euskal Behatokiak Euskal Autonomia Erkidegoko laugarren *Finantzaketa eta gastu publikoa Kulturaren* estatistika txostena aurkezten du, 2014 urteari dagozkion datuekin. Bertan 149 udalen eta 54 erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen aurrekontuak aztertu dira, hiru foru-aldundien eta Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuez gain.

Metodologiaren ikuspuntutik, galdetegiaren xehetasunak eta kontsolidazio bikoitz baten bidez gauzatzen den arazketa-mailak datuen kalitatearen maila zehatz-zehatza bermatzen dute. Operazio estatistiko hau baliatzen da batez ere, informazio-iturri nagusi gisa, herri-administrazioen kultura-politikak aztertzeko, eta EAE osoko datuak eskaintzen dituen bakarra da berau.

Azterlanak kuantitatiboki eta objektiboki irudikatzen du sektore horren pisua aurrekontu publikoen osotasunean, sektore bakoitzaren lehentasunak, programa eta inbertsio puntualen gastuaren osotasunean duen eragina, esku-hartze publiko mota eta administrazioaren logika funtzionala. 2008-2014 aldiko bilakaeraren eta 2010-2014 aldiko gastu kontsolidatuaren datuak aurkeztuko dira. Saihestezina eta aldi berean etsigarria da 2008. urtearekiko konparaketa egitea. Urte horretako testuingurua eta gastu-bolumena urrun geratzen dira 2014ko egoeratik. Hala ere, nabarmendu beharra dago 2012tik hona egoera egonkortzen ari dela.

Txostenak bi arrazoiengatik ez du eragile jakinen egoeratan sakontzen: erakunde publikoak izan arren konfidentzialtasuna derrigorrezkoa delako eta azterlanaren ekarpena begirada orokorra delako.

Azkenik, azpimarratzekoa da aztertutako erakunde guztien inplikazioa. Kulturaren, kontu-hartzaitzaren eta ekonomiaren arloko teknikarien laguntzarik gabe, ezingo litzateke azterlana burutu. Behatokiak eskerrak eman nahi dizkie guztiei parte hartzeagatik, eta kultura-eragileei gonbidapena luzatu nahi die bai parte hartu duten erakunde bakoitzarentzat bai kultura-politikak ezagutzeko interesa duen publikoarentzat egiten dituen euskarri eta txostenetako emaitzak ezagun ditzaten.

1. AZTERLANAREN HELBURUAK ETA METODOLOGIA

1.1. Helburuak

Finantzaketa eta Gastu Publikoa Kulturaren estatistikaren helburua da, oinarrian, EAEko herri-administrazio nagusiak kulturaren egiten ari diren ekarpen ekonomikoen eta inbertsioaren tamainaren panoramika eskaintzea. Zehatzago esanda, honako hauek:

- EAEko herri-administrazioko gobernu-mailek kulturaren egiten duten gastua zein den jakitea.
- Kultura-arloan egindako gastu publikoaren izaera ekonomikoa aztertzea.
- Kultura-arloan egindako gastu publikoaren banaketa aztertzea kultura-esparruen eta -sektoreen arabera.
- EAEn kultura-arloan egiten den gastu publikoaren ikuspegi orokorra, osoa eta hobetua ematea.
- Bana-banako informazioa eta alderaketari zein bilakaerari buruzko erreferentziak ematea azterlanean parte hartu duen erakunde bakoitzak kulturaren egindako gastuari dagokionez.
- Euskal herri-administrazioek komunikabideetan egiten duten gastuari buruzko informazioa biltzea.
- Kultura-arloko enplegu publikoaren hurbilketa izatea.

1.2. Fitxa teknikoa

Eragiketaren izena
Finantzaketa eta Gastu Publikoa Kulturaren estatistika. Euskal Autonomia Erkidegoa.
Eragiketaren estatusa
Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Sailak egina. Eustatek ofizialdua.
Maiztasuna
Bi urtez behingoa
Eragiketa-mota
Erroldan oinarritua: Eusko Jaurlaritza, hiru foru-aldundiak eta 5.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak; baldintza jakin batzuk betetzen dituzten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak ¹ Laginetan oinarrituta: 5.000 biztanletik beherako udalak
Informazio bilketa
Fitxa egituratuaren (paperezko euskarrian zein euskarri informatikoan), laguntza teknikoaren eta lankidetzaren bitartez informazioa zuzenean biltzeko prozesua, erakunde bakoitzaren ezaugarri eta beharrezanetara egokituta.
Informazioa biltzeko aldia
2015eko iraila – 2015eko abendua
Informazioaren erreferentzia-urtea
2014
Erantzun-maila
Erakundeen % 100
Landa-lana egiteko ardura izan duen enpresa
Siadeco
Diseinua kontrastatzeko eta baliozkotzeko prozesua
Herri-administrazioetako arduradunak, azterlana abiarazi baino lehenagoko hainbat lan-taldetan parte hartu zutenak

¹ 1.3. atalean zehazten dira azterlanean sartzeko irizpideak.

1.3. Azterlanaren behaketa-eremua

Estatistika honek azterketa-oinarri hauek hartu ditu barnean:

- Eusko Jaurlaritzari, hiru foru-aldundiei eta 5.000 biztanletik gorako udalerrietako udalei (71) egindako errolda-izaerako landa-lana.
- 5.000 biztanletik beherako udalerrietako herri-administrazioen lagin adierazgarri bati (78 udali) egindako landa-lana; 5.000 biztanletik beherako udalerrien % 43 dira horiek, eta halako udalerrietako biztanleen % 43 bizi da horietan².
- Administrazio baten edo hainbaten mendekoak diren, nahiz horien % 100eko partaidetza duten erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioei egindako errolda-izaerako landa-lana. Multzo horretan sartzen dira 2014an administrazioetik 500.000 eurotik gorako transferentziak jaso zituzten partaidetza publikodun erakundeak (54 guztira).

Ondorengo figuran xehatzen da operazioaren irismena, kontsultatutako erakunde mota desberdinen arabera.

1. irudia. **Aztergai den unibertsoa eta laginaren irismen-ratioak**

	UNIBERTSOA		LAGINA		LAGINAREN IRISMENA	
	Entitate-kop.	Biztanleak	Entitate-kop.	Biztanleak	Entitateen %	Biztanleriaren %
Udalak	251	2.172.877	149	2.043.625	59,4	94,2
< 5.000 biztanle	180	224.956	78	95.704	43,3	42,5
5.000 y 20.000 biztanle	53	559.860	53	559.860	-	-
> 20.000 biztanle	15	624.359	15	624.359	-	-
Hiriburuak	3	763.702	3	763.702	-	-
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	54	-	54	-	-	-
Foru Aldundiak eta Eusko Jaurlaritza	4	2.172.877	4	2.172.877	-	-
GUZTIRA	309	2.172.877	207	-	67,0	-

Erakunde autonomoei, sozietate publikoei eta fundazioei dagokienez, kontuan hartu behar da aurreko txostenarekiko aldaketa jakin batzuk izan direla, bi erakunde parte-hartzaile berri gehitu baitira eta sei erakunde kanpoan utzi.

² Txosten honetan, lagineko jatorrizko udalerrri bat (Fruiz) beste batekin ordezkatu behar izan da (Artzentales).

Azterlan honetara lehen aldiz gehitutakoak:

- **Donostia 2016 Fundazioa**
- **Bilbao Bizkaia Museoak SL:** Bilboko Berreginen Museoak eta Euskal Museoak bat egin zuten 2014 uztailan eta Bilbao Bizkaia Museoak SL erakunde bakarra sortu zuten. Hori dela eta, zein bere aldetik bildu dira Bilboko Berreginen Museoa eta Euskal Museoa bateratu arteko banakako aurrekontuen informazioa (alegia, 2014ko urtarrilaren 1etik 2014ko ekainaren 30a bitartekoa) alde batetik, eta Bilbao Bizkaia Museoak SLren 2014ko uztailaren 1etik abenduaren 31 bitarteko aurrekontuen informazioa, bestetik.

Azterlan honetatik kanpo utzitako erakundeak:

- **Zain Fundazioa:** Zain Fundazioak jarduera eten zuen azterlan hau gauzatu baino lehen, eta azkentzeko eta kitatzeko eskaera eginda dago; hortaz, ez du izan azterlanean jasotzeko moduko jarduerarik.
- **Arabako Kultura Ondare Eraikia Kudeatzeko Sozietate Anonimoa – Arabarri:** Arabarri Sozietateak jarduera eten zuen azterlan hau gauzatu baino lehen.
- **2012 Fundazioa:** Eusko Jaurlaritzako fundazio horrek jarduera eten zuen azterlan hau gauzatu baino lehen.
- **Burdinbidea SAU:** sozietateak ez du 2014ko kontuen likidazioa Ortuellako Udalean aurkeztu, eta ondorioz adierazi du ezinezkoa dela azterlan hau gauzatzeko beharrezkoak diren datuak ematea.
- **Debako Udal Liburutegi Patronatua:** azterlan hau gauzatu baino lehen, patronatu horren jarduera Debako Udalaren eskuetara pasatu da, eta hori dela eta, estatistika honetan, Debako liburutegiari buruzko informazioa Debako Udalaren berezko informazioarekin batera jaso da.
- **Gorlizko Kultur Etxea:** azterlan hau gauzatu baino lehen, organismo autonomo horren jarduera Gorlizko Udalaren eskuetara pasatua zen, eta hori dela eta, estatistika honetan, Gorlizko Kultur Etxeari buruzko informazioa Gorlizko Udalaren berezko informazioarekin batera jaso da.

Datuen bilketa eta azterketa ez da kultura-sailetara edo -arlotara mugatu; aitzitik, beste esparru edo sail batzuek kultura-arloko gastu bat egitera bideratutako partiden inguruko informazioa eskuratu eta erantsi da. Beraz, kultura-sailek eta -arloek kudeatzen ez dituzten baina hala ere kultura-gastutzat jotzen diren aurrekontu-partidak ere jaso dira azterlanean.

1.4. Aztertutako kontzeptuak

Azterlan hau ez da mugatu kultura-sailek eta -arloek kudeatutako aurrekontuarekin lotutako begirada espezifikora; aitzitik, sail horiek kudeatzen ez dituzten baina azterlan honetan kultura-gastutzat hartu diren aurrekontu-partidak ere bildu ditu. Informazio horretatik abiatuta, honako kontzeptu hauen arabera sailkatu da gastua:

Kultura-helmuga: esparruen deskribapena

Ondarea

- **Ondarea eta arkeologia.** Arkitektura- eta arkeologia-ondarea kontserbatzea, zaharberritzea, birgaitzea, aztertzea, babestea eta hedatzea. Dokumentu-ondarea eta bibliografia-ondarea ez dira atal honen barnean hartu, ezta museoen esparruaren zati den ondarea ere.
- **Liburutegiak.** Liburutegietako funtsak mantentzea eta erostea, baita liburutegiak sustatzen dituzten jarduerak ere. Era berean, bibliografia-ondarea katalogatzeko, babesteko eta zaharberritzeko faseak ere atal honen barnean hartu dira, baita liburutegien esparru fisiko edo juridikoaren barruan gauzatzen ez diren kasuetan ere.
- **Artxiboak.** Dokumentu-artxiboak eta -ondarea sortzea, mantentzea, katalogatzea, hedatzea, eta horiekin lotutako funtsak erostea.
- **Museoak.** Arte plastiko erakusketa antolatuak. Museoak sortzea, mantentzea, publizitazioa eta horiekin lotutako funtsak erostea.

Arte eta industriak

- **Antzerkia eta dantza.** Antzerki- eta dantza-ikuskitzak; arte eszenikoen esparru profesionaleko sorkuntzan, ekoizpenean eta hedapenean laguntzea. Era berean, zirkua eta antzerkiaren inguruko beste hainbat jardura eszeniko ere atal honen barnean hartzen dira, baina ez opera.
- **Musika.** Zuzeneko musika-emanaldiak, ikuskizun lirikoak eta industria fonografikoa (sorkuntza, ekoizpen nahiz hedapenerako laguntzak). Musika-eskolei dagokienez, arautu gabeko hezkuntza eta prestakuntza besterik ez dira sartzen.
- **Ikusizko arteak.** Pintura- eta eskultura-erakusketak, eta ikusizko beste hainbat arte erakusketa; sorkuntza, ekoizpen eta hedapenerako laguntzak.
- **Zinema eta ikus-entzunezkoak.** Lan zinematografikoa eta ikus-entzunezkoa: idatzizko lanak sortzeko, ekoizteko eta hedatzeko laguntzak.
- **Literatura eta argitalpena.** Argitalpenak eta literatura sustatzea: idatzizko lanak sortzeko, ekoizteko eta hedatzeko laguntzak.

- **Kultura-ekintza.** Espezializatu gabeko jaialdiak, ekipamendu komunitario eta soziokulturaletatik bultzatutako programak, balio anitzeko kultura-ekipamenduak eta -zerbitzuak (gizarte-zentroak, kultura-etxeak, etab.) amateurismoa eta kultura-partaidetza biltzen dira atal honetan.
- **Bertsolaritza.** Egitura eta zerbitzu egonkorrak mantentzeko eta babesteko gastua aztertzen da atal honetan (bertso-eskolak, elkarteak, eta abar babestea).

Jaiak eta herri-kultura

Udalerrietako herri-jaiak eta zaindarien jaiak ospatzeko jarduerak eta emanaldiak, baita herri-kulturarekin eta kultura tradizionalarekin lotutako emanaldiak eta jarduerak ere. Jaien barnean hartutako gastuen multzoa kultura-gastutzat hartu da.

Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak

Kultura-azpisektore jakin bati egotzi ezin zaizkion eta kultura-arloaren funtzionamendukoak diren gastu orokorrak hartzen dira atal honen barnean. Kultura-gastu espezifikoa egozteko kalkulua egin da zerbitzu horiek kultura-alorretik kanpoko beste zenbait esparru eta sektore ere kudeatu dituzten kasuan, hala nola, kirol-, gazteria-, edota euskara-sektoreetan.

Komunikabideak

Komunikabide publikoei, pribatuei eta sozialei laguntzea eta horiek finantzatzea hartzen da atal honen barnean. Kulturaren azpisektore gehigarritzat jo dira hedabideak, eta horrenbestez, ez dira sartu guztizko kultura-gastuari buruzko datuekin batera.

Gastu kontsolidatuaren izaera ekonomikoa: aztertutako partidak

Azterketa honetarako, aurrekontu publikoetako gastuaren sailkapen ekonomikoa erabili da, kapitulu hauek biltzen dituena:

Gastu arruntak

- **I. kapitulua.** Langileria-gastuak: soldatak eta ordainsariak biltzen ditu, bai eta enplegatzaileak ordaindu beharreko kuotak, prestazioak eta gastu sozialak ere.
- **II. kapitulua.** Ondasunetan eta zerbitzuetan egindako gastuak: zenbait gastu arrunt biltzen dituzte, hala nola, erosketen kudeaketa, zerbitzuen azpikontratazioa eta ekipoak konpontzeko gastuak.
- **III. kapitulua.** Finantza-gastuak: jaso diren zor, gordailu eta finantza guztien interesek eragindako gastuak.
- **IV. kapitulua.** Transferentzia arruntak: onuradunen kontrapartidarik gabeko eragiketa arruntak finantzatzeko bestelako erakunde publiko nahiz pribatuetara bideratutako kredituak biltzen dituzte.

Kapital-gastuak

- **VI. kapitulua.** Inbertsio errealak: kultura-azpiegitura berrietarako, arte-lanetarako, hornidurak berritzeko eta abarretarako inbertsio iraunkorrak egiteko behar diren zuzkidurak.
- **VII. kapitulua.** Kapital-transferentziak: inbertsioak finantzatzera bideratutako zuzeneko kontraprestaziorik gabeko ordainketak.

Finantza-aktiboak eta -pasiboak

- **VIII. kapitulua.** Finantza-aktiboak: finantza-aktiboak erosteko eta gordailuak eta fidantzak eratzeko erabilitako kredituak.
- **IX. kapitulua.** Finantza-pasiboak: zorrak amortizatzen eta hirugarrenek eraturako gordailuak eta fidantzak itzultzera bideratutako kredituak.

Kultura-enplegua

Kultura-arloan enplegatutako langileei buruzko informazioa biltzen da, sailkapen honen arabera:

- **Administrazioko enplegua:** I. kapituluko funtsen bidez finantzaturako erakundearen enpleguari dagokio.
- **Azpikontatutako enplegua:** erakundearen funtzionamendurako azpikontatutako langileria, gainerako kapitulu-tako (II.a eta IV.a) funtsen bidez finantzaturakoa, ekipamenduetara eta Administrazioaren zerbitzuetara bideratzen den heinean.

Batean zein bestean, bi profil edo lanbide-eginkizun mota bereizten dira:

- **Kultura-kudeaketarekin eta -jarduerarekin lotutako langileria:** Kultura-arloko langileak: kudeaketa eta administrazioko zuzendariak, teknikariak eta langileak (zuzendarien profilaren barruan sartzen dira politikari liberatuak –zinegotziak, adibidez–, I. kapituluko funtsen bidez ordaintzen badira).
- **Laguntza-langileak eta zeharkakoak:** Kultura-arloak kudeatutako aurrekontu-partidek finantzaturako laguntza-langileak eta zeharkakoak, besteak beste, garbiketa, mantentze-lanetarako teknikariak (muntatzaileak, argizatzaileak, garraiolariak, etab.) eta segurtasunekoak.

1.5. Gastua kontsolidatzeko prozesua

Azterlan honetan bildutako informazioa aztertutako erakundeek obligazio aitortuen fasean likidaturako 2014ko aurrekontuetan oinarrituz lortu da. Lehen informazio-mailari likidaturako gastua deritzo, eta azterketa-unibertsoa osatzen duten entitateek kulturara bideratu zuten gastu gordina zein den jakiteko aukera ematen digu.

Informazio horretatik abiatuta egin da gastuaren kontsolidazioa. Garbiketa-prozesu horren bitartez, azterlanean parte hartu duten erakundeen arteko transferentzia ekonomikoetatik eratorritako kontabilitate bikoitza neutralizatzen da (gastu eta diru-sarreraren IV. eta VII. kapituluak). Horri esker, azterlanak kulturaren egindako gastu "garbia"ri buruzko datuak eskaintzen ditu. Txostenean, kontsolidatze-prozesuaren ondoren lortutako gastuari 'kultura gastu' deritzo.

EAEko kultura-gastu publikoaren ikuspuntu osoa eta globala ematearren, kontsolidatze-prozesu bikoitza egin da:

Kontsolidazioa administrazio-mailen arabera

Eusko Jaurlaritzaren, foru-aldundien eta udalen gastuari buruzko datuak izateko, horien mendeko erakunde autonomoen, sozietate publikoen eta fundazioen kontsolidatze-prozesua egin da.

Sektore publikoa barne hartzen duen logikan oinarrituta, gastu publikotzat jo da beren baliabide gehienak (% 50, gutxienez ere) EAEko herri-administrazio batetik edo gehiagotatik datorren sozietate publikoen edo fundazioen gastua. EAEko herri-administrazioen ekarpena diru-sarreraren % 50era iristen ez denean, ostera, erakunde horietara egindako transferentziak soilik sartzen dira azterketan, baina horien gastu guztiak ez dira jo gastu publikotzat.

Metodologiaren ikuspuntutik, ez dira berdin aplikatu estatistika-eragiketak barne hartzen dituen erakunde autonomoen, sozietate publikoen eta fundazioentzako kontsolidazio-mekanismoak, horien izaera juridikoaren eta osaeraren arabera baizik (kontrola eta ekarpenen zenbatekoa aintzat hartuta). Horrela, aplikatutako metodoa hiru trataera ezberdinetatik abiatzen da, erakundeen ezaugarrien arabera, beheko taula honetan azaltzen den moduan:

Entitate mota	Ekarpenen ezaugarriak	Osaera	Aplikatutako kontsolidazio mota
Erakunde autonomoak	-	Entitate bakarra	Integrazio globala
Sozietate publikoak eta fundazioak	Erakundearen baliabideen % 50 baino gehiago osatzen duten laguntza publikoak ditu.	-	Azterlanetik kanpo
		Entitate bakarra	Integrazio globala
		Kide anitzeko taldea (bi entitate edo gehiago), baliabideen % 60 baino gehiago osatzen duten laguntzak ematen dituen entitate bat du.	Integrazio globala
		Kide anitzeko taldea (bi entitate edo gehiago) Ez du baliabideen % 60 baino gehiago osatzen duten laguntzak ematen dituen entitaterik.	Integrazio proporzionala

Lehenengo prozesuaren emaitzek administrazio-mailaren araberako kultura gastuari buruzko datuak ematen ditu, eta horiek 3. kapituluan aurkezten dira.

EAEko administrazioen arteko kontsolidazioa

Eusko Jaurlaritzaren, foru-aldundien eta udalen arteko transferentziak identifikatzean oinarritzen da. Bigarren prozesu honen emaitzak 4. kapituluan azartzen dira, eta informazioa ematen du EAEko herri-administrazio guztiek jatorrian eta helmugan egindako kultura-gastu kontsolidatuari buruz.

- **Jatorrian kontsolidatutako gastua:** kontsolidazio mota horrek partiden jatorria erakusten du. Transferentzia finantzatzen duen erakundeari lotuta dago, eta berau jasotzen duen erakundeari zenbateko bikoiztua kentzen zaio.
- **Helmugan kontsolidatutako gastua:** kontsolidazio mota horrek transferentzien helmuga erakusten du. Transferentziak finantzatu den erakundeari lotuta dago, eta hori finantzatu duen erakundeari bikoiztutako zenbatekoa kentzen zaio.

Aintzat hartutako metodologiaren azken helburua da hiru administrazio-mailen eta EAE osoaren sektore publikoaren erretratu zehatz eta osoa eskaintzea.

1.6. Segida historikoa

Kulturaren Euskal Behatokiak 2008ko datuak bilduz abiarazi zuen *EAEko Finantzaketa eta gastu publikoa kulturaren* estatistikaren lehen edizioa. Estatistika horrekin eman zitzaion hasiera bi urtez behingo denbora-segida bati; segida horrek abiapuntu eta erreferentzia gisa balio du herri-administrazioek kulturaren egindako gastuaren bilakaera aztertzeko.

Bigarren eta hirugarren azterlanek EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastuaren bilakaerari buruzko informazioa jasotzen zuten datuak txertatu zituzten; azterlan honek, berriz, bilakaera horren ikuspegi zabalagoa ematen digu, 8 urteko epealdia hartzen baitu barne.

Bilakaeraren ikuspegi horri esker, EAEko herri-administrazioek azken urteotan kulturara bideratutako baliabide publikoen bilakaeraren berri izateko aukera dugu.

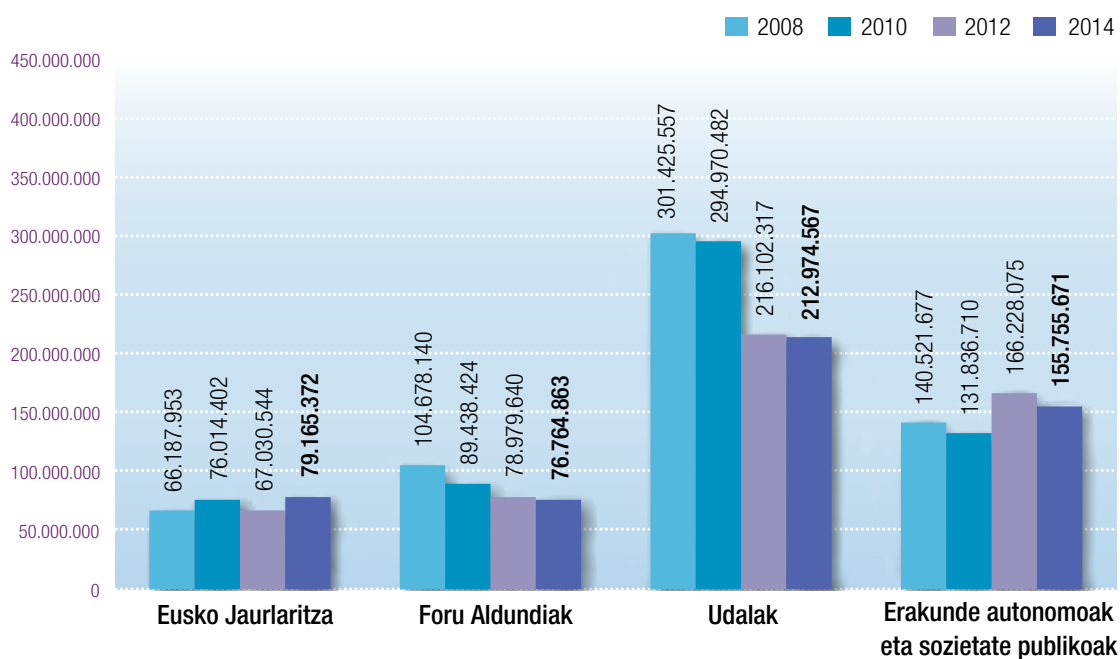
2. KULTURA-GASTUAREN BILAKAERA 2008-2014 EPEALDIAN

2.1. Kulturen egindako gastuaren bilakaera

EAEko herri-administrazioen kultura-gastu likidatua 524,7 milioi eurokoa izan zen 2014an. Hamar eurotik lau udalei dagozkie (214 milioi euro), hamarretik hiru erakunde publikoen mendeko organismo autonomo, sozietate publiko eta fundazioei (155,7 milioi euro) eta gainerakoa banatu egiten da Eusko Jaurlaritzaren (79,2 milioi euro) eta foru-aldundien artean (76,8 milioi euro).

Oro har, berean dirau 2008. urtearekiko beheranzko dinamikak, ñabardura batzuekin bada ere: azken bi urteetan, kulturen egindako gastuaren gutzitzea % 1,6 murriztu da, eta horrek adierazten du euskal administrazioek 2012an baino 8,5 milioi euro gutxiago bideratu dituztela kulturara.

2. irudia . Kulturen egindako gastua, entitate motaren arabera (eurotan). 2008-2014

Aldakuntza	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak	Udalak	Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak
2008-2014	▲ 19,6%	▼ 26,7%	▼ 29,3%	▲ 10,8%
2012-2014	▲ 18,1%	▼ 2,8%	▼ 1,4%	▼ 6,3%

Udaletan, beherakadarik handiena 2010 eta 2012 bitartean eman zen, bitarte horretan 78,8 milioi euro galdu baitziren; 2012tik 2014ra tartean aurrekontua egonkor samar mantendu zen, guztira 3,1 milioi euro gutxiago izan baitziren. Foru-aldundien aurrekontua gero eta murriztagoa da 2008tik aurrera, bereziki 2010ean eta 2012an; aurreko txostenaren aldean, 2,2 milioi euro gutxiago kudeatzen dituzte.

Organismo autonomo, sozietate publiko eta fundazioek bestelako trataera eskatzen dute, kontuan hartuta estatistikaren ondoz ondoko txostenetan izandako errolda-aldaketak. Hori dela eta, bilakaeraren analisia zuhurtziaz egin beharra dago. Azterlanean erakunde batzuk gehitu eta beste batzuk desagertu izanak azaltzen du, neurri batean, 2008az geroztik egindako gastuan izandako % 11ko hazkundea eta % 6,3ko jaitsiera 2012rekiko³. Horri gehitu egiten zaio inbertsioen edo proiektu estrategikoen eragina erakunde-multzo horren gastu osoari dagokionez.

Eusko Jaurlaritzak kulturaren egindako gastuaren hazkundearen atzean Euskadiko Justizia Auzitegi Nagusiaren epai baten ondoriozko ezohiko inguruabar bat dago, harrobiaren aprobetxamenduaren zati bat galtzarengatik emandako kalte-ordain moduan, Praileaitz leizea Sailkatutako Kultura-Ondasun izendatzearen ondorioz. Kalte-ordain hori 18,4 milioi eurokoa izan da. Aurrekontuen osotasunarekiko duen pisuak baldintzatzen ditu Eusko Jaurlaritzak kulturaren egindako gastuaren bilakaera eta ezaugarri nagusiak.

2.2. Kulturaren egindako gastuak herri-administrazioen aurrekontuetan duen garrantzi erlatiboa

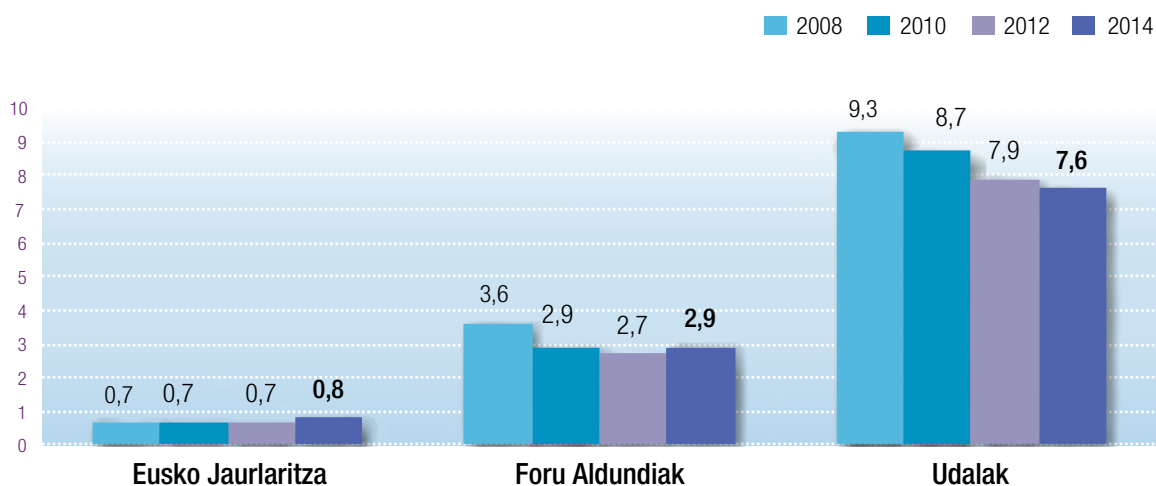
2014an, kulturaren egindako gastuaren pisua aurrekontu osoen % 7,6 izan zen udalen kasuan, % 2,9 foru-aldundien kasuan eta % 0,8 Eusko Jaurlaritzaren kasuan.

Udalek egiten dute kultura arloan ahaleginik handiena, baina jarraitu egiten du haien kasuan ere kulturak pisua galtzeko duen joera, beste esparru batzuekiko. Hain zuzen, horien aurrekontu globalen susperraldia (% 2,2) ez da islatzen kulturaren egindako gastuarekin, % 1,4 murriztu baita 2012koarekiko. 2008tik hona bi puntu inguru murriztu da kulturara bideratutako gastua Euskadiko udalerrien guztizko gastuarekiko.

Aldundiek susperraldi arina erakutsi dute 2012. urtearekiko, beren guztizko aurrekontuen jaitsiera dela eta (% 10etik hurbil), beren kultura-aurrekontuena baino handiagoa (% 2,8). Eusko Jaurlaritzak, beste arloetan dituen eskumenak direla eta, ratorik txikiena du eta horren balioa oso gutxi hazi da; izan ere, guztizko aurrekontua urritu du (% 1,9) eta, aldi berean, kultura-gastua hazi egin du (% 18,1).

³ Begira txostenaren 1.3. ataleko azalpena.

3. irudia. **Kulturan egindako gastua guztizko aurrekontuei dagokienez, administrazio-mailaren arabera (%) 2008-2014**

Aldakuntza 2008-2014	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak	Udalak
Kultura-aurrekontua	▲ 19,6%	▼ 26,7%	▼ 29,3%
Aurrekontua, guztira	▲ 7,9%	▼ 10,2%	▼ 14,0%

Aldakuntza 2012-2014	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak	Udalak
Kultura-aurrekontua	▲ 18,1%	▼ 2,8%	▼ 1,4%
Aurrekontua, guztira	▼ 1,9%	▼ 9,7%	▲ 2,2%

Udalerri txikienek egiten dute kultura-ahaleginik handiena (8,2). Ahalegin hori ez bada ere estatistika honen lehenengo edizioetan bezain handia, eta beste udal motatan baino apur bat gehiago murriztu bada ere, handiena izaten jarraitzen du.

Nahiz eta hiriburuetan hazi den gehien guztizko aurrekontua (% 8,8), ez da berdin gertatu kultura-aurrekontuari dagokionez, % 0,1eko hazkundera besterik ez baitu izan. Ondorioz, haren kultura-ahalegina murriztu egin da 2012ko emaitzekiko.

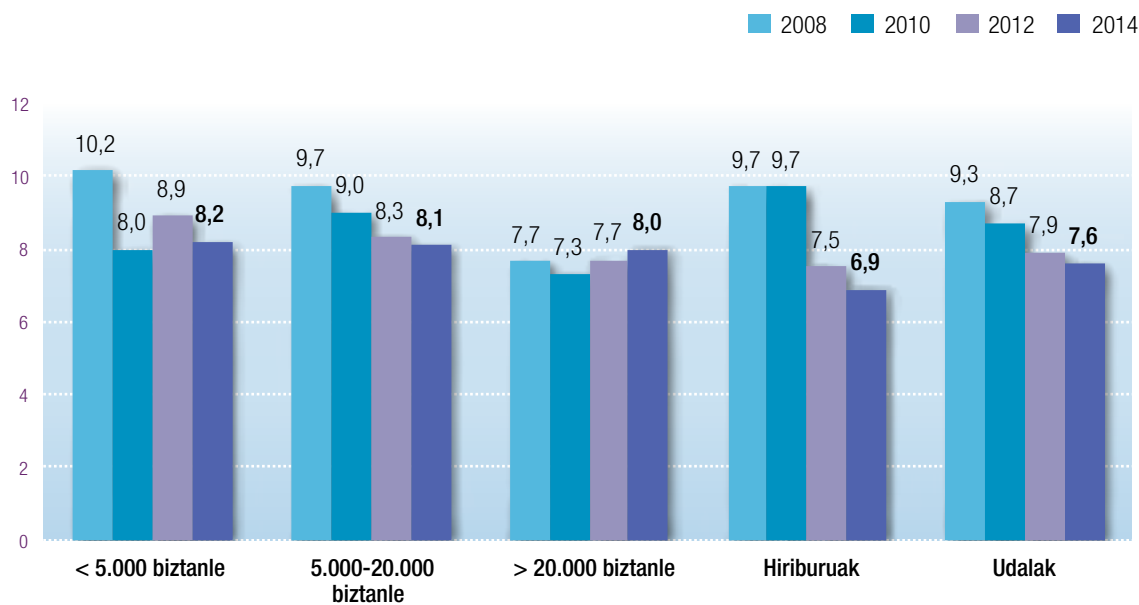
20.000 biztanletik gorako udalerrien artean, berriz, kultura-gastuak hazkundera arina izan du (% 2), eta horrek, guztizko gastuaren jaitsierarekin batera (ia-ia % 3), kultura-ahalegina zertxobait areagotzea eragiten du; horixe da inoiz izandako baliorik handiena estatistika hori neurtzen hasi zenetik.

4. irudia. **Kulturan egindako gastua eta guztizko aurrekontuak, administrazio-mailaren arabera**

(%) 2008-2014

Entitate mota	Urtea	Likidatutako kultura-gastua		Aurrekontua, guztira		Likidatutako Kultura-gastua, Guztizko aurrekontuarekiko
		€	Bilakaera %	€	Bilakaera %	
Eusko Jaurlaritzia	2008	66.187.953		9.317.300.321		0,7%
	2010	76.014.402	14,8%	10.327.556.000	10,8%	0,7%
	2012	67.030.544	-11,8%	10.246.437.704	-0,8%	0,7%
	2014	79.165.372	18,1%	10.053.537.686	-1,9%	0,8%
Foru Aldundiak	2008	104.678.140		2.911.976.568		3,6%
	2010	89.438.424	-14,6%	3.064.987.565	5,3%	2,9%
	2012	78.979.640	-11,7%	2.897.406.350	-5,5%	2,7%
	2014	76.764.863	-2,8%	2.616.316.872	-9,7%	2,9%
Udalak	2008	301.425.557		3.245.391.087		9,3%
	2010	294.970.482	-2,1%	3.380.703.915	4,2%	8,7%
	2012	216.102.317	-26,7%	2.731.467.008	-19,2%	7,9%
	2014	212.974.567	-1,4%	2.791.249.926	2,2%	7,6%

5. irudia. **Kulturan egindako gastua udalen guztizko aurrekontuei dagokienez, udalerriaren neurriaren arabera (%)**. 2008-2014

2008-2014 aldaketa	< 5.000 biztanle	5.000 – 20.000 biztanle	> 20.000 biztanle	Hiriburuak
Kultura-aurrekontua	▼ 45,1%	▼ 25,7%	▼ 8,6%	▼ 36,3%
Aurrekontua, guztira	▼ 31,9%	▼ 11,0%	▼ 12,1%	▼ 10,8%

2008-2014 aldaketa	< 5.000 biztanle	5.000 – 20.000 biztanle	> 20.000 biztanle	Hiriburuak
Kultura-aurrekontua	▼ 18,2%	▲ 2,2%	▲ 1,8%	▲ 0,1%
Aurrekontua, guztira	▼ 11,9%	▲ 4,4%	▼ 2,7%	▲ 8,8%

2.3. Bestelako sail eta arloek kulturaren egindako gastua

Kulturara bideratutako gastuaren % 90 administrazioen Kultura Sailetatik bertatik egin da. 2014an, Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuek kulturara bideratutako gastua guztizkoaren % 9,7 izan zen, 2012an baino % 25,1 gutxiago (kultura-gastura bideratutako 10,2 milioi eurotik 7,6 milioira igaro zen). Gastu horren zati handi bat musika-eskolen finantzaketari dagokio, Hezkuntza Sailburuordetzaren ardurapekoa.

Foru-aldundietan, baina, joera alderantzizkoa da. Kultura-alorrek egindako gastuak behera egin du, % 99,2ra 2012an eta % 92,7ra 2014an; horrek inbertsio handiagoa dakar beste alor batzuetan. 2012an, foru-aldundietako beste alor batzuek kulturara bideratutako gastua 619.600 eurokoa izan zen (% 0,8); 2014an 5,5 milioikoa izan da (% 7,3).

6. irudia. Kulturaren egindako gastua, gastu hori egin duten sailei dagokienez, administrazio-mailaren arabera

(euroak eta %-ak) 2008-2014

Entitate mota	Urtea	Kultura Saila		Bestelako sailak		Kultura-gastua guztira	
		€	%	€	%	€	% horizontala
Eusko Jaurlaritza	2008	57.229.844	86,5	8.958.109	13,5	66.187.953	100,0
	2010	65.952.485	86,8	10.061.917	13,2	76.014.402	100,0
	2012	56.830.594	84,8	10.199.949	15,2	67.030.544	100,0
	2014	71.525.382	90,3	7.639.990	9,7	79.165.372	100,0
Foru Aldundiak	2008	103.549.920	98,9	1.128.220	1,1	104.678.140	100,0
	2010	89.388.424	99,9	50.000	0,1	89.438.424	100,0
	2012	78.360.020	99,2	619.620	0,8	78.979.640	100,0
	2014	71.197.658	92,7	5.567.206	7,3	76.764.863	100,0
Udalak	2008	261.180.398	86,6	40.245.159	13,4	301.425.557	100,0
	2010	250.000.083	84,8	44.970.399	15,2	294.970.482	100,0
	2012	195.291.075	90,4	20.811.242	9,6	216.102.317	100,0
	2014	194.042.651	91,1	18.931.916	8,9	212.974.567	100,0

Udalek aurreko urteetako joerarekin jarraitzen dute, hots, bestelako sailek kultura-gastuan duten parte-hartzea murriztearekin; 2008tik hona horiek kulturara bideratutako gastuak % 53,0 egin du behera (2008ko 40,2 milioi eurotik 2014ko 18,9 milioi eurora). Ekarpenen artean nabarmentzekoak dira udal musika-eskoletara egindako transferentziak, edo Gazteria- edo Euskara-sailek kudeatutako kultura-gastua.

7. irudia. Kulturaren egindako udal-gastua, gastu hori egin duten sailei dagokienez, udalerrriaren tamainaren arabera

(euroak eta % -ak) 2008-2014

Udalerrriaren tamaina	Urtea	Kultura Saila		Bestelako Sailak		Kultura-gastua guztira	
		€	%	€	%	€	% horizontala
< 5.000 biztanle	2008	37.225.044	84,2	7.004.246	15,8	44.229.290	100,0
	2010	32.740.976	91,3	3.134.856	8,7	35.875.832	100,0
	2012	27.851.438	93,8	1.837.525	6,2	29.688.963	100,0
	2014	23.080.671	95,0	1.207.982	5,0	24.288.653	100,0
5.000-20.000 biztanle	2008	72.831.331	97,0	2.239.908	3,0	75.071.239	100,0
	2010	69.167.088	94,9	3.685.649	5,1	72.852.737	100,0
	2012	52.140.821	95,5	2.456.728	4,5	54.597.549	100,0
	2014	53.789.838	96,4	2.001.111	3,6	55.790.949	100,0
> 20.000 biztanle	2008	57.897.542	94,9	3.087.651	5,1	60.985.193	100,0
	2010	57.432.169	92,7	4.532.084	7,3	61.964.253	100,0
	2012	49.063.244	89,6	5.699.128	10,4	54.762.372	100,0
	2014	52.086.373	93,4	3.659.856	6,6	55.746.229	100,0
Hiriburuak	2008	93.226.481	77,0	27.913.354	23,0	121.139.835	100,0
	2010	90.659.850	72,9	33.617.810	27,1	124.277.660	100,0
	2012	66.235.572	86,0	10.817.861	14,0	77.053.433	100,0
	2014	65.085.769	84,4	12.062.967	15,6	77.148.735	100,0
Udal guztiak	2008	261.180.398	86,6	40.245.159	13,4	301.425.557	100,0
	2010	250.000.083	84,8	44.970.399	15,2	294.970.482	100,0
	2012	195.291.075	90,4	20.811.242	9,6	216.102.317	100,0
	2014	194.042.651	91,1	18.931.916	8,9	212.974.567	100,0

Bestelako sailek kultura-gastuan izandako parte-hartzea murriztea orokorra izan arren, inpakturik handiena 5.000 biztanletik beherako udaletan (-% 82,8) eta hiriburuetan (-% 56,8) izan da. Termino absolututan, hiriburuetakoa jaitsierak azaltzen du murrizketa nabarmen hori, 2008tik hona bitartean 15,8 milioi euro gutxiago bideratu baitute.

2.4. Erakunde mota bakoitzak kulturaren egindako gastuaren bilakaera

Aurreko edizioetan ikus zitekeen moduan, gastu publikoaren zatirik handiena gastu arruntera bideratzen da: 10 eurotik 8/9 Eusko Jaurlaritzaren (% 82,9), foru-aldundiaren (% 78,9), udalen (% 92,5) eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen kasuan (% 86,8).

Inbertsioetara eta kapital-operazioetara bideratutako aurrekontua (VI. eta VII. kapituluak) % 17-19 ingurukoa da foru-aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren kasuan, % 13 erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen kasuan eta % 7,3 udaletan.

Finantza-aktiboak eta -pasiboak ez dira ezein administrazioen kultura-gastuaren % 1,5 baino gehiagokoak.

2008 eta 2014 bitarteko gastuaren izaera ekonomikoaren bilakaera behatuta, aldakuntzarik garrantzitsuenak Eusko Jaurlaritzarena da, bere gastu arrunta % 37,6 hazi baitu. Hazkunde hori II. kapituluaren aipatutako kalte-ordainaren bidez azal daiteke.

8. irudia. Kulturaren egindako gastua, gastuaren izaera ekonomikoaren eta erakunde motaren arabera

(eurotan eta ehunekotan) 2008-2014

Izaera ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		Udalak		Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arrunta	2008	47.712.797	72,1	64.016.192	61,2	229.738.885	76,2	129.299.117	92,0
	2010	52.146.794	68,6	56.369.013	63,0	227.405.112	77,1	119.439.236	90,6
	2012	53.366.145	79,6	53.967.403	68,3	202.646.631	93,8	138.321.163	83,2
	2014	65.652.143	82,9	60.578.382	78,9	196.971.148	92,5	135.146.496	86,8
Kapital-gastua	2008	14.348.144	21,7	37.446.544	35,8	71.543.370	23,7	11.178.519	8,0
	2010	20.036.642	26,4	29.884.967	33,4	67.436.080	22,9	12.339.365	9,4
	2012	12.853.641	19,2	13.926.494	17,6	13.345.646	6,2	27.732.748	16,7
	2014	13.511.079	17,1	15.099.628	19,7	15.600.918	7,3	20.383.385	13,1
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2008	4.127.012	6,2	3.215.404	3,1	143.302	0,0	44.041	0,0
	2010	3.830.966	5,0	3.184.444	3,6	129.290	0,0	58.109	0,0
	2012	810.758	1,2	11.085.743	14,0	110.040	0,1	174.164	0,1
	2014	2.150	0,0	1.086.853	1,4	402.501	0,2	225.790	0,1
GUZTIRA	2008	66.187.953	100,0	104.678.140	100,0	301.425.557	100,0	140.521.677	100,0
	2010	76.014.402	100,0	89.438.424	100,0	294.970.482	100,0	131.836.710	100,0
	2012	67.030.544	100,0	78.979.640	100,0	216.102.317	100,0	166.228.075	100,0
	2014	79.165.372	100,0	76.764.863	100,0	212.974.567	100,0	155.755.671	100,0

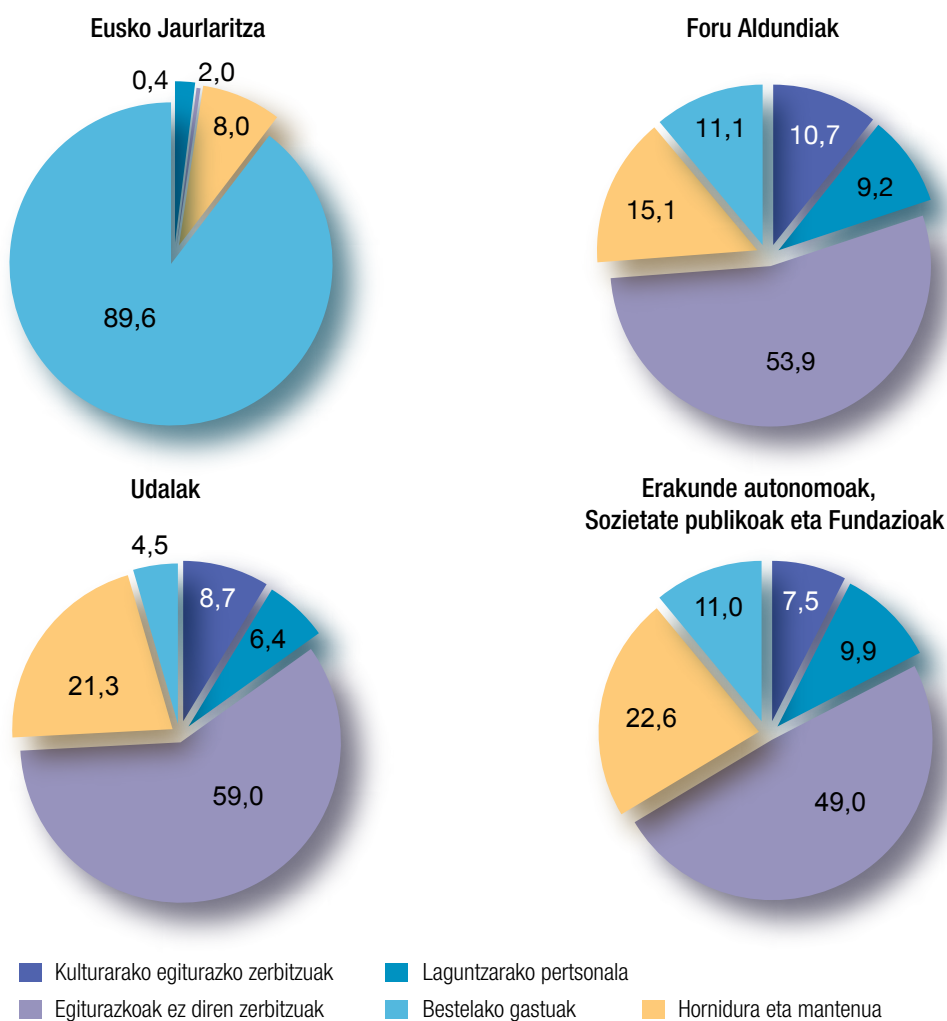
Kapital-gastuek jasan dituzten aldaketak are deigarriagoak dira: foru-aldundietan % 59,7 murriztu dira 2008az geroztik, eta udaletan % 78,2. Hala ere, erakunde autonomoek eta sozietate publikoek % 82,3 gehiago bideratzen dute kapital-gastuetara 2014an 2008an baino.

Finantza-aktiboek eta -pasiboek jasan dute aldakuntza esponentzialena; izan ere, Eusko Jaurlaritzaren eta foru-aldundien kasuan, erdia baino gehiago murriztu dira.

Gastu arrunta eta, zehazki, II. kapitulua aztertzen bada (ondasun eta zerbitzuen gastu arrunta), Eusko Jaurlaritzan izan ezik, egiturazkoak ez diren zerbitzuetako gastua da nagusi, hots, zerbitzuak kontratatzerara eta iraunkorrak ez diren kultura-jarduketetara zuzendutakoa: % 49,0 udaletan, % 53,9 foru-aldundietan eta % 59,1 erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetan.

Eusko Jaurlaritzan, ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunten % 89,6 beste gastu batzuei dagokie, aurretik aipatutako kalte-ordainera bideratutako aurrekontu-partida gehitzearen ondorioz.

9. irudia. **Ondasun eta zerbitzuen gastu arrunta, zerbitzu eta erakunde motaren arabera (%) 2014**

Herri-administrazioetako (Eusko Jaurlaritzako, foru-aldundietako eta udaletako) kultura esku-hartzearen alorre dagokionez, 2012an ondare-gastua izan zen kaltetu nagusia; aldiz, 2015an, Eusko Jaurlaritzak eta foru-aldundiek alor horretan egindako gastua suspertu egin da. Bilakaerari dagokionez, Eusko Jaurlaritzak 2008an baino % 23 gehiago bideratu du ondarrera 2014an.

Aldundien kasuan ere beherakada hauteman daiteke azken aldian, hain zuzen % 42,2koa 2012an eta % 35ekoa 2014an. Herri-administrazioetan, sendotu egin da arteetara eta kultura-industrietarazuzendutako aurrekontua, 2012ko % 63,5etik 2014ko % 68,9ra.

Erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen kasuan, estatistikara erakunde berriak gehitzearen eta beste batzuk kanpoan geratzearen ondorioz, aldaketa handiak izan dituzte, eta horrek azaltzen ditu edizio desbertinetan izandako emaitzak.

10. irudia. **Kulturaren egindako gastua, kultura-esparruen eta entitate motaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2008-2014

Esparruak	Urtea	Eusko Jaurlaritzak		Foru Aldundiak		Udalak		Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea guztira¹	2008	30.496.030	46,1	70.406.879	67,3	60.758.816	20,2	24.972.034	17,8
	2010	30.388.806	40,0	62.258.229	69,6	54.216.125	18,4	34.137.709	25,9
	2012	22.595.642	33,7	42.591.571	53,9	34.828.657	16,1	37.679.436	22,7
	2014	37.499.058	47,4	43.465.100	56,6	29.036.477	13,6	32.624.058	20,9
Arteak eta industriak guztira²	2008	34.437.505	52,0	31.131.223	29,7	163.392.612	54,2	100.863.641	71,8
	2010	42.417.764	55,8	24.742.436	27,7	186.113.524	63,1	82.539.474	62,6
	2012	43.206.775	64,5	33.304.257	42,2	137.247.327	63,5	114.915.669	69,1
	2014	40.525.686	51,2	26.869.159	35,0	146.743.846	68,9	111.903.286	71,8
Jaiak eta herri-kultura	2008	0	-	281.023	0,3	37.112.523	12,3	6.077.030	4,3
	2010	31.910	0,0	24.334	0,0	31.830.164	10,8	5.699.264	4,3
	2012	0	-	175.706	0,2	29.173.736	13,5	4.995.485	3,0
	2014	0	-	611.343	0,8	25.205.602	11,8	4.462.684	2,9
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2008	1.254.418	1,9	2.859.015	2,7	40.161.606	13,3	8.608.972	6,1
	2010	3.175.922	4,2	2.413.425	2,7	22.810.669	7,7	9.460.263	7,2
	2012	1.228.127	1,8	2.908.106	3,7	14.852.597	6,9	8.637.485	5,2
	2014	1.140.628	1,4	5.819.261	7,6	11.988.642	5,6	6.765.642	4,3
GUZTIRA	2008	66.187.953	100,0	104.678.140	100,0	301.425.557	100,0	140.521.677	100,0
	2010	76.014.402	100,0	89.438.424	100,0	294.970.482	100,0	131.836.710	100,0
	2012	67.030.544	100,0	78.979.640	100,0	216.102.317	100,0	166.228.075	100,0
	2014	79.165.372	100,0	76.764.863	100,0	212.974.567	100,0	155.755.671	100,0

¹ Arlo hauek hartzen ditu barnean: ondarea eta arkeologia; liburutegiak; museoak eta artxiboak.

² Honako hauek hartzen ditu barnean: antzerkia eta dantza; musika; ikusizko arteak; zinema eta ikus-entzunezkoak; literatura eta edizioa; kultura-ekintza eta bertsolaritza.

Eusko Jaurlaritzza

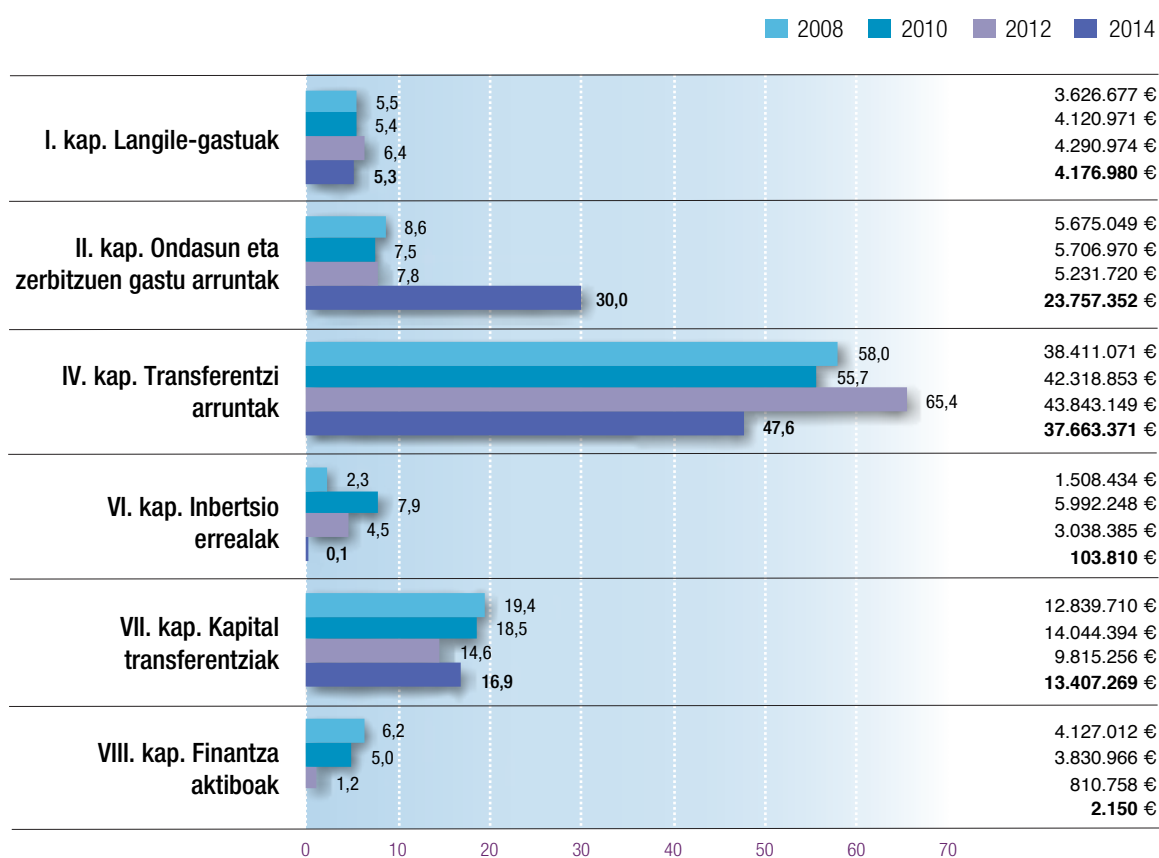
Eusko Jaurlaritzak kulturaren egindako gastuak funtsezko aldaketak izan ditu 2014an, behin baino gehiagotan aipatu dugun kalte-ordainaren ondorioek eraginda. Partidaren kopuruak (18,4 milioi euro) desitxuratu egiten dituzten gastuaren bilakaeraren analisia, bai haren izaera ekonomikoaren ikuspegitik egindakoa, bai kultura-arloetatik egindakoa.

Lehenik, transferentzietako gastuaren jaitsiera azpimarratu beharra dago; 2012an izandako gastuko 10 eurotik 8 transferentzietara zegozkien, arruntei nahiz kapitalekoei, eta 2014an 10etik 6 izatera pasatu dira, % 47,6ko eta % 16,9ko pisuarekin, hurrenez hurren. Datuak alderatuta, ikus daiteke transferentzia arruntetako gastua % 14,1 murriztu dela azken aldian.

Bigarrenik, nabarmentzekoa da ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntaren hazkundera, % 7,8ko pisua izatetik % 30,0koa izatera pasatu baitira, hau da, 2012ko 5,2 milioi eurotik 2014ko 23,7 milioira. 2008a geroztik izandako bilakaerari erreparatuta, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak laukoiztu egin dira.

11. irudia. **Eusko Jaurlaritzak kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren arabera**

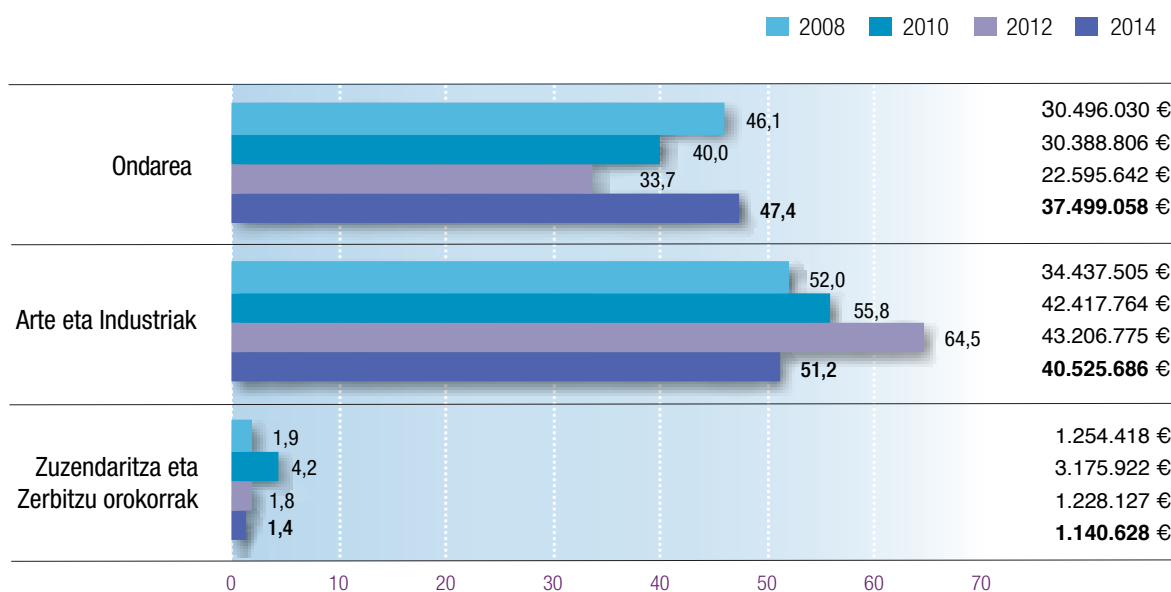
(%) 2008-2014

Egindako gastuaren helmugari dagokionez, arteak eta industriak dira oraindik ere inbertsio nagusiak, nahiz eta azken aldiaren beherakada handia pairatu duten. 2012an, Eusko Jaurlaritzak arteei eta industriei dagokienez kulturaren egindako gastua %64,5koa izan zen; 2014an, baina, % 51,2koa. Ondare-gastua % 65,9 hazi da, 22,6 milioi eurotik (% 33,7) 37,5 milioi eurora pasatuaz (% 47,5).

Illo horretan, ikus daiteke 2014an Eusko Jaurlaritzako 10 eurotik 4,74 ondare-gastura bideratu direla, 10etik 5,12 arteetara eta industrietara eta 10etik 0,14 zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara.

12. irudia. **Eusko Jaurlaritzak kulturaren egindako gastua kultura-esparruen arabera (%) 2008-2014**

Foru Aldundiak

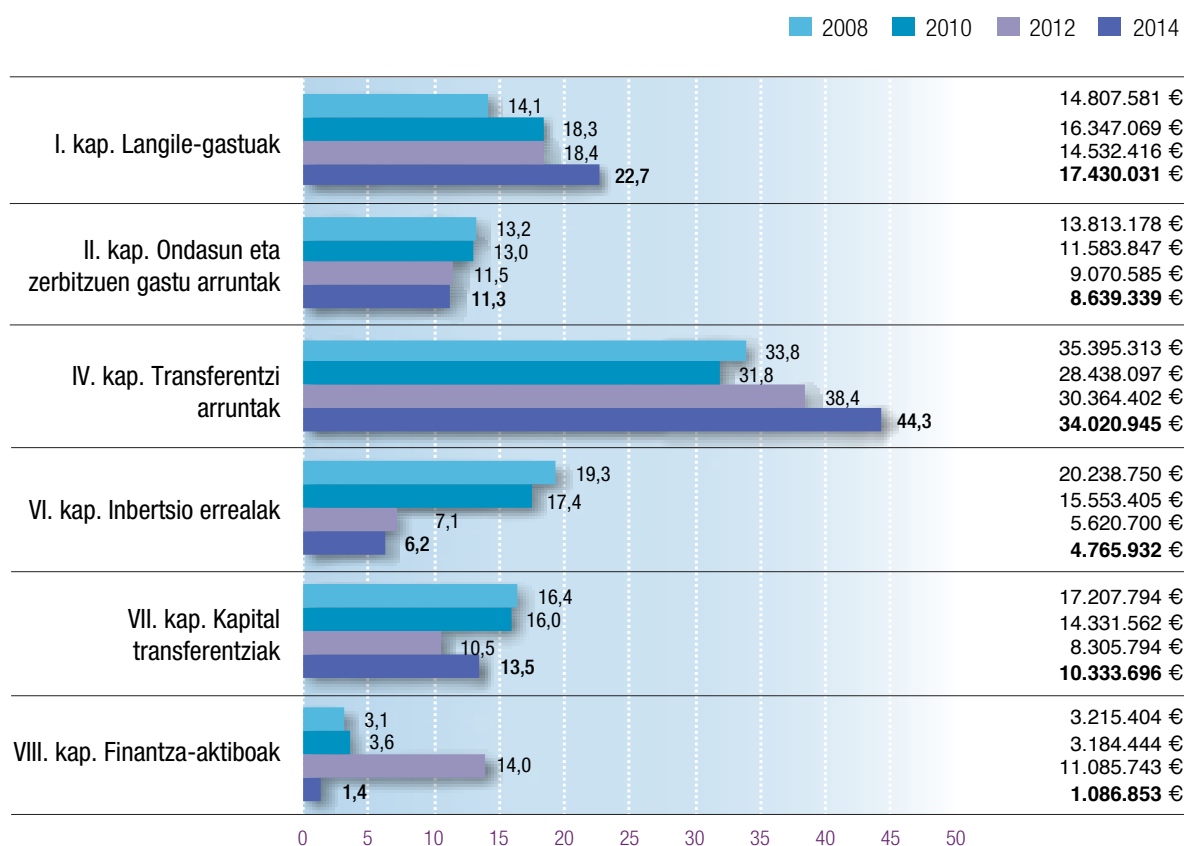
Foru-aldundiak kulturaren egindako gastuaren ia % 60 bideratu dute transferentzietara (44,4 milioi euro), bereziki transferentzia arruntetara (% 44,3), hain zuzen 34 milioi euro.

Foru-aldundiak kulturaren egindako gastua aztertuz gero, 2008tik hona behera egin duela egiazta daiteke (% 56,7); termino absolututan, 2008an kulturaren egindako 104,7 milioi euroko gastutik 2014ko 76,8 milioi euroko gastura pasatu da.

Nabarmendu beharra dago 2014an gastu-kapitulua gehienek gora egin dutela edo mantendu egin direla, eta horrek arindu egiten duela azken urteetan izandako jaitsiera; finantza-aktiboak, baina, % 90 murriztu dira (2012ko 11,1 milioi eurotik 2014ko milioi 1era pasatu dira). Langileria-gastuen kapitulua hazi da gehien, % 17,7 hazi baita (2012ko 14,8 milioi euroko gastutik 2014ko 17,4 milioi euroko gastura pasatuaz), eta VI. kapitulua, inbertsio errealak, murriztu da gehien, % 76,5 egin baitu behera (2012ko 20,2 milioi euroko gastutik 2014ko 4,8 milioi euroko gastura pasatu da).

13. irudia. Foru-aldundiak kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren arabera

(%) 2008-2014

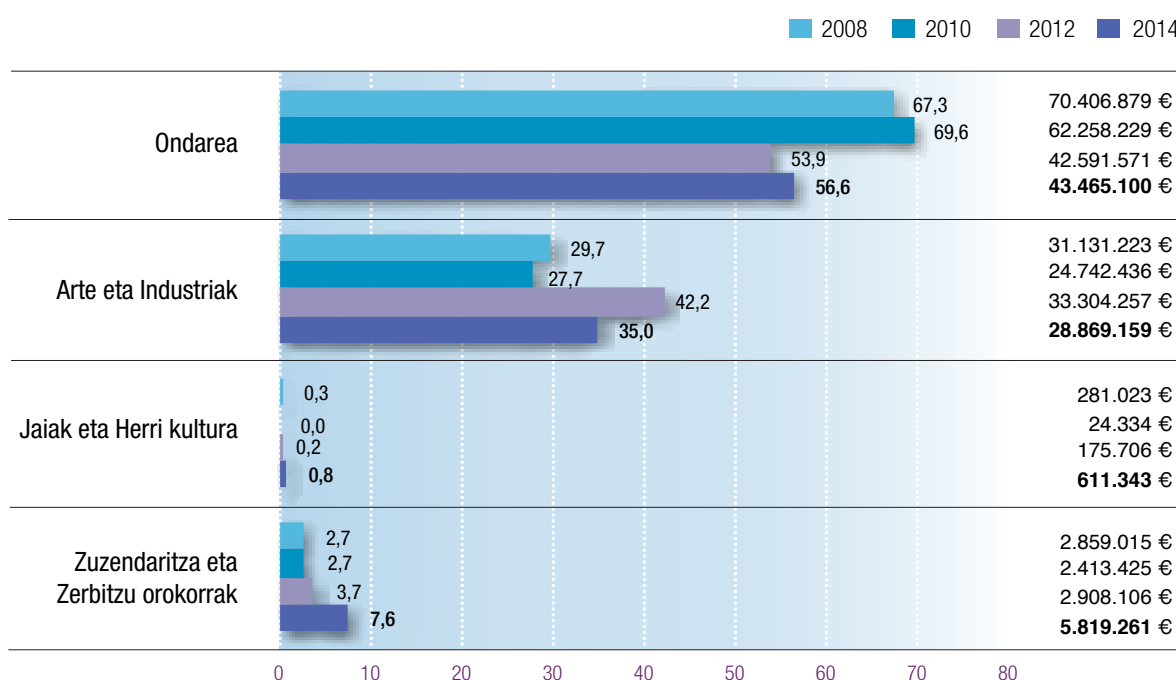
Foru-aldundiek kulturaren egindako gastuaren helmugari dagokionez, azpimarratu beharra dago gastuaren erdia baino gehiago (% 56,6) ondareari bideratzen dela, % 35,0 arteetara eta industrietara, % 7,6 zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara eta % 1 baino gutxiago jaietara eta herri-kulturara.

Gastuaren bilakaera aztertuta, ikus daiteke ia arlo guztietan egin duela gora azkenaldian, arteetan eta industrietan izan ezik, 2012ko % 42,2tik 2014ko % 35,0ra pasatu baita. 2008az geroztik murrizten joan da ondareari eta arteei eta industriei dagokien gastua. 2008an ondare-gastua 70,4 milioi eurokoa zen, eta 2014an 43,5 milioi eurokoa, % 38,3 gutxiago. Arteetako eta industrietako gastuak beherakada arinagoa izan du, eta 2008ko 31,1 milioi eurotik 2014ko 28,9 milioi euro pasatu da (2008an baino % 7,3 gutxiago, alegia).

Aintzat hartu beharra dago zuzendaritza eta zerbitzu orokorretan eta jai eta herri-kulturaren egindako gastuek, kulturaren egindako gastuaren % 10 baino gehiago izan ez arren, % 100 baino gehiago egin dutela gora, 2,8 milioi eurotik 5,8 milioi euro eta 281.000 eurotik 611.300era, hurrenez hurren.

14. irudia. Foru-aldundiek kulturaren egindako gastua kultura-esparruen arabera

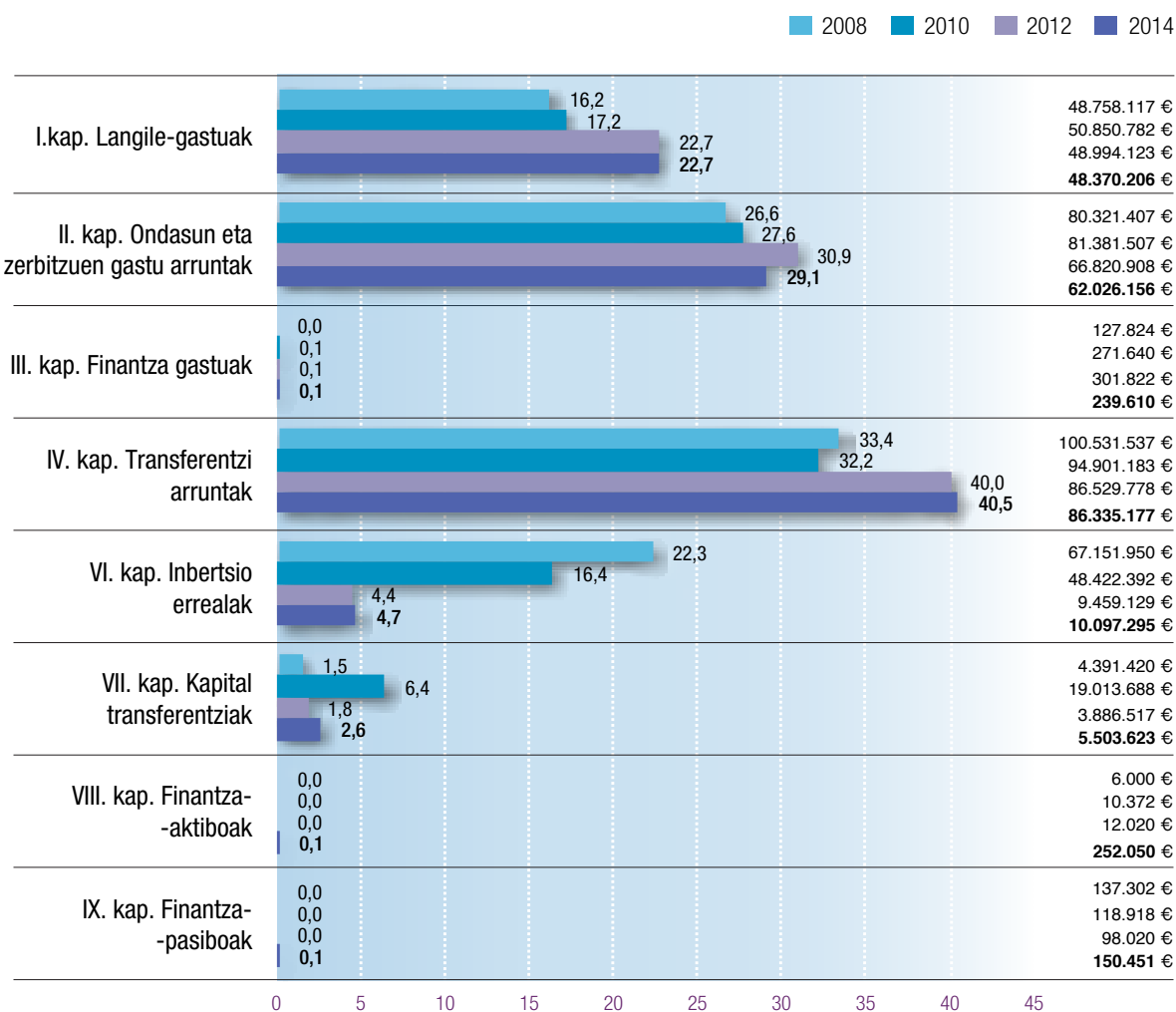
(%) 2008-2014

Udalak

Udalek kulturaren egindako gastua 213 milioi eurokoa izan da. Kapitulu ekonomikoen arabera egindako gastuaren banaketari erreparatzen badiogu, ikus daiteke herri-administrazioek transferentzia arruntetara zuzentzen dutela aurrekontua gehienbat (% 40,5 2014an), bai eta ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetara (% 29,1) eta langileria-gastuetara ere (% 22,7). Hiru kapituluetatik II.ak, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntei buruzkoak, izan du, kopuru absolututan, jaitsierarik handiena, 2008ko 80,3 milioi eurotik 2014ko 62,0 milioira pasatu baita.

15. irudia. **Udalek kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren arabera (%) 2008-2014**

Estatistikaren aurreko edizioan hauteman daitekeen moduan, beherakadarik nabarmenena inbertsioetan izan da, VI. kapituluak (2012an gastua ia 39 milioi euroan murriztu da 2010arekiko, eta 57,7 milioi euroan 2008arekiko); hala ere, 2014an hazkunde arina ikus daiteke 2012arekiko, inbertsioa 9,5 milioi eurotik 10,1 milioira hazi baita (% 6,7).

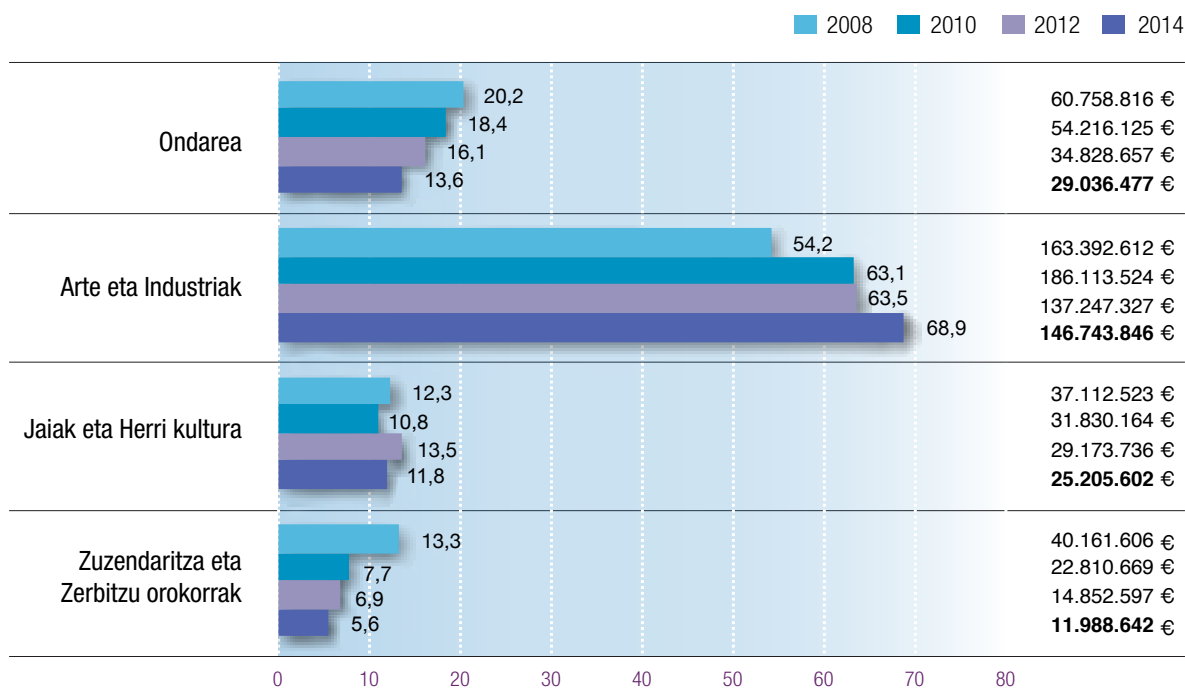
Era berean, aldaketa handiak hautematen dira kapital-transferentziei buruzko VII. kapituluan, ia 15 milioi euroko beherakadarekin; hala ere, apur bat arintzen du 2014ko hazkundeak, 2012ko 3,9 milioi eurotik (% 1,8) 2012ko 5,5 milioira pasatu baita (% 2,6).

EAEko udalek egindako gastuaren kultura-esparruen arabera ez da gehiegi aldatu azken urteetan; aldaketarik azpimarragarriena arte eta industriena da, 2012ko % 63,5etik 2014ko 68,9ra igo baita.

Termino absolututan, berriz, 2008tik aurrera jaitsiera handia izan dela erakusten dute datuek. Jaitsierarik handiena izan duen alorra zuzendaritza eta zerbitzu orokorra da; izan ere, 2008an gastua 40,2 milioi eurokoa zen, eta 2014an 12,0 milioikoa. Ondarean erabilitako gastuak erdiraino egin du behera 2008az geroztik (orduko 60,7 milioi eurotik 2014ko 29,0 milioi eurora). Haren atzean kokatzen dira jaiak eta herri-kultura, % 30 baino gehiagoko beherakadarekin, 37,1 milioi eurotik 25,2 milioira pasatuaz. Eta azkenik, arteetako eta industrietako gastuak eutsi dio ongien, % 10eko beherakadarekin: 2008ko 163,4 milioi eurotik 2014ko 147,7 milioira. Aurretiaz aitatu den moduan, kontuan izan beharra dago 2014an arte eta industriena izan dela herri-administrazioen aldetik gastu handiagoa duen Kultura-esparru bakarra.

16. irudia. **Udalek kulturaren egindako gastua kultura-esparru arabera**

(%) 2008-2014

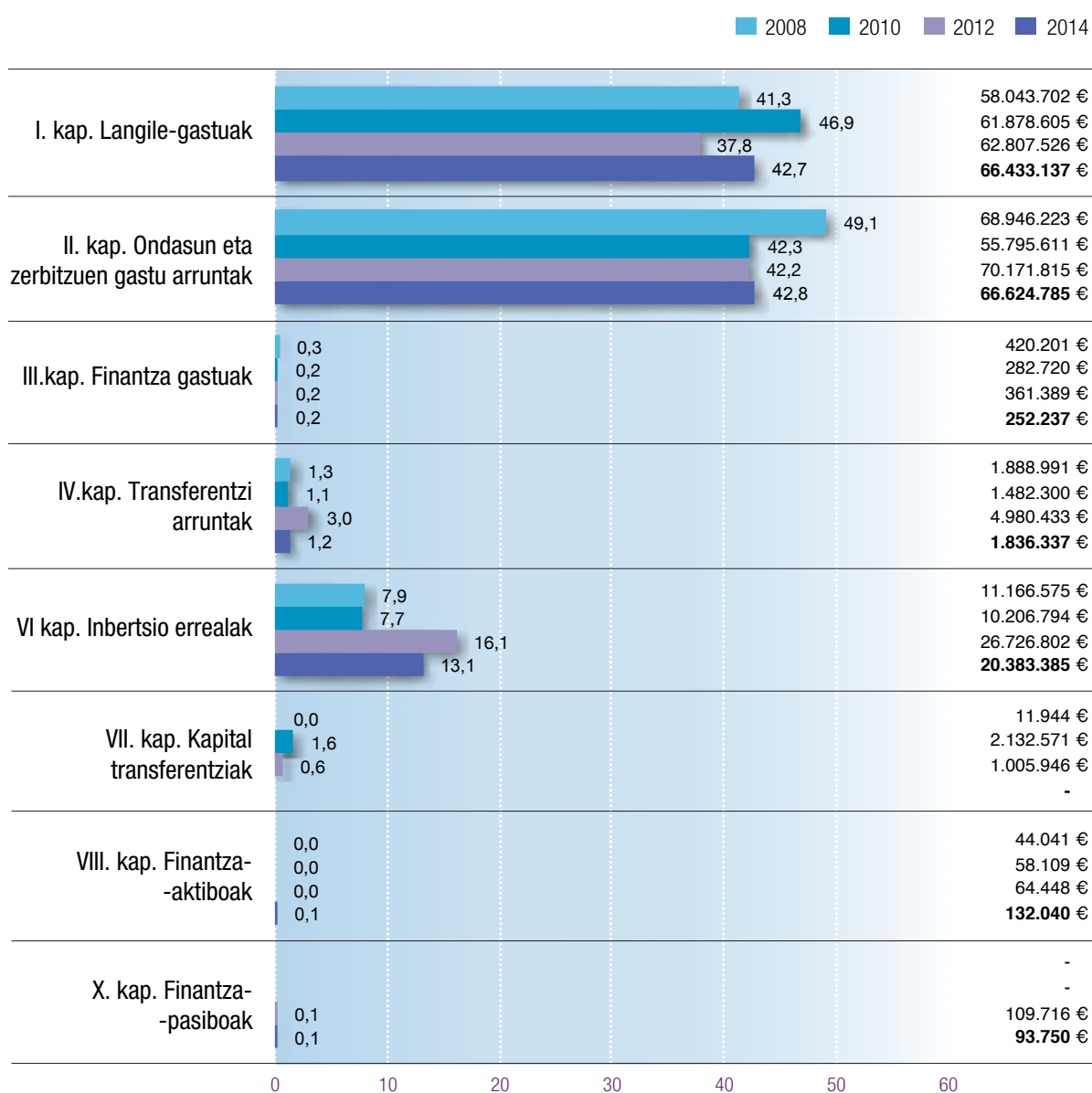
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak

Aurreko edizioan ikus daitekeen moduan, erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetako 10 eurotik 8 I. eta II. kapituluei dagozkie; 2014an, 66,4 milioi euro langileria-gastuetan eta 66,6 milioi euro ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetan.

Alderaketak egiteko orduan, ezinbestekoa da kontuan hartzea erakundeen errolda aldatu egin dela estatistikaren edizio batetik bestera.

17. irudia. Erakunde autonomoek, sozietate publikoek eta fundazioek kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren arabera

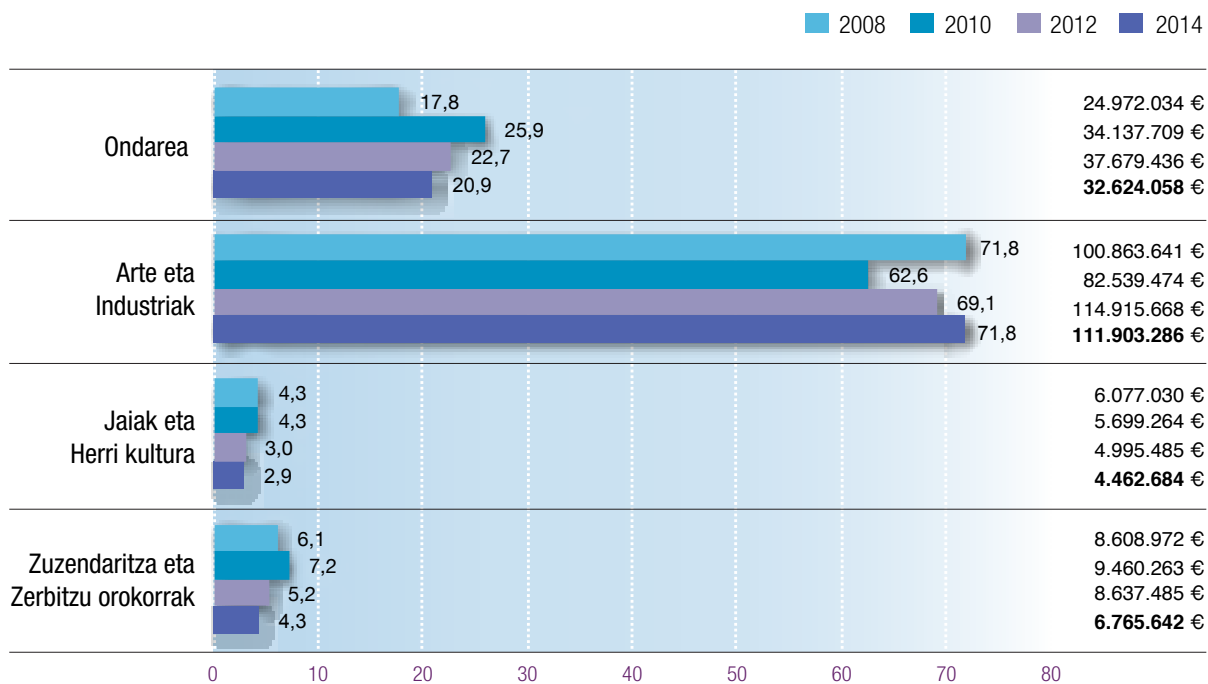
(%) 2008-2014

Gastuaren helmugari dagokionez, arteen eta industrien esparrua nabarmendu beharra dago; izan ere, erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioek 10 eurotik 7 bideratzen dute esparru horretara.

18. irudia. **Erakunde autonomoek, sozietate publikoek eta fundazioek kulturaren egindako gastua kultura-esparruen arabera**

(%) 2008-2014

2.5. Hedabideetan egindako gastuaren bilakaera

Eusko Jaurlaritzak 2014an hedabideetan egindako gastua 108,7 milioi eurokoa izan da, 2008an baino % 24,0 txikiagoa. Kopuru horren zatirik handiena (% 96,2) transferentzia arruntei dagokie, hain zuzen 107,6 milioi euro, bai eta Euskal Irrati Telebistara zuzendutako finantza-aktiboei ere (milioi bat euro).

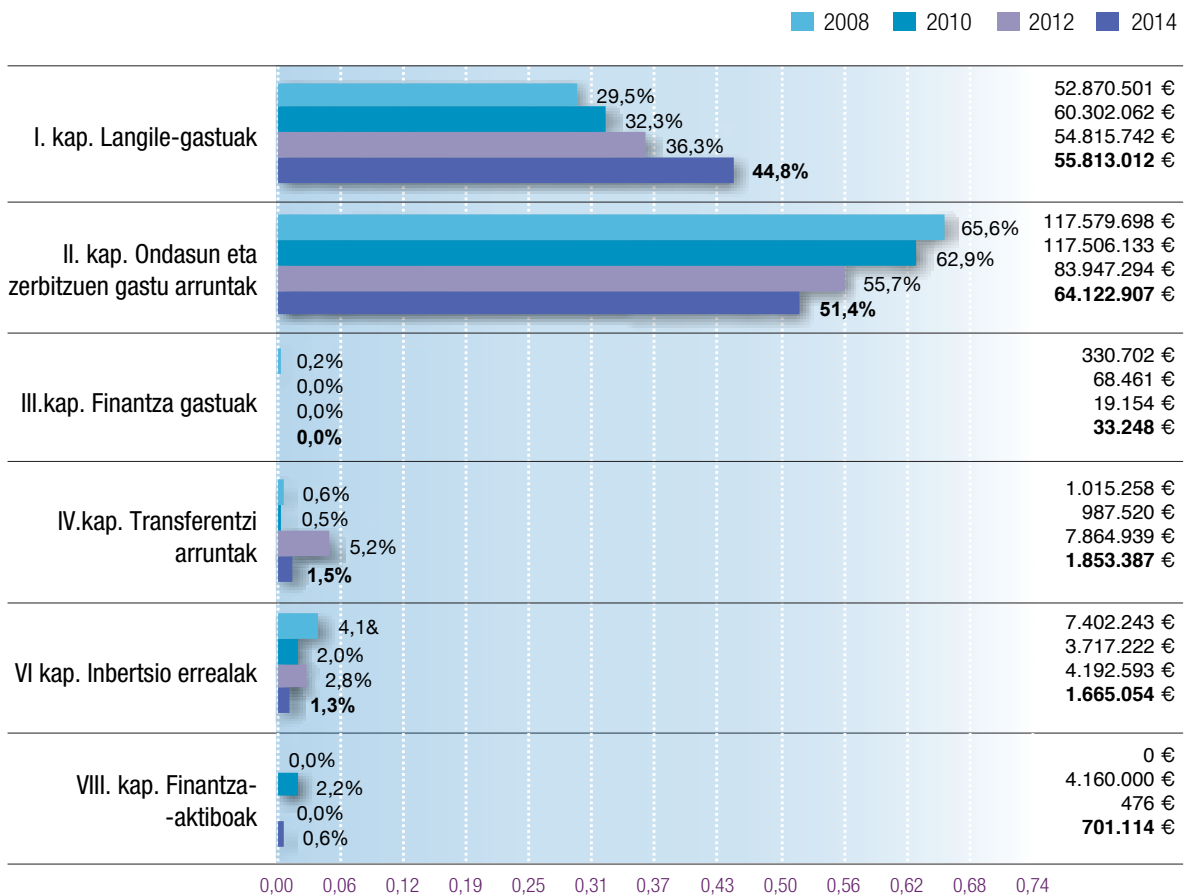
Foru-aldundie keuskarazko tokiko hedabideetara zuzentzen dute beren aurrekontua, % 59,8 transferentzia arruntetara eta % 40,2 kapital-transferentzietara bideratuz; guztizko termino absolututan, foru-aldundiek baino ez dute igo hedabideetara zuzendutako gastua, % 6,6ko hazkundearekin 2012rekiko.

Udalek izan dute hedabideetarako gastuaren murrizketarik handiena, % 48,0 gutxiago 2012rekiko, 2012ko 3,0 milioi eurotik 2014ko 1,5 milioira pasatuaz.

Gastu kontsolidatuaren azterketak⁴ antzekotasunak erakusten ditu 2012an hauteman daitezkeen aldakuntzei dagokienez. Gastu kontsolidatuak behera egiten jarraitzen du, % 17,3, 2012 eta 2014 bitartean, eta horrek, 2012an ikusten zen moduan, ondasun eta zerbitzuen gastu arruntaren jaitsiera adierazten du (II. kapitulu), 2012an baino % 23,6 gutxiago. Ahultzen jarraitzen badu ere, II. kapituluak gastuaren zatirik handiena pilatzen jarraitzen du, hedabideen guztizkoaren % 51,4rekin.

19. irudia. **Komunikabideetara bideratutako kultura-gastua, kapitulu ekonomikoaren arabera**

(%) 2008-2014

⁴ Hori lortzeko herri-administrazioen gastua batu eta bikoiztutako transferentziak kendu egin behar dira.

20. irudia. **Komunikabideetara bideratutako kultura-gastua, kapitulu ekonomikoaren eta entitate motaren arabera**

(euroak) 2008-2014

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak	Udalak	Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	Gastu kontsolidatua
I. kap.: Langileria-gastuak	2008	150.000	0	126.501	52.594.000	52.870.501
	2010	154.669	0	305.675	59.841.719	60.302.062
	2012	114.000	5.419	277.106	54.419.216	54.815.742
	2014	114.000	0	154.624	55.544.388	55.813.012
II. kap.: Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	2008	0	0	868.244	116.711.454	117.579.698
	2010	15.066	0	517.606	116.973.461	117.506.133
	2012	166.656	10.993	742.776	83.026.868	83.947.294
	2014	0	0	274.659	63.848.248	64.122.907
III. kap.: Finantza-gastuak	2008	0	0	0	330.702	330.702
	2010	0	0	0	68.461	68.461
	2012	0	0	0	19.154	19.154
	2014				33.248	33.248
IV. kap.: Transf. arruntak	2008	129.400.206	0	1.012.918	2.340	1.015.258
	2010	138.717.777	0	942.520	0	987.520
	2012	126.086.284	1.128.740	1.967.185	0	7.864.939
	2014	107.634.000	733.295	1.118.092	2.000	1.853.387
VI. kap.: Inbertsio errealak	2008	0	0	27.243	7.375.000	7.402.243
	2010	0	0	0	3.717.222	3.717.222
	2012	0	6.033	2.006	4.184.554	4.192.593
	2014	0	0	7.445	1.657.609	1.665.054
VII. kap.: Kapital-transf.	2008	13.530.445	0	0	0	0
	2010	4.776.054	0	0	0	0
	2012	4.800.000	476	0	0	0
	2014	0	493.896	0	0	493.896
VIII. kap.: Finantza-aktiboak	2008	0	0	0	0	0
	2010	4.160.000	0	0	0	4.160.000
	2012	1.700.000	0	0	0	476
	2014	1.000.000	0	0	0	701.114
IX. kap.: Finantza-pasiboak	2008	0	0	0	0	0
	2010	0	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0	0
	2014	0	0	0	0	0
GUZTIRA	2008	143.080.651	0	2.034.906	177.013.496	179.198.402
	2010	147.823.566	0	1.765.801	180.600.863	186.741.398
	2012	132.866.940	1.151.661	2.989.073	141.649.792	150.840.198
	2014	108.748.000	1.227.191	1.554.820	121.085.493	124.682.618

3. KULTURA-GASTUA ADMINISTRAZIO-MAILEN ARABERA

Atal honetan, azterketa hiru administrazio-mailen arabera egin da, alegia, Eusko Jaurlaritza, foru-aldundiak eta udalak. Maila bakoitzean administrazioaren zuzeneko gastuak sartzen dira, bai eta horren mendeko erakunde autonomoenak, edota administrazioaren partaidetza duten fundazio, enpresa publiko edo beste entitateenak ere, baldin eta EAEko herri-administrazioen ekarpena entitateon baliabideen % 50a baino handiagoa bada.

Partidetan bi aldiz ez kontatzeko, gastuaren kontsolidatze-prozesu bat gauzatu da administrazio-maila bakoitzean; horri esker, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek zein udalek kulturaren egindako gastuaren irudi zehatza lortzen da, administrazio-maila bakoitzak duen kudeaketa-eredua dena delako izanik.

3.1. **Transferentzia fluxuak administrazio-mailen arabera**

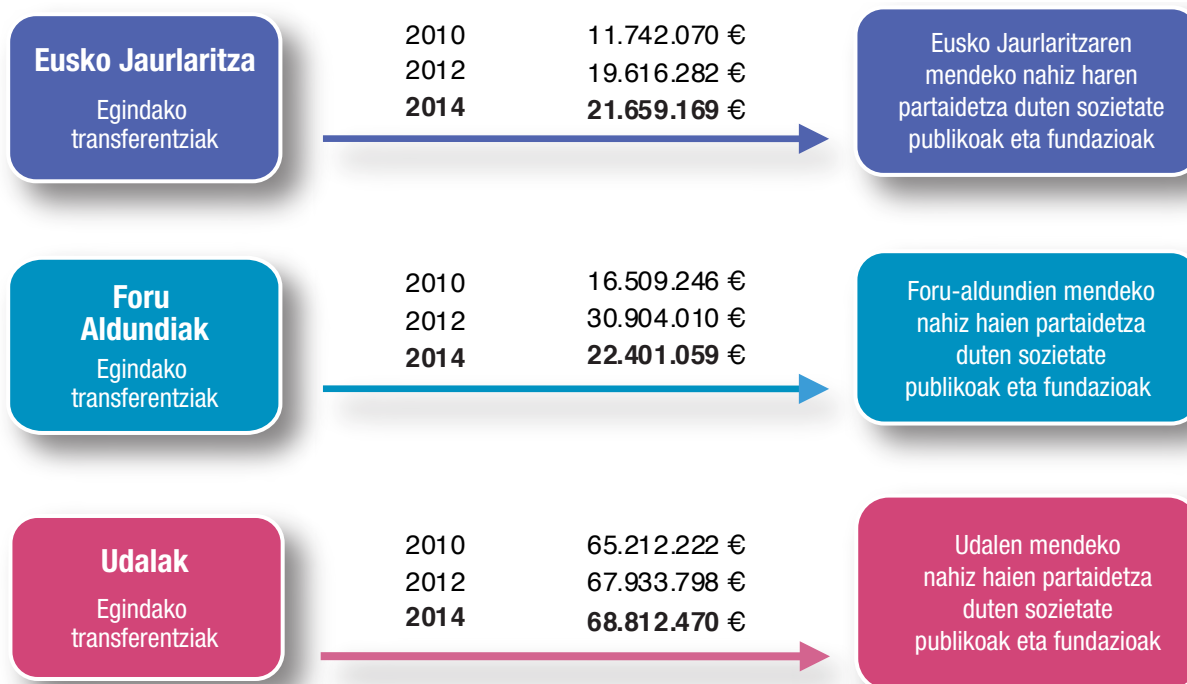
Kontsolidatze-prozesuaren lehenengo urratsa administrazio-maila bakoitzak bere mendeko erakunde autonomikoei, sozietate publikoei eta fundazioei egindako transferentziak identifikatzea da.

2014an, euskal administrazioek horien mendeko entitateetara egindako transferentziak 112,8 milioi eurokoak izan ziren, guztira (2012an 118,4). Eusko Jaurlaritzak partaidetza duen sozietate publiko eta fundazioetara 21,6 milioi euro bideratu ditu (2012an baino 2,0 milioi euro gehiago). Foru-aldundiek 22,4 milioi euro transferitzen dizkiete mendekoak dituzten edo partaidetza duten erakundeei (2012an baino 8,5 milioi gutxiago). Aldiz, udalek dute transferentzia-fluxu handiena, 68,8 milioi euro (2012an baino milioi bat euro gehiago). Aldakuntza horiek zenbait erakunde gehitzearen eta kanpoan geratzearen ondorioz suertatzen dira; aldaketok txosten honen lehen kapituluan jasoak dira.

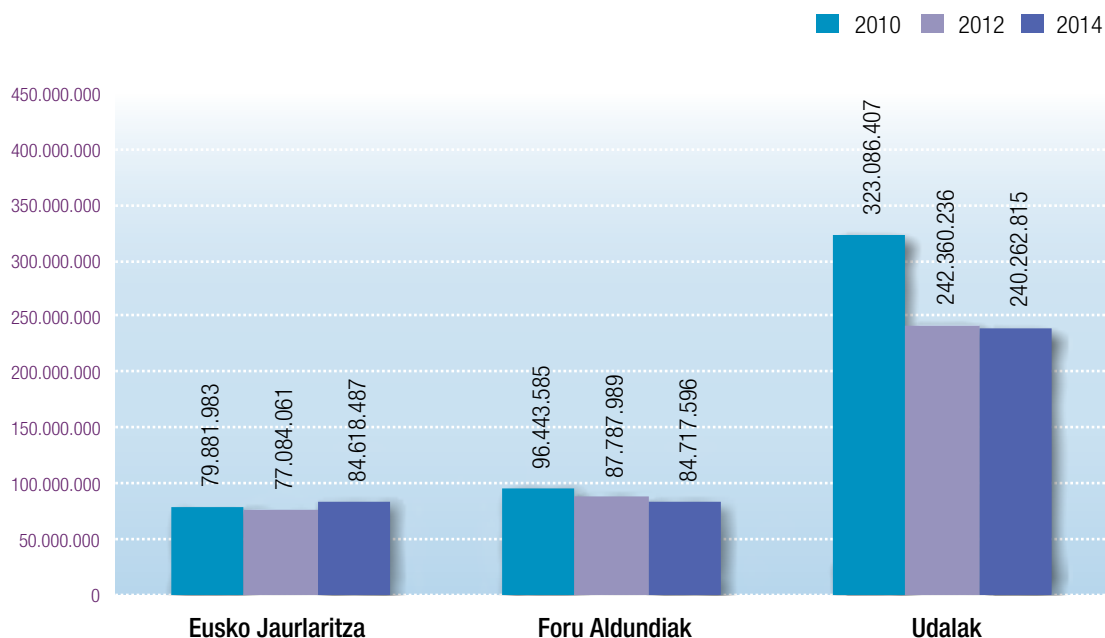
2014an, Eusko Jaurlaritzak 84,6 milioi euro bideratu ditu kulturara (administrazioak berak eta mendekoak dituen nahiz partaidetza duten sozietate publikoek duten gastuak barne), 2010ean baino % 5,9 gehiago eta 2012an baino % 9,8 gehiago. Hala eta guztiz ere, foru-aldundien eta udalen gastu kontsolidatuak behera egin du.

Foru-aldundien eta haien mendeko sozietate publiko eta fundazioen gastu kontsolidatua 84,7 milioi eurokoa izan da 2014an, alegia, 2010ean baino % 12,2 gutxiago. Udalen eta udalek mendekoak dituzten nahiz partaidetza duten erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen gastuak jasan du jaitsierarik handiena (2010ean baino % 25,0 gutxiago), 2010eko 323,0 milioi eurotik 2014ko 240,3 milioira pasatuaz. Esan beharra dago jaitsiera hori nabarmena izan zela 2010-2012 epealdian, baina 2014an jaitsiera txikiagoa izan dela, gastua % 1 baino gutxiago jaitsi baita 2012tik 2014ra bitartean.

21. irudia. **Transferentzia fluxuak administrazio-mailen arabera** 2010-2014

22. irudia. **Kultura-gastua administrazio-mailen arabera** (euroak) 2010-2014

Aldakuntza	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak	Udalak
2010-2014	▲ 5,9%	▼ 12,2%	▼ 25,6%
2012-2014	▲ 9,8%	▼ 3,5%	▼ 0,9%

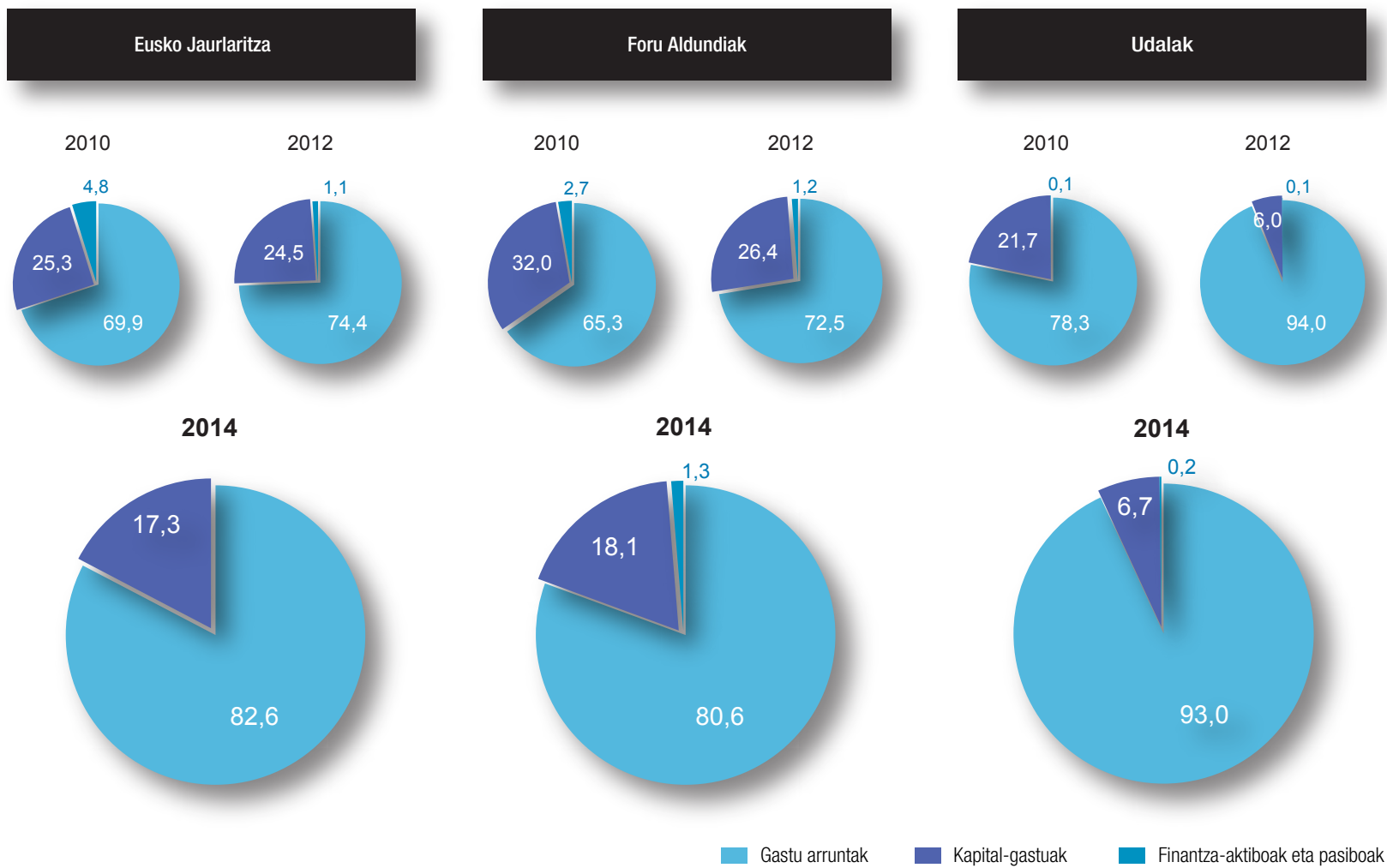
3.2. **Kultura-gastua kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera**

2014an, Eusko Jurlaritzak eta foru-aldundiek kulturen egindako gastuaren 10 eurotik 8 gastu arruntetara bideratu dira, eta 10etik 9 udalen kasuan. Gehienbat inbertsio errealak zuzendutako kapital-gastuek ez dute guztizkoaren % 20,0 gaitzen, eta finantza-aktiboek eta -pasiboek agerpen txikia dute, ia ezdeusa Eusko Jurlaritzaren kasuan, gastu-aurrekontuaren guztizkoari dagokionez.

Eusko Jurlaritzak 2014an kulturen egindako gastu kontsolidatuaren zatirik handiena bideratu du ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetara (% 38,3 edo 32,4 milioi euro), transferentzia arruntetara (% 28,7 edo 24,3 milioi euro) eta langileria-gastuetara (% 15,4 edo 13,0 milioi euro). Gastuaren bilakaerari erreparatuta, ikus daiteke gastu arrunten igoera (55,8 milioi 2010ean eta 69,9 milioi 2014an) bereziki ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunten igoerak eragin duela, 2010ean % 15,7 izatetik 2014an % 38,3 izatera pasatu baitira (19,9 milioi gehiago).

Foru-aldundien kultura-gastu kontsolidatuari dagokionez, aintzat hartu behar da banatu egiten dela langileria-gastuen inguruko I. kapituluaren (% 33,4), ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunten inguruko II. kapituluaren (% 26,6), inbertsio errealen inguruko VI. kapituluaren (% 12,1) eta transferentzia arrunten inguruko IV. kapituluaren (% 10,1) artean. 2010aren aldean, termino absolututan, gastuaren % 12,2ko beherakada nabarmendu daiteke (11,7 milioi gutxiago). Beherakada hori kapital-gastuetan islatzen da, 2010ean 30,8 milioi euro izatetik 2014an 15,3 milioi izatera pasatu baitira (15,5 milioi euro gutxiago, hau da, % 50,3ko beherakada), bai eta finantza-aktiboetan eta -pasiboetan ere, milioi bat eta erdi murriztu dira eta. Kontuan hartu beharra dago gastu arruntek alderantzizko joera izan dutela eta aurrekontuaren zati handiagoa bideratzen dela horietara; hala, 5,3 milioi euroan handitu dira, 2010etik 2014rako epealdian, % 8,4 gehiago.

23. irudia. **Kultura-gastua izaera ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera (%) 2010-2014**

KULTURAREN EUSKAL BEHATOKIA

24. irudia. **Kultura-gastua, kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritzaren		Foru Aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	55.840.285	69,9	62.970.589	65,3	252.878.120	78,3
	2012	57.335.603	74,4	63.604.917	72,5	227.701.967	94,0
	2014	69.917.139	82,6	68.279.144	80,6	223.558.816	93,0
I. kap. Langileria-gastuak	2010	12.323.046	15,4	25.082.832	26,0	95.943.830	29,7
	2012	12.582.350	16,3	23.892.060	27,2	93.572.401	38,6
	2014	13.028.437	15,4	28.284.912	33,4	94.569.598	39,4
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	2010	12.505.497	15,7	21.525.525	22,3	120.815.240	37,4
	2012	15.022.004	19,5	24.213.881	27,6	110.168.393	45,5
	2014	32.441.829	38,3	22.565.668	26,6	104.433.806	43,5
III. kap. Finantza- gastuak	2010	64.677	0,1	70.352	0,1	419.496	0,1
	2012	78.855	0,1	112.927	0,1	443.405	0,2
	2014	123.807	0,1	556.973	0,7	330.319	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	30.947.065	38,7	16.291.880	16,9	35.699.554	11,0
	2012	29.652.394	38,5	15.386.049	17,5	23.517.769	9,7
	2014	24.323.066	28,7	24.225.092	10,1	24.225.092	10,1
Kapital-gastuak	2010	20.210.732	25,3	30.828.552	32,0	70.020.888	21,7
	2012	18.908.807	24,5	23.169.322	26,4	14.485.504	6,0
	2014	14.666.760	17,3	15.319.161	18,1	16.169.458	6,7
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	6.526.338	8,2	18.179.055	18,8	55.509.492	17,2
	2012	10.829.660	14,0	19.642.153	22,4	14.244.916	5,9
	2014	9.023.024	10,7	10.237.170	12,1	16.087.215	6,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	13.684.394	17,1	12.649.497	13,1	14.511.396	4,5
	2012	8.079.147	10,5	3.527.169	4,0	240.588	0,1
	2014	5.643.737	6,7	5.081.991	6,0	82.243	0,0
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	3.830.966	4,8	2.644.444	2,7	187.399	0,1
	2012	839.651	1,1	1.013.750	1,2	172.766	0,1
	2014	34.588	0,0	1.119.291	1,3	534.541	0,2
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	3.830.966	4,8	2.644.444	2,7	68.481	0,0
	2012	810.758	1,1	962.481	1,1	73.800	0,0
	2014	2.150	0,0	1.086.853	1,3	384.090	0,2
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	0	0,0	0	0,0	118.918	0,0
	2012	28.893	0,0	51.269	0,1	98.965	0,0
	2014	32.438	0,0	32.438	0,0	150.451	0,1
GUZTIRA	2010	79.881.983	100,0	96.443.585	100,0	323.086.407	100,0
	2012	77.084.061	100,0	87.787.989	100,0	242.360.236	100,0
	2014	84.618.487	100,0	84.717.596	100,0	240.262.815	100,0

Udalen kasuan 2010arekiko izandako jaitsieran aldeak dira lurralde batetik bestera: gastua % 54,9 murriztu da Araban (31,7 milioi euro gutxiago), % 21,2 Bizkaian eta % 16,5 Gipuzkoan. Jaitsiera hori lurralde-hiriburuetakoko gastuen murrizketa handian egiazta daiteke, 2010ean kulturaren 137,8 milioi gastatuzetik 2014an 94,7 milioi gastatzera igaro baitira, % 31,3 gutxiago.

2012ko edizioako datuek erakusten zuten hiru lurraldeetako kapital-gastuak jaitsiera handia jasaten ari zirela, eta 2014an pixkatxo bat suspertu da; hala ere, zifrek oso txikiak izaten jarraitzen dute 2010ekoen ondoan (2010eko 70 milioi eurotik 2014ko 16,2 milioira pasatu dira). Hala, bai 2014an, bai 2012an, udalen gastua gastu arruntak estaltzeko erabili da, bereziki langileria-gastuak eta ondasunetan eta zerbitzuetan egindako gastuak.

Kultura-gastuen murrizketak udal guztiei eragiten die: 5.000 biztanletik beherako udaletan 2012an baino % 32,7 gutxiago gastatu dute 2014an; 5.000 eta 20.000 biztanle bitarteko udalerrietako herri-administrazioek % 21,6 gutxiago; eta 20.000 biztanletik gorakoetan % 15,6 gutxiago.

Guztiak batera egindako kultura-gastuari erreparatuta, nabarmena da hiriburuak egiten duten ekarpena, 94,7 milioi euroek udalen guztizko kultura-gastuaren % 40 osatzen baitute ia-ia. Gastuaren banaketa ekonomikoari dagokionez, aurreko txostenaren kasuaren bezalaxe, ikus daiteke langileria-gastuek pisu handiagoa dutela 20.000 biztanletiko gorako udalerrietan eta hiriburuetan; hala ere, herri txikiagoetan, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntan eta transferentzia arruntan pisua handiagoa da.

5.000 biztanletik beherako udalerrietan 2012arekiko eboluzio negatiboa hautematen da; izan ere, kulturaren 30,1 milioi euroko gastua egitetik 24,8 milioikoa egitera igaro dira.

26. irudia. **Udalen kultura-gastua kapitulu ekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	38.138.737	66,1	132.133.749	84,7	82.605.634	75,5	252.878.120	78,3
	2012	25.310.927	91,2	124.378.540	96,3	78.012.500	91,3	227.701.967	94,0
	2014	25.303.461	97,2	118.191.005	96,2	80.064.349	87,6	223.558.816	93,0
I. kap. Langileria-gastuak	2010	12.287.154	21,3	52.466.120	33,6	31.190.556	28,5	95.943.830	29,7
	2012	11.721.366	42,3	50.817.344	39,3	31.033.690	36,3	93.572.400	38,6
	2014	10.950.553	42,1	50.212.906	40,9	33.406.139	36,6	94.569.598	39,4
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	2010	18.727.760	32,5	61.875.908	39,7	40.211.572	36,7	120.815.240	37,4
	2012	11.213.426	40,4	60.374.008	46,7	38.580.959	45,2	110.168.393	45,5
	2014	10.931.142	42,0	54.176.175	44,1	39.326.489	43,0	104.433.806	43,5
III. kap. Finantza gastuak	2010	116	0,0	125.400	0,1	293.980	0,3	419.496	0,1
	2012	2.940	0,0	145.835	0,1	294.630	0,3	443.405	0,2
	2014	9	0,0	70.063	0,1	260.248	0,3	330.319	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	7.123.707	12,3	17.666.321	11,3	10.909.526	10,0	35.699.554	11,0
	2012	2.373.195	8,6	13.041.353	10,1	8.103.221	9,5	23.517.769	9,7
	2014	3.421.757	13,1	13.731.862	11,2	7.071.473	7,7	24.225.092	10,1
Kapital-gastuak	2010	19.551.326	33,9	23.645.731	15,2	26.823.831	24,5	70.020.888	21,7
	2012	2.417.722	8,7	4.660.945	3,6	7.406.837	8,7	14.485.504	6,0
	2014	682.959	2,6	4.369.722	3,6	11.116.777	12,2	16.169.458	6,7
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	13.354.552	23,1	15.685.448	10,1	26.469.492	24,2	55.509.492	17,2
	2012	2.371.346	8,5	4.536.601	3,5	7.336.968	8,6	14.244.915	5,9
	2014	682.959	2,6	4.303.144	3,5	11.101.112	12,2	16.087.215	6,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	6.196.774	10,7	7.960.283	5,1	354.339	0,3	14.511.396	4,5
	2012	46.376	0,2	124.344	0,1	69.869	0,1	240.589	0,1
	2014	0	0,0	66.578	0,1	15.665	0,0	82.243	0,0
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	0	0,0	186.999	0,1	400	0,0	187.399	0,1
	2012	12.965	0,0	159.795	0,1	5	0,0	172.765	0,1
	2014	51.020	0,2	309.001	0,3	174.520	0,2	534.541	0,2
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	0	0,0	68.081	0,0	400	0,0	68.481	0,0
	2012	12.020	0,0	61.775	0,0	5	0,0	73.800	0,0
	2014	51.020	0,2	158.550	0,1	174.520	0,2	384.090	0,2
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	0	0,0	118.918	0,1	0	0,0	118.918	0,0
	2012	945	0,0	98.020	0,1	0	0,0	98.965	0,0
	2014	0	0,0	150.451	0,1	0	0,0	150.451	0,1
GUZTIRA	2010	57.690.063	100,0	155.966.479	100,0	109.429.865	100,0	323.086.407	100,0
	2012	27.741.614	100,0	129.199.280	100,0	85.419.342	100,0	242.360.236	100,0
	2014	26.037.440	100,0	122.869.729	100,0	91.355.646	100,0	240.262.815	100,0

irudia 27. **Udalen kultura-gastua kapitulu ekonomikoaren eta udalerrriaren tamainaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	< 5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		>20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	29.921.448	81,2	57.059.983	76,0	66.909.952	91,2	98.986.737	71,8	252.878.120	78,3
	2012	26.827.087	89,0	54.666.572	94,6	58.154.487	95,6	88.053.821	94,0	227.701.967	94,0
	2014	22.236.252	89,7	54.916.184	93,3	58.590.280	94,6	87.816.100	92,7	223.558.816	93,0
I. kap. Langileria-gastuak	2010	7.016.800	19,1	18.991.028	25,3	29.358.582	40,0	40.577.420	29,4	95.943.830	29,7
	2012	6.212.216	20,6	19.589.543	33,9	27.948.313	46,0	39.822.328	42,5	93.572.400	38,6
	2014	4.927.970	19,9	20.708.926	35,2	29.754.538	48,0	39.178.165	41,4	94.569.598	39,4
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	2010	17.823.450	48,4	30.399.445	40,5	31.894.015	43,5	40.698.330	29,5	120.815.240	37,4
	2012	15.141.214	50,3	27.903.333	48,3	25.958.673	42,7	41.165.173	44,0	110.168.393	45,5
	2014	12.380.595	49,9	27.696.259	47,1	24.914.841	40,2	39.442.111	41,7	104.433.806	43,5
III. kap. Finantza gastuak	2010	14.462	0,0	257.963	0,3	14.231	0,0	132.840	0,1	419.496	0,1
	2012	34.816	0,1	266.233	0,5	4.797	0,0	137.559	0,1	443.405	0,2
	2014	594	0,0	240.398	0,4	4.641	0,0	84.687	0,1	330.319	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	5.066.736	13,8	7.411.547	9,9	5.643.124	7,7	17.578.147	12,8	35.699.554	11,0
	2012	5.438.841	18,1	6.907.463	12,0	4.242.704	7,0	6.928.761	7,4	23.517.769	9,7
	2014	4.927.093	19,9	6.270.601	10,7	3.916.261	6,3	9.111.137	9,6	24.225.092	10,1

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	< 5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		>20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Kapital-gastuak	2010	6.809.345	18,5	18.004.224	24,0	6.418.530	8,8	38.788.789	28,1	70.020.888	21,7
	2012	3.202.831	10,6	3.105.469	5,4	2.600.169	4,3	5.577.035	6,0	14.485.504	6,0
	2014	2.512.367	10,1	3.598.008	6,1	3.350.839	5,4	6.708.244	7,1	16.169.458	6,7
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	6.797.571	18,5	17.675.567	23,5	4.524.240	6,2	26.512.114	19,2	55.509.492	17,2
	2012	3.173.650	10,5	3.014.713	5,2	2.557.717	4,2	5.498.835	5,9	14.244.915	5,9
	2014	2.512.367	10,1	3.551.281	6,0	3.347.174	5,4	6.676.393	7,1	16.087.215	6,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	11.774	0,0	328.657	0,4	1.894.290	2,6	12.276.675	8,9	14.511.396	4,5
	2012	29.181	0,1	90.756	0,2	42.452	0,1	78.200	0,1	240.589	0,1
	2014	0	0,0	46.727	0,1	3.665	0,0	31.852	0,0	82.243	0,0
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	102.557	0,3	27.133	0,0	24.709	0,0	33.000	0,0	187.399	0,1
	2012	98.020	0,3	6	0,0	56.775	0,1	17.965	0,0	172.765	0,1
	2014	39.000	0,2	324.971	0,6	5.409	0,0	165.161	0,2	534.541	0,2
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	10.372	0,0	400	0,0	24.709	0,0	33.000	0,0	68.481	0,0
	2012	0	0,0	6	0,0	56.775	0,1	17.020	0,0	73.800	0,0
	2014	39.000	0,2	174.520	0,3	5.409	0,0	165.161	0,2	384.090	0,2
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	92.185	0,3	26.733	0,0	0	0,0	0	0,0	118.918	0,0
	2012	98.020	0,3	0	0,0	0	0,0	945	0,0	98.965	0,0
	2014	0	0,0	150.451	0,3	0	0,0	0	0,0	150.451	0,1
GUZTIRA	2010	36.833.350	100,0	75.091.340	100,0	73.353.191	100,0	137.808.526	100,0	323.086.407	100,0
	2012	30.127.938	100,0	57.772.046	100,0	60.811.431	100,0	93.648.821	100,0	242.360.236	100,0
	2014	24.787.618	100,0	58.839.162	100,0	61.946.529	100,0	94.689.506	100,0	240.262.815	100,0

3.3. **Kultura-gastua kultura-esparruen eta administrazio-mailen arabera**

2014an, Eusko Jaurlaritzako 10 eurotik 5 kultura-arte eta -industrietara eta ondarrera bideratu dira. % 52,4ko gastuak erregistratu dira arte eta industrietan, % 46,1ekoak ondarean eta % 1,5ekoak besterik ez zuzendaritza eta zerbitzu orokorretan. Aurreko edizioarekiko beherakada argia ikus daiteke arte eta industrietan, eta gorakada ondarean egindako gastuari dagokionez, aurretik aipatutako kalte-ordaina gehitzeak areagotua.

Foru-aldundiei dagokienez, joera ezberdin samarra hauteman daiteke; ondarrera zuzendutako gastua egonkor mantentzen da eta zuzendaritza eta zerbitzuetako gastua 2012ko 3,9 milioi eurotik 2014ko 6,1 milioira igo da. Arte eta industrietako gastua murriztu egin da, 38,2 milioi eurotik 32,5 milioira pasatuaz. Arte eta industrietako aurrekontuaren beherakada hori musikan egindako gastuan islatu da, erdira murriztu baita: 2012ko 22,8 milioi eurotik 2014ko 10,3 milioira, 2010ekoen antzeko balioetara itzuliz (urte horretan musikara bideratutako gastua 9,4 milioi eurokoa izan zen). Edozein kasutan, zehaztu beharra dago foru-aldundiek 2012an musikara bideratutako gastuaren igoera transferentzia puntual bat gehitu izanaren ondorio izan zela.

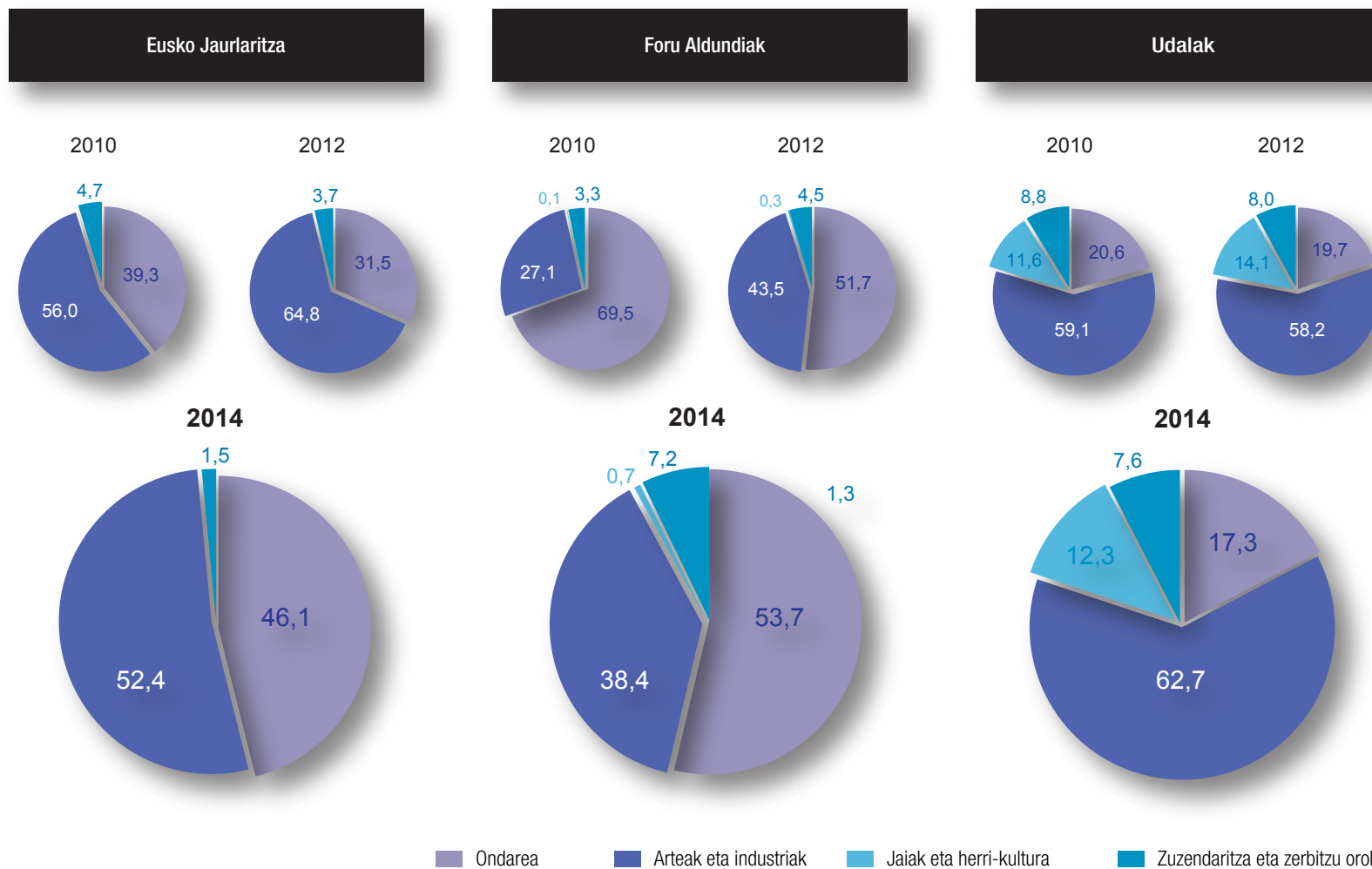
Era berean, nabarmentzekoa da kultura-ekintza sektorearen hazkundera, 2012an jasotako baliabideen bikoitza jaso baitu 2014an (8,0 milioi eurotik 14,7 milioira pasatu da). Garrantzi txikiagoa badu ere, foru-aldundien guztizko gastuaren % 0,7 besterik ez baitu, azpimarratu beharreko beste igoera bat jaietan eta herri-kulturaren egindako gastua da, 2010arekiko 553.000 euroan hazi baita (2010eko 74.800 eurotik 2014ko 627.800 eurora).

Udalei dagokienez, gastuaren murrizketa nabarmen horrek (2010arekiko -% 25,6) eremu guztietan du eragina. 2010. urtearekiko kalterik handiena izan duen sektorea ondarea da, % 37,4ko murrizketarekin (66,4 milioi eurotik 41,6 milioira); gastuaren jaitsiera nabarmen hori ondarean eta arkeologian islatu da bereziki, % 93,2 murriztu baitira (2010ean baino 15,9 milioi gutxiago izan dira 2014an).

Arte eta industrien sektorea, termino absolututan, % 21 murriztu da 2010etik (40,0 milioi euro gutxiago). Dena dela, guztizko kultura-gastuan duen pisu erlatiboak gora egin du, 2010ean % 59,1koa izatetik 2014an % 62,7koa izatera pasatuaz. Aurreko edizioarekiko, sektore horretara bideratutako gastuak % 6,9 egin du gora (9,7 milioi euro gehiago). Begirada sektore horretara zuzentzen badugu, kultura-ekintza nabarmentzen da, bertara 8,7 milioi euro gehiago bideratu baitira. Kultura-ekintzak izandako igoera nabarmen horren eragileak izan dira, neurri handi batean, hiriburu-udalek kultur zentroei egindako ekarpenak edo bertan gauzatutako inbertsioak.

Udalen kultura-gastuari dagokionez, nabarmentzekoa da jai eta herri-kulturara bideratzen duten ekarpena, gastuaren guztizkoaren % 12,3 (29,6 milioi euro 2014an).

28. irudia. **Kultura-gastua kultura-esparruaren eta administrazio-mailen arabera (%) 2010-2014**

KULTURAREN EUSKAL BEHATOKIA

29. irudia. **Kultura-gastua, kultura-esparruaren eta administrazio-mailaren arabera** (euroak eta %-ak)
2010-2014

Kultura-esparrua	Urtea	Eusko Jaurlaritzza		Foru Aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	31.413.317	39,3	67.019.267	69,5	66.437.063	20,6
	2012	24.245.080	31,5	45.412.245	51,7	47.810.322	19,7
	2014	38.998.503	46,1	45.461.208	53,7	41.563.818	17,3
Ondarea eta arkeologia	2010	5.789.109	7,2	29.642.035	30,7	17.043.056	5,3
	2012	5.708.347	7,4	11.029.629	12,6	4.205.523	1,7
	2014	22.989.385	27,2	11.214.474	13,2	1.154.013	0,5
Liburutegiak	2010	2.616.403	3,3	8.560.555	8,9	28.594.729	8,9
	2012	3.073.636	4,0	7.324.476	8,3	26.535.143	10,9
	2014	3.627.159	4,3	8.799.009	10,4	24.942.712	10,4
Artxiboak	2010	7.516.286	9,4	3.293.467	3,4	3.629.061	1,1
	2012	5.893.852	7,6	4.040.909	4,6	3.623.744	1,5
	2014	3.245.986	3,8	3.508.223	4,1	2.775.488	1,2
Museoak	2010	15.491.519	19,4	25.523.210	26,5	17.170.217	5,3
	2012	9.569.244	12,4	23.017.231	26,2	13.445.912	5,5
	2014	9.135.974	10,8	21.939.501	25,9	12.691.605	5,3
Arteak eta industriak	2010	44.708.273	56,0	26.144.880	27,1	190.812.891	59,1
	2012	49.952.142	64,8	38.215.098	43,5	140.995.796	58,2
	2014	44.270.391	52,4	32.498.662	38,4	150.720.526	62,7
Antzerkia eta dantza	2010	3.524.251	4,4	3.667.867	3,8	29.205.609	9,0
	2012	3.540.818	4,6	2.857.208	3,3	25.655.178	10,6
	2014	2.869.941	3,4	2.224.957	2,6	28.693.655	9
Musika	2010	21.830.682	27,3	9.398.082	9,7	70.184.649	21,7
	2012	21.284.217	27,6	22.816.434	26,0	56.382.495	23,3
	2014	19.012.708	22,5	10.349.332	12,2	55.977.813	23,3
Ikusizko arteak	2010	932.760	1,2	3.693.321	3,8	6.546.237	2,0
	2012	1.550.203	2,0	2.225.514	2,5	4.147.281	1,7
	2014	818.979	1,0	2.566.400	3,0	3.201.566	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	10.064.998	12,6	2.392.194	2,5	10.102.919	3,1
	2012	12.399.173	16,1	1.682.805	1,9	7.946.466	3,3
	2014	9.581.046	11,3	1.695.734	2,0	7.229.921	3,0

.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Literatura eta argitalpena	2010	1.787.327	2,2	200.407	0,2	1.527.904	0,5
	2012	2.066.396	2,7	641.195	0,7	457.279	0,2
	2014	1.497.668	1,8	359.208	0,4	610.396	0,3
Kultura-ekintza	2010	6.426.585	8,0	6.675.409	6,9	72.603.621	22,5
	2012	8.967.600	11,6	7.790.255	8,9	46.096.946	19,0
	2014	10.457.162	12,4	14.685.205	17,3	54.752.553	22,8
Bertsolaritza	2010	141.670	0,2	117.600	0,1	641.952	0,2
	2012	143.735	0,2	201.686	0,2	310.151	0,1
	2014	124.887	0,1	617.826	0,7	254.621	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	31.910	0,0	74.830	0,1	37.478.932	11,6
	2012	0	0,0	221.671	0,3	34.123.257	14,1
	2014	8.778	0,0	627.847	0,7	29.643.005	12,3
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	3.728.483	4,7	3.204.608	3,3	28.357.521	8,8
	2012	2.886.840	3,7	3.938.976	4,5	19.430.861	8,0
	2014	1.248.816	1,5	6.129.880	7,2	18.335.466	7,6
GUZTIRA	2010	79.881.983	100,0	96.443.585	100,0	323.086.407	100,0
	2012	77.084.061	100,0	87.787.989	100,0	242.360.236	100,0
	2014	84.618.487	100,0	84.717.596	100,0	240.262.815	100,0

Aurreko edizioan azpimarratu bezala, azken urteetan pairatutako egoera ekonomikoak eragin du lurralde historikoetako udalen gastuaren banaketak 2010ean zituen ezberdintasunak txikiagotzea, eta jokabide paretsuagoak izatea egun.

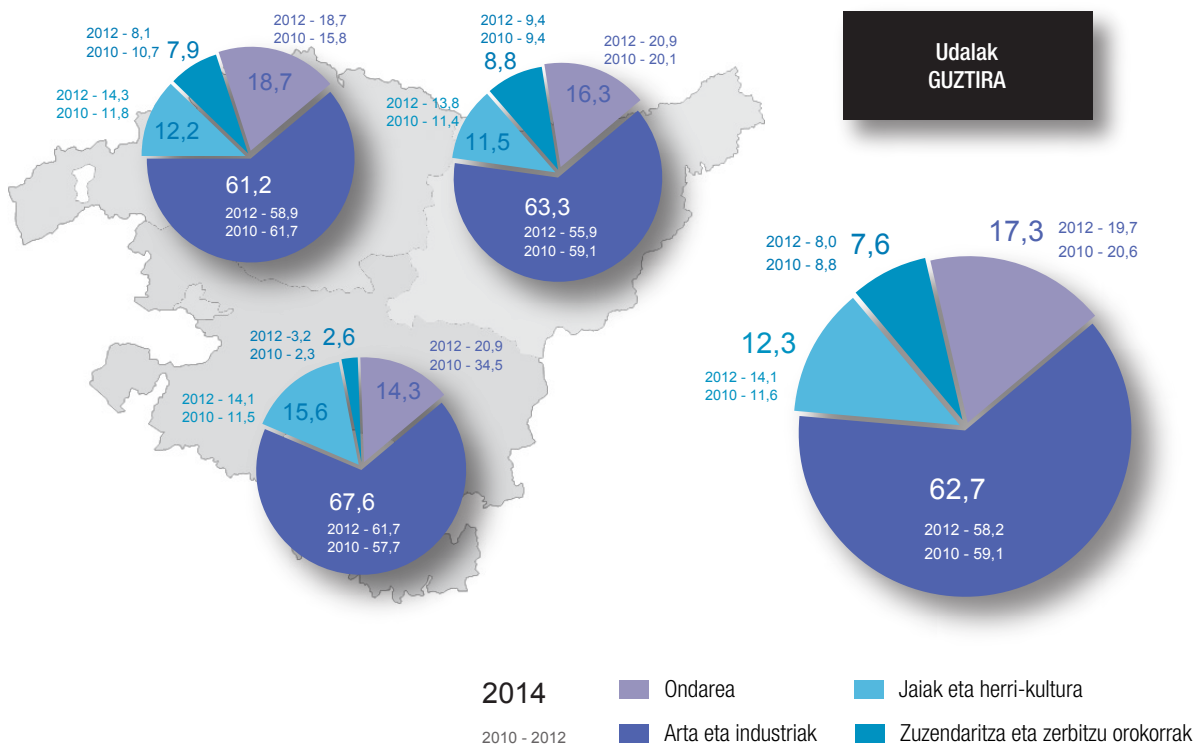
Illo horretan, lurralde guztietan gailentzen da arteetara eta industrietara bideratutako gastua, % 60 eta % 70 bitartekoa, eta Araba nabarmendu beharra dago, % 67,6rekin. Ondarera zuzendutako gastua % 15 eta % 20 bitartean mantentzen da, baina apur bat jaitsi da Araban eta Gipuzkoan 2012arekiko. 2010tik hona jasotako datuei erreparatu, ikus daiteke Arabak jasan duela kalterik handiena; bertan, ondareak % 34,5eko pisu erlatiboa zuen (2010ean baino 16,2 milioi euro gutxiago 2014an).

Ondarearen beherakada horrek ondare-eta arkeologia-gastuaren murrizketa handian du jatorria, 2010eko 12,1 milioi eurotik 2014ko 114.000 eurora igaro baita.

Bizkaian, zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak eta arte eta industriak ahuldu dira gehien 2010arekiko (-% 42,3 eta -% 21,8, hurrenez hurren). Gipuzkoako udalerrietan, ia sektore guztiek jasan dute beren baliabideen murrizketa 2010. urtearekiko. 2012 eta 2014 bitarteko aldiko datuak aztertuz gero, ikus daiteke arteek eta industriek aurreko aldiaren izandako motelaldia arindu egin dela eta gastua % 21,1 hazi dela. Arte eta industrietako gastuen gorakada hori antzerki eta dantzaren eta kultura-ekintzaren areagotze nabarmenean islatzen da. Antzerkian eta dantzan egindako gastua 3,6 milioi euro hazi da 2012arekiko, eta kultura-ekintzakoa 6,1 milioi euro.

30. irudia. Udalen kultura-gastua kultura-esparruen eta lurralde historikoaren arabera

(%) 2010-2014

KULTURAREN EUSKAL BEHATOKIA

31.irudia. **Udalen kultura-gastua kultura-esparruen eta lurralde historikoaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

Kultura-esparrua	Urtea	Araba/Álava		Bizkaia		Gipuzkoa		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	19.878.375	34,4	24.617.685	15,8	21.941.003	20,1	66.437.063	20,6
	2012	5.805.962	20,9	24.146.357	18,7	17.858.002	20,9	47.810.322	19,7
	2014	3.712.145	14,3	22.915.615	18,7	14.936.058	16,3	41.563.818	17,3
Ondarea eta arkeologia	2010	12.075.578	20,9	3.934.394	2,5	1.033.084	0,9	17.043.056	5,3
	2012	1.505.359	5,4	887.362	0,7	1.812.802	2,1	4.205.523	1,7
	2014	114.100	0,4	570.520	0,5	469.394	0,5	1.154.013	0,5
Liburutegiak	2010	6.246.430	10,8	13.416.588	8,6	8.931.711	8,2	28.594.729	8,9
	2012	2.947.402	10,6	15.197.932	11,8	8.389.809	9,8	26.535.143	10,9
	2014	2.349.699	9,0	14.729.860	12,0	7.863.153	8,6	24.942.712	10,4
Artxiboak	2010	1.000.854	1,7	1.458.573	0,9	1.169.634	1,1	3.629.061	1,1
	2012	1.032.846	3,7	1.485.045	1,1	1.105.853	1,3	3.623.744	1,5
	2014	1.031.646	4,0	1.099.807	0,9	644.035	0,7	2.775.488	1,2
Museoak	2010	555.513	1,0	5.808.130	3,7	10.806.574	9,9	17.170.217	5,3
	2012	320.356	1,2	6.576.018	5,1	6.549.538	7,7	13.445.912	5,5
	2014	216.700	0,8	6.515.428	5,3	5.959.476	6,5	12.691.605	5,3
Arteak eta industriak	2010	29.845.336	51,7	96.264.264	61,7	64.703.291	59,1	190.812.891	59,1
	2012	17.129.636	61,7	76.097.051	58,9	47.769.109	55,9	140.995.796	58,2
	2014	17.597.737	67,6	75.256.243	61,2	57.866.546	63,3	150.720.526	62,7
Antzerkia eta dantza	2010	4.086.066	7,1	19.202.261	12,3	5.917.282	5,4	29.205.609	9,0
	2012	3.636.707	13,1	15.836.894	12,3	6.181.577	7,2	25.655.178	10,6
	2014	3.650.212	14,0	15.256.440	12,4	9.787.003	10,7	28.693.655	11,9
Musika	2010	12.910.721	22,4	36.174.707	23,2	21.099.221	19,3	70.184.649	21,7
	2012	6.535.058	23,6	31.839.860	24,6	18.007.577	21,1	56.382.495	23,3
	2014	6.748.126	25,9	30.840.171	25,1	18.389.516	20,1	55.977.813	23,3
Ikusizko arteak	2010	3.080.657	5,3	2.360.271	1,5	1.105.309	1,0	6.546.237	2,0
	2012	1.664.952	6,0	1.345.223	1,0	1.137.106	1,3	4.147.281	1,7
	2014	1.015.654	3,9	1.185.188	1,0	1.000.724	1,1	3.201.566	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	574.043	1,0	3.274.979	2,1	6.253.897	5,7	10.102.919	3,1
	2012	142.959	0,5	3.948.153	3,1	3.855.354	4,5	7.946.466	3,3
	2014	67.775	0,3	3.240.137	2,6	3.922.009	4,3	7.229.921	3,0

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	Araba/Álava		Bizkaia		Gipuzkoa		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Literatura eta argitalpena	2010	33.390	0,1	1.034.054	0,7	460.460	0,4	1.527.904	0,5
	2012	11.761	0,0	321.457	0,2	124.061	0,1	457.279	0,2
	2014	32.555	0,1	320.996	0,3	256.845	0,3	610.396	0,3
Kultura-ekintza	2010	9.119.975	15,8	33.769.325	21,7	29.714.321	27,2	72.603.621	22,5
	2012	5.046.407	18,2	22.734.441	17,6	18.316.098	21,4	46.096.946	19,0
	2014	6.017.912	23,1	24.269.870	19,8	24.464.771	26,8	54.752.553	22,8
Bertsolaritza	2010	40.484	0,1	448.667	0,3	152.801	0,1	641.952	0,2
	2012	91.792	0,3	71.023	0,1	147.336	0,2	310.151	0,1
	2014	65.503	0,3	143.442	0,1	45.676	0,0	254.621	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	6.633.204	11,5	18.339.357	11,8	12.506.371	11,4	37.478.932	11,6
	2012	3.920.997	14,1	18.429.431	14,3	11.772.829	13,8	34.123.257	14,1
	2014	4.060.891	15,6	15.043.187	12,2	10.538.927	11,5	29.643.005	12,3
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	1.333.148	2,3	16.745.173	10,7	10.279.200	9,4	28.357.521	8,8
	2012	885.018	3,2	10.526.441	8,1	8.019.402	9,4	19.430.861	8,0
	2014	666.669	2,6	9.654.683	7,9	8.014.114	8,8	18.335.466	7,6
GUZTIRA	2010	57.690.063	100,0	155.966.479	100,0	109.429.865	100,0	323.086.407	100,0
	2012	27.741.614	100,0	129.199.280	100,0	85.419.342	100,0	242.360.236	100,0
	2014	26.037.440	100,0	122.869.729	100,0	91.355.646	100,0	240.262.815	100,0

Udalerrien tamainaren araberako datuei erreparatzen badiegu, hauteman daiteke zenbat eta biztanle kopuru handiagoa izanik orduan eta pisu handiagoa duela arte eta industrietarako gastuak. 2014an, 20.000 biztanletik gorako udalerrietako eta hiriburuetakoko arte eta industrietarako gastuak guztizko kultura-gastuaren % 65 baino gehiago osatzen du.

Biztanle gutxiagoko herrietan, jaiak eta herri-kulturak nabarmentzen dira, eta gastuaren ia laurdena batzen dute; hala ere, 20.000 biztanletik gorako udalerrietan eta hiriburuetan ez da % 9 gairitzen.

Sektoreak xeheago aztertuz, ezberdintasunak nabarmendu daitezke udalerriaren dimentsioaren arabera sektore bakoitzean egindako gastuaren banaketan ere.

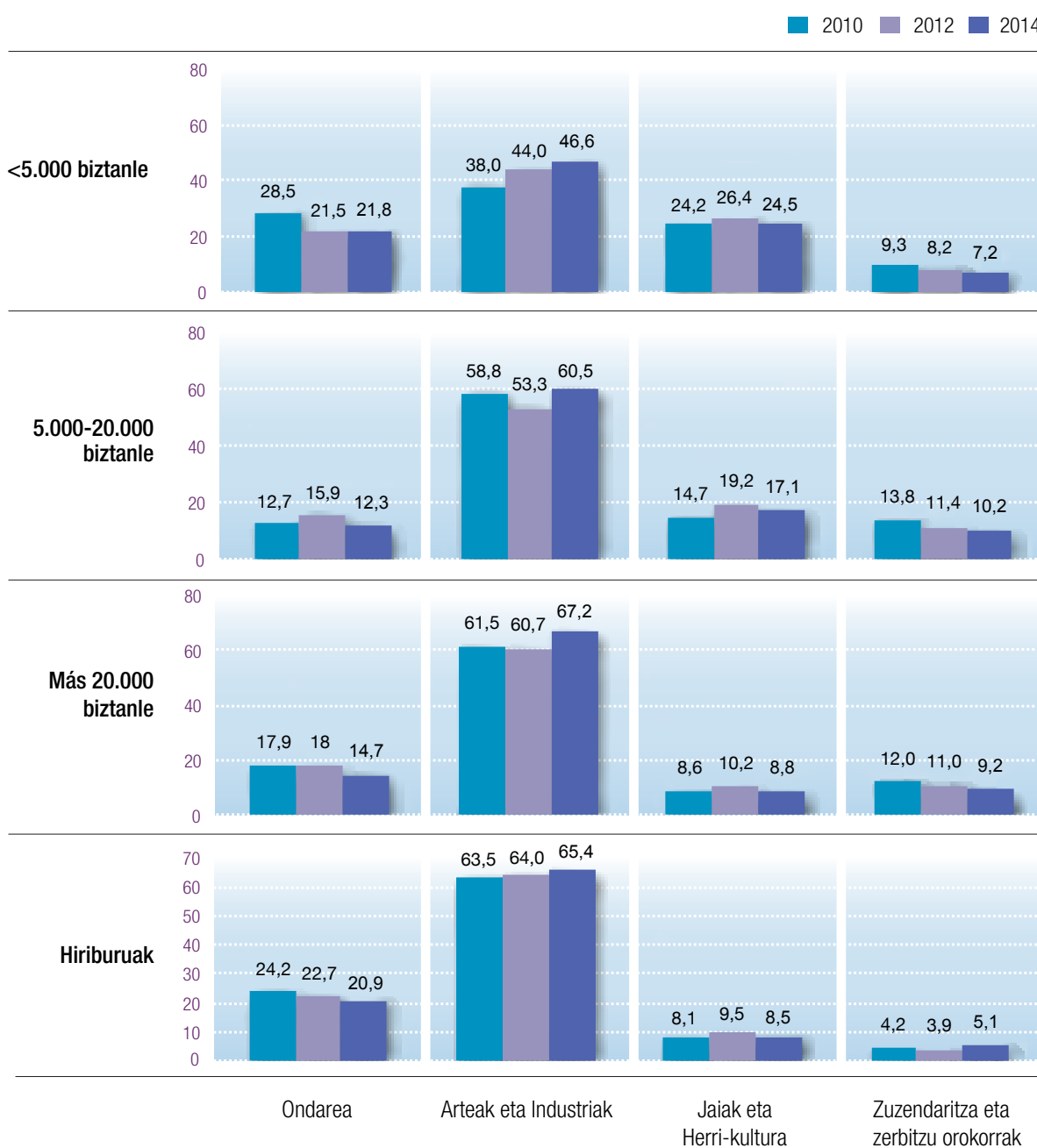
Ondareari dagokionez, ikus daiteke 5.000 biztanletik beherako udalerriek eta hiriburuak gastu-kopuru handiagoa bideratzen diotela, beren guztizko aurrekontuaren heinean. Hala, proportzioan, udalerririk txikienek gastu handiagoa egiten dute ondarean (% 21,8), bereziki liburutegietara zuzendua (% 13,4).

Arteen eta industrien sektorean, aipatu den moduan, dimentsio handieneko udalerriek bideratzen diote baliabide gehien. Gastuen banaketa aztertuz gero, ikus daiteke dimentsio handienekoek musikari eta arte eszenikoei ematen dietela lehentasuna, eta horiek bereziki esanguratsuak dira hiriburuetan (% 19,1). Txikienek, berriz, kultura-ekintza lehenesten dute, % 29,7ko gastuarekin alor horretan.

Azkenik, aurretik azpimarratu bezala, 5.000 biztanletik beherako udalerriek gastu handiagoa bideratzen dute jai eta herri-kulturara (% 24,5) dimentsio handiagokoek baino (% 8,5 hiriburuetan eta % 8,8 20.000 biztanletik gorako udalerrietan).

32. irudia. **Kulturaren egindako gastua kultura-esparruaren eta udalerriaren tamainaren arabera**

(%) 2010-2014

33. irudia. **Udalen kultura-gastua kultura-esparruen eta udalerraren tamainaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		>20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	10.490.247	28,5	9.506.587	12,7	13.118.737	17,9	33.321.492	24,2	66.437.063	20,6
	2012	6.463.108	21,5	9.160.794	15,9	10.961.962	18,0	21.224.458	22,7	47.810.322	19,7
	2014	5.392.822	21,8	7.214.174	12,3	9.126.497	14,7	19.830.325	20,9	41.563.818	17,3
Ondarea eta arkeologia	2010	2.543.078	6,9	684.561	0,9	3.309.496	4,5	10.505.921	7,6	17.043.056	5,3
	2012	1.425.837	4,7	1.022.939	1,8	609.483	1,0	1.147.264	1,2	4.205.523	1,7
	2014	542.227	2,2	244.826	0,4	146.423	0,2	220.537	0,2	1.154.013	0,5
Liburutegiak	2010	5.967.592	16,2	6.959.615	9,3	7.651.072	10,4	8.016.450	5,8	28.594.729	8,9
	2012	3.983.417	13,2	6.478.149	11,2	7.493.194	12,3	8.580.383	9,2	26.535.143	10,9
	2014	3.314.272	13,4	6.167.478	10,5	6.977.588	11,3	8.483.373	9,0	24.942.712	10,4
Artxiboak	2010	294.380	0,8	494.916	0,7	819.840	1,1	2.019.925	1,5	3.629.061	1,1
	2012	105.240	0,3	568.266	1,0	940.165	1,5	2.010.073	2,1	3.623.744	1,5
	2014	134.221	0,5	295.996	0,5	769.403	1,2	1.575.868	1,7	2.775.488	1,2
Museoak	2010	1.685.197	4,6	1.367.495	1,8	1.338.329	1,8	12.779.196	9,3	17.170.217	5,3
	2012	948.614	3,1	1.091.440	1,9	1.919.120	3,2	9.486.738	10,1	13.445.912	5,5
	2014	1.402.101	5,7	505.874	0,9	1.233.084	2,0	9.550.546	10,1	12.691.605	5,3

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		>20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Arteak eta industriak	2010	13.993.657	38,0	44.153.733	58,8	45.098.706	61,5	87.566.795	63,5	190.812.891	59,1
	2012	13.241.481	44,0	30.907.088	53,5	36.937.117	60,7	59.910.111	64,0	140.995.796	58,2
	2014	11.548.867	46,6	35.580.288	60,5	41.644.057	67,2	61.947.314	65,4	150.720.526	62,7
Antzerkia eta dantza	2010	520.276	1,4	3.491.001	4,6	5.622.888	7,7	19.571.444	14,2	29.205.609	9,0
	2012	824.605	2,7	2.820.379	4,9	3.969.330	6,5	18.040.864	19,3	25.655.178	10,6
	2014	1.391.472	5,6	3.067.769	5,2	6.135.100	9,9	18.099.315	19,1	28.693.655	11,9
Musika	2010	3.915.603	10,6	13.070.354	17,4	20.916.970	28,5	32.281.722	23,4	70.184.649	21,7
	2012	3.378.412	11,2	13.179.378	22,8	19.546.601	32,1	20.278.104	21,7	56.382.495	23,3
	2014	2.334.356	9,4	13.374.861	22,7	20.805.145	33,6	19.463.451	20,6	55.977.813	23,3
Ikusizko arteak	2010	61.149	0,2	860.643	1,1	1.401.236	1,9	4.223.209	3,1	6.546.237	2,0
	2012	140.583	0,5	724.474	1,3	978.626	1,6	2.303.597	2,5	4.147.281	1,7
	2014	92.424	0,4	735.618	1,3	888.748	1,4	1.484.777	1,6	3.201.566	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	387.898	1,1	3.722.407	5,0	2.367.991	3,2	3.624.623	2,6	10.102.919	3,1
	2012	387.608	1,3	1.958.430	3,4	2.299.979	3,8	3.300.449	3,5	7.946.466	3,3
	2014	203.643	0,8	1.953.657	3,3	1.775.504	2,9	3.297.117	3,5	7.229.921	3,0
Literatura eta argitalpena	2010	100.216	0,3	266.957	0,4	815.997	1,1	344.734	0,3	1.527.904	0,5
	2012	30.825	0,1	110.399	0,2	15.915	0,0	300.140	0,3	457.279	0,2
	2014	73.702	0,3	216.203	0,4	52.026	0,1	268.466	0,3	610.396	0,3

.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		>20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalak Guztira	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Kultura-ekintza	2010	8.957.531	24,3	22.667.830	30,2	13.572.589	18,5	27.405.671	19,9	72.603.621	22,5
	2012	8.375.535	27,8	12.063.566	20,9	10.093.873	16,6	15.563.972	16,6	46.096.946	19,0
	2014	7.369.075	29,7	16.187.331	27,5	11.911.958	19,2	19.284.189	20,4	54.752.553	22,8
Bertsolaritza	2010	50.984	0,1	74.541	0,1	401.035	0,5	115.392	0,1	641.952	0,2
	2012	103.913	0,3	50.462	0,1	32.792	0,1	122.984	0,1	310.151	0,1
	2014	84.195	0,3	44.850	0,1	75.577	0,1	50.000	0,1	254.621	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	8.920.786	24,2	11.059.645	14,7	6.308.651	8,6	11.189.850	8,1	37.478.932	11,6
	2012	7.943.115	26,4	11.094.401	19,2	6.207.323	10,2	8.878.418	9,5	34.123.257	14,1
	2014	6.062.466	24,5	10.053.596	17,1	5.457.034	8,8	8.069.908	8,5	29.643.005	12,3
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	3.428.660	9,3	10.371.375	13,8	8.827.097	12,0	5.730.389	4,2	28.357.521	8,8
	2012	2.480.234	8,2	6.609.763	11,4	6.705.030	11,0	3.635.834	3,9	19.430.861	8,0
	2014	1.783.463	7,2	5.991.103	10,2	5.718.940	9,2	4.841.959	5,1	18.335.466	7,6
GUZTIRA	2010	36.833.350	100,0	75.091.340	100,0	73.353.191	100,0	137.808.526	100,0	323.086.407	100,0
	2012	30.127.938	100,0	57.772.046	100,0	60.811.431	100,0	93.648.821	100,0	242.360.236	100,0
	2014	24.787.618	100,0	58.839.162	100,0	61.946.529	100,0	94.689.506	100,0	240.262.815	100,0

4. HERRI-ADMINISTRAZIO GUZTIEN ARTEAN EGINDAKO KULTURA-GASTUA

EAEko kultura-gastu publikoa hiru administrazio-mailen arteko transferentzien beste garbiketa bat egin ondoren ateratzen da. Hortaz, beste urrats bat gehiago eman beharra dago aurreko atalean aurkeztutako analisiari dagokionez. Azken emaitza gisa, Euskadiko herri-administrazioek egindako gastu kontsolidatua lortzen da, administrazio horien forma juridikoa edo kudeaketa-eredua dena delako izanik.

Atal honetan, prozesuaren emaitza ikuspegi bikoitzetik aurkezten da: partidak entitate finantzazaileretan lagata ateratzen dena, alegia, jatorrian kontsolidatutako gastua deritzona, eta partidak entitate hartzaileetan lagata lortzen dena, hau da, helmugan kontsolidatutako gastua. Bestela era batera esanda, emaitza horiek EAEko herri-administrazio guztiek 2014an egin zuten gastuaren eta 2010etik eta 2012tik honako bilakaeraren alderdi biak dira. Ikuspegi biek interpretazio osagarria egiteko funtsezko datuak ematen dizkigute: batetik, kultura gastu publikoa finantzatzen dutenen profila, eta, bestetik, gastu horren azken emaitzaren ezaugarriak. Laburbilduz, kultura aurrekontu publikoak nondik datozen, zertarako eta nola erabiltzen diren.

4.1. Administrazio-mailen arteko transferentzia fluxuak

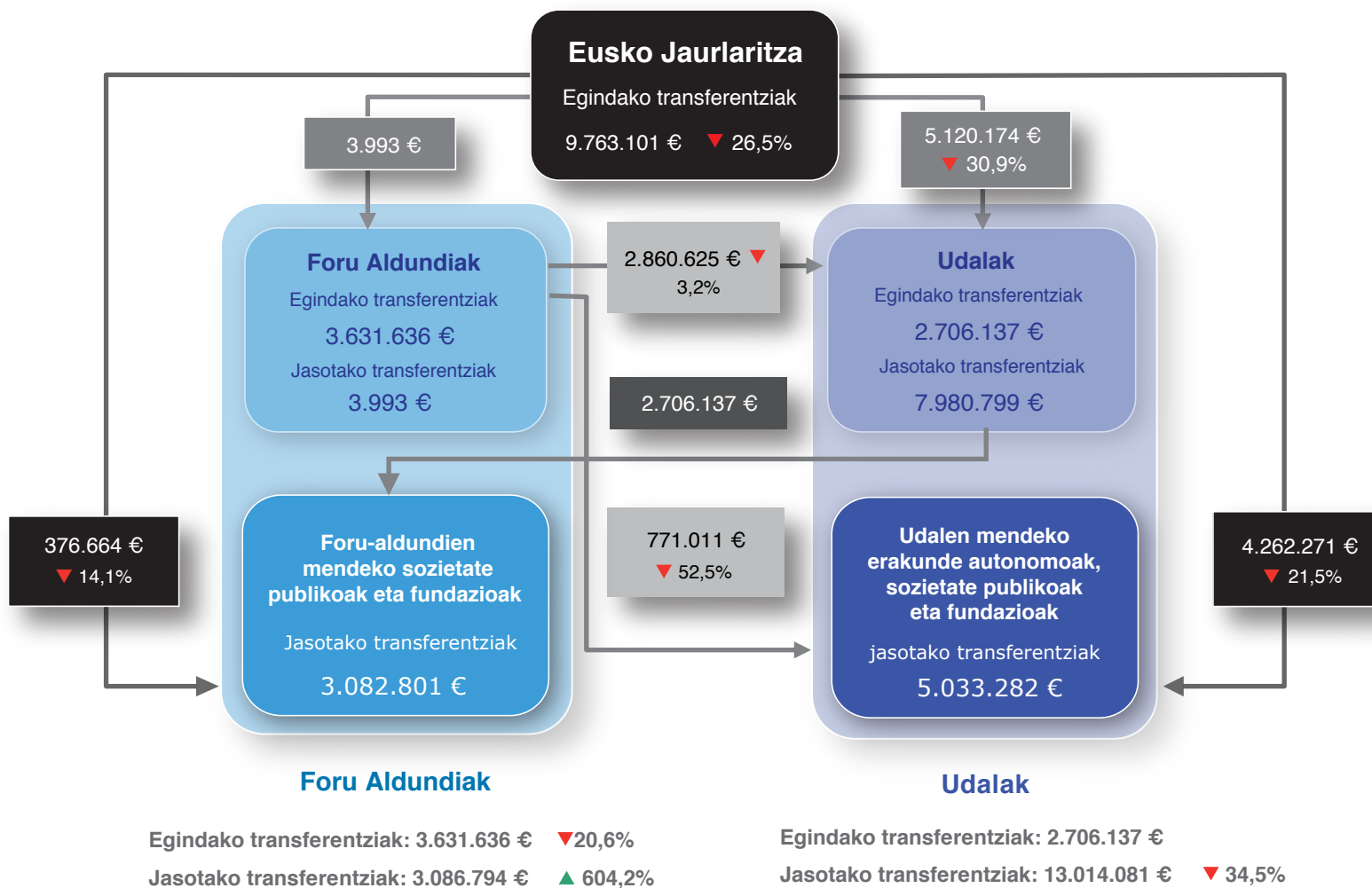
Administrazio-mailen arteko transferentziak, gehien bat, udalez gairikoko administrazioetatik (Eusko Jaurlaritza eta foru-aldundiak) datoz udaletara eta horien mendeko entitateetara; eta, neurri apalagoan, Eusko Jaurlaritzatik eta udaletatik foru-aldundien mendeko sozietate publiko eta fundazioetara. 2014an administrazio-mailen arteko transferentzien guztizko kopurua 13,0 milioi eurokoa izan da, 2012an baino % 34,5 gutxiago, urte horretan 17,9 milioi eurora iritsi baitzen (ordurako murriztuak ziren 2010arekiko, urte horretan transferentziak 20,3 milioi eurokoak izan ziren).

Eusko Jaurlaritzak 9,8 milioi euro transferitu ditu 2014an beste administrazio-maila batzuetara:

- 5,1 milioi euro udaletara.
- 4,3 milioi euro udalen mendeko erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetara.
- 377.000 foru-aldundien mendeko sozietate publiko eta fundazioetara.
- 4.000 euro foru-aldundietara.

Datu horiek 2012koekin alderatuz gero, Eusko Jaurlaritzak gauzatutako transferentziak % 26,5 murriztu direla ikusten da, eta joera hori 2012akoaren aurkakoa da. Beherakada hori udalei zuzendutako transferentzietan isla daiteke, 2012an 7,4 milioi euro jasotzetik 2014an 5,1 milioi jasotzera pasatu baitira (% 30,9ko beherakada). Horrek ere eragina du udalen mendeko nahiz udalen partaidetza duten sozietate publiko eta fundazioek jasotako transferentzien kasuan, % 21,5 murriztu baitira (2012ko 5,4 milioi eurotik 2014ko 4,3 milioi eurora igaro dira).

34. irudia. EAEko administrazioen arteko transferentziak. 2014, eta 2012 urtearekiko aldea

Foru-aldundiei dagokienez, horietan ere murrizketarako joera hautematen da transferentzien kasuan. 2014an, foru-aldundiek egindako transferentzien guztizkoa 3,6 milioi eurokoa izan da, 2012an baino % 20,6 gutxiago. 2,9 milioi euro transferitu dira zuzenean udaletara, eta 771.000 euro udalen mendeko sozietate publiko eta fundazioetara.

4.2. Jatorrian kontsolidatutako gastua

Jatorriko datuak kontsolidatzeko unean, transferentziak entitate finantzatzaileari erantsiak jarraitzen du, eta horri esker jakin daiteke administrazio-maila bakoitzak EAEko gastu garbian izan duen garrantzia. Hala, bada, EAEn kulturaren gastu kontsolidatua 2014an 393,5 milioi eurokoa izan bazen, Eusko Jaurlaritzak 84,6 milioi euroko gastua finantzatu zuen (guztizko gastu kontsolidatuaren % 21,5); 81,6 milioi foru-aldundiek (% 20,7) eta 227,2 milioi udalek (% 57,8).

Aurreko urteei dagokienez, EAEn kulturaren gastu kontsolidatuak % 1,1 egin du gora 2012arekiko, baina % 17,9 murriztu da 2010eko datuekiko. 2012. urtearekiko gorakada islatu egiten da Eusko Jaurlaritzaren eta udalen gastuaren igoeran (% 9,8 eta % 1,1, hurrenez hurren), baina hura ere arindu egin da foru-aldundien gastuaren beherakadaren eraginez (-% 6,5).

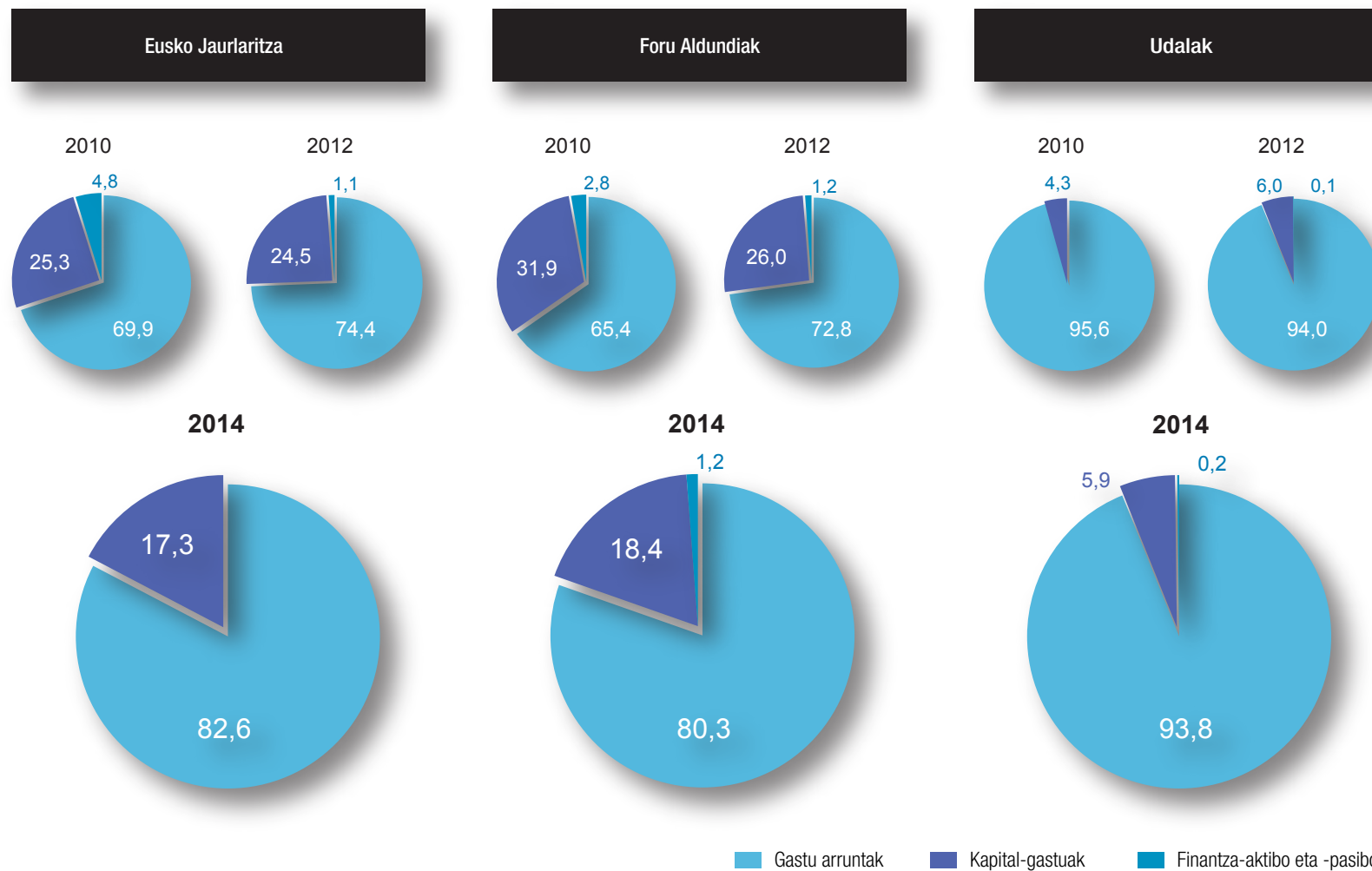
Aintzat hartu behar da udalek transferentzien bidez izandako diru-sarrerak 2012ko 17,5 milioi eurotik 2014ko 13,0 milioi eurora murriztu direla, eta, horren ondorioz, udalen gastu kontsolidatua handiagoa izan dela.

35. irudia. **Administrazio-maila bakoitzaren garrantzi erlatiboa EAEko kultura gastuari dagokienez**
(euroak eta %-ak) 2010-2014

Administrazio-mailak	Urtea	Kultura-gastua Administrazio-mailen arabera		Transferentzia bidezko diru-sarrerak		EAEko kultura-gastua	
		€	%	€	%	€	%
Eusko Jaurlaritza	2010	79.881.983	16,0	-	-	79.881.983	16,7
	2012	77.084.061	18,9	-	-	77.084.061	19,8
	2014	84.618.487	20,6	-	-	84.618.487	21,5
Foru Aldundiak	2010	96.443.585	19,3	665.003	3,3	95.778.582	20,0
	2012	87.787.989	21,6	438.356	2,4	87.349.633	22,4
	2014	84.136.600	20,5	3.086.794	19,2	81.630.802	20,7
Udalak	2010	323.086.407	64,7	19.646.232	96,7	303.440.175	63,3
	2012	242.360.236	59,5	17.505.856	97,6	224.854.380	57,8
	2014	240.843.812	58,8	13.014.080	80,8	227.248.735	57,8
EAE, guztira	2010	499.411.975	100,0	20.311.235	100,0	479.100.740	100,0
	2012	407.232.286	100,0	17.944.212	100,0	389.288.074	100,0
	2014	409.598.899	100,0	16.100.874	100,0	393.498.024	100,0

Oharra: Kontsolidatze-prozesua egiteko unean entitate finantzatzaileen aurrekontu-partidei erantsi zaie.

36. irudia. EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastuaren banaketa, gastu motaren eta administrazio-mailaren arabera (%) 2010-2014

KULTURAREN EUSKAL BEHATOKIA

Kapital-aurrekontua % 17,3koa da Eusko Jaurlaritzan (14,6 milioi) eta % 18,4koa foru-aldundietan (15,1 milioi); udaletan, aldiz, kapital-aurrekontua ez da guztizko gastuaren % 6 baino handiagoa (13,4 milioi euro) eta, beraz, gastua, ia osorik, gastu arruntetara bideratu da.

EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastu kontsolidatuaren banaketa aztertuta, kapitulu ekonomikoen arabera, ikus daiteke II. kapituluko ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntek % 39,1 osatzen dutela (153,8 milioi euro) eta I. kapituluko langileria-gastuek % 33,1 (130,3 milioi euro). Hortaz, kulturaren egindako gastu kontsolidatuaren % 72,2 bi kapitulu horietara bideratzen da, 2012koa baino portzentaje handixeagoa. Inbertsio handia jaso duen hurrengo kapitulua transferentzia arruntei dagozkiena da, % 16,2ko pisuarekin (63,8 milioi euro).

EAEko datuak administrazio-mailen arabera alderatuta, ikus daiteke gastu arrunten % 61,2 udalei dagokiela. Kapital-gastuetan banatuago izaten da gastua: % 31,2ko pisua udalen kasuan, % 33,9koa Eusko Jaurlaritzarenean eta % 34,8ko foru-aldundienean. Finantza-aktiboak eta -pasiboak dagokienez, ikus daiteke foru-aldundiek biltzen dutela gastuaren % 60 baino gehiago.

37. irudia. **EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera**

(euroak eta % horizontala) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		Udalak		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	55.840.285	15,7	62.626.122	17,6	237.098.159	66,7	355.564.566	100,0
	2012	57.335.603	17,1	63.604.917	18,9	214.945.056	64,0	335.885.576	100,0
	2014	69.917.139	20,0	65.569.014	18,8	213.272.749	61,2	348.758.902	100,0
I. kap. langileria-gastuak	2010	12.323.046	9,7	24.940.348	19,6	89.978.134	70,7	127.241.528	100,0
	2012	12.582.350	10,1	23.892.060	19,2	88.204.635	70,7	124.679.045	100,0
	2014	13.028.437	10,0	27.074.839	20,8	90.219.717	69,2	130.322.993	100,0
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	2010	12.505.497	8,5	21.393.166	14,5	113.358.821	77,0	147.257.484	100,0
	2012	15.022.004	10,5	24.213.881	16,9	103.962.166	72,6	143.198.051	100,0
	2014	32.441.829	21,1	21.897.161	14,2	99.451.296	64,7	153.790.286	100,0
III. kap. Finantza-gastuak	2010	64.677	12,8	70.310	14,0	368.928	73,2	503.915	100,0
	2012	78.855	13,3	112.927	19,1	399.705	67,6	591.487	100,0
	2014	123.807	12,7	553.422	56,8	296.814	30,5	974.043	100,0

.../...

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		Udalak		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%
IV. kap. Transfe- rentzia arruntak	2010	30.947.065	38,4	16.222.298	20,1	33.392.276	41,4	80.561.639	100,0
	2012	29.652.394	44,0	15.386.049	22,8	22.378.550	33,2	67.416.993	100,0
	2014	24.323.066	38,2	16.043.592	25,2	23.304.922	36,6	63.671.580	100,0
Kapital-gastuak	2010	20.210.732	17,3	30.508.016	26,1	66.212.344	56,6	116.931.092	100,0
	2012	18.908.807	36,8	22.732.540	44,2	9.773.487	19,0	51.414.834	100,0
	2014	14.666.760	33,9	15.060.313	34,8	13.504.855	31,2	43.231.929	100,0
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	6.526.338	8,5	17.995.785	23,5	51.980.718	67,9	76.502.841	100,0
	2012	10.829.660	27,2	19.358.326	48,7	9.572.302	24,1	39.760.288	100,0
	2014	9.023.024	27,8	10.050.815	30,9	13.434.700	41,3	32.508.538	100,0
VII. kap. Kapital- -transferentziak	2010	13.684.394	33,8	12.512.231	30,9	14.231.626	35,2	40.428.251	100,0
	2012	8.079.147	69,3	3.374.214	29,0	201.185	1,7	11.654.546	100,0
	2014	5.643.737	52,6	5.009.498	46,7	70.155	0,7	10.723.390	100,0
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	3.830.966	58,0	2.644.444	40,0	129.672	2,0	6.605.082	100,0
	2012	839.651	42,2	1.012.176	50,9	135.837	6,8	1.987.664	100,0
	2014	34.588	2,3	1.001.475	66,4	471.131	31,3	1.507.194	100,0
VIII. kap. Finan- -tza-aktiboak	2010	3.830.966	58,6	2.644.444	40,4	65.563	1,0	6.540.973	100,0
	2012	810.758	44,3	962.179	52,5	58.366	3,2	1.831.303	100,0
	2014	2.150	0,2	969.037	74,8	324.190	25,0	1.295.378	100,0
IX. kap. Finan- -tza-pasiboak	2010	0	0,0	0	0,0	64.109	100,0	64.109	100,0
	2012	28.893	18,5	49.997	32,0	77.471	49,5	156.361	100,0
	2014	32.438	15,3	32.438	15,3	146.941	69,4	211.816	100,0
GUZTIRA	2010	79.881.983	16,7	95.778.582	20,0	303.440.175	63,3	479.100.740	100,0
	2012	77.084.061	19,8	87.349.633	22,4	224.854.380	57,8	389.288.074	100,0
	2014	84.618.487	21,5	81.630.802	20,7	227.248.735	57,8	393.498.024	100,0

Oharra: Kontsolidatze-prozesua egiteko unean entitate finantzazailen aurrekontu-partidei ezarri zaie.

4.3. Helmugan kontsolidatutako gastua

EAE osoan kulturaren egindako gastu kontsolidatuaren emaitzak aurkeztuko ditugu atal honetan, betiere gastu hori egin duen entitatean mantenduz, eta hortaz, transferentziak eta diru-laguntzak jatorritik kenduz. Horrela egindako kontsolidatze-prozesuak kultura-gastuaren azken erabilera zein izan den erakusten du, bai eta horren banaketa ekonomikoari buruzko xehetasun-maila handiagoa ere.

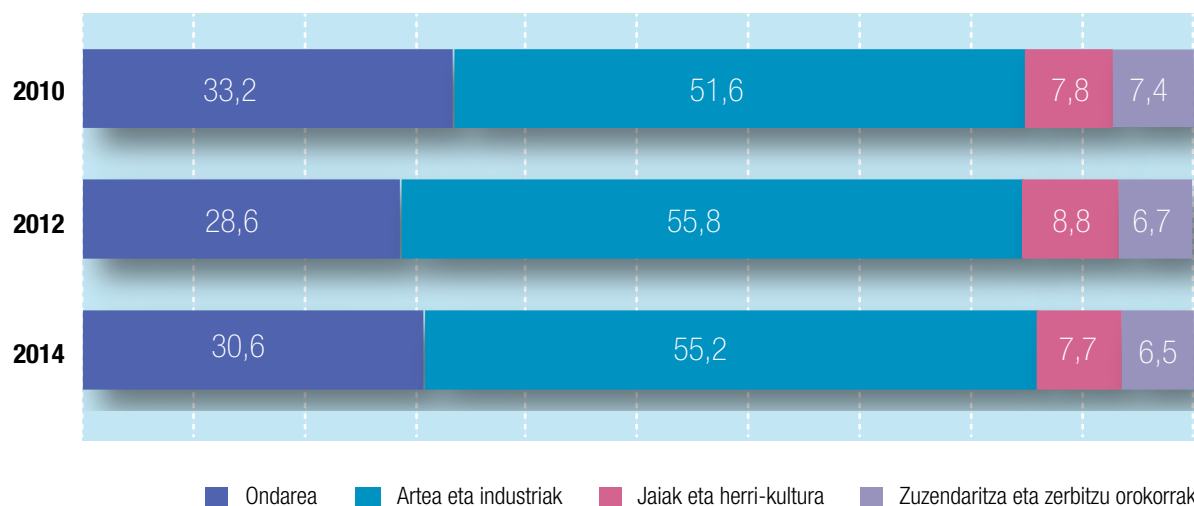
Gastu kontsolidatua kultura-esparruaren arabera

2012an bezalaxe, kulturaren egindako gastu publikoaren erdia baino zertxobait gehiago (% 55,2) arte eta industrietara bideratu da (217,2 milioi euro). Ondarearen sektorea dator horren atzetik, % 30,6ko gastuarekin, hots, 120,3 milioi eurokoa (2012an baino % 8,0 gehiago). Jai eta herri-kulturarako eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorretarako gastuek, aurreko urteetan bezalaxe, ez dute % 10 gainditzen, eta biek ala biek daukate aurrekontu txikiagoa 2014an (-% 11,8 eta -% 2,1, hurrenez hurren).

2010ean jasotako datuekin alderatuz gero, ikus daiteke sektore guztietan murriztu dela gastua, neurri handiagoan zuzendaritza eta zerbitzu orokorren eta ondarearen kasuan: % 27,1eko beherakada lehen kasuan eta % 24,3koa bigarreanean.

38. irudia. EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastua, kultura-esparruaren arabera

(%) 2010-2014

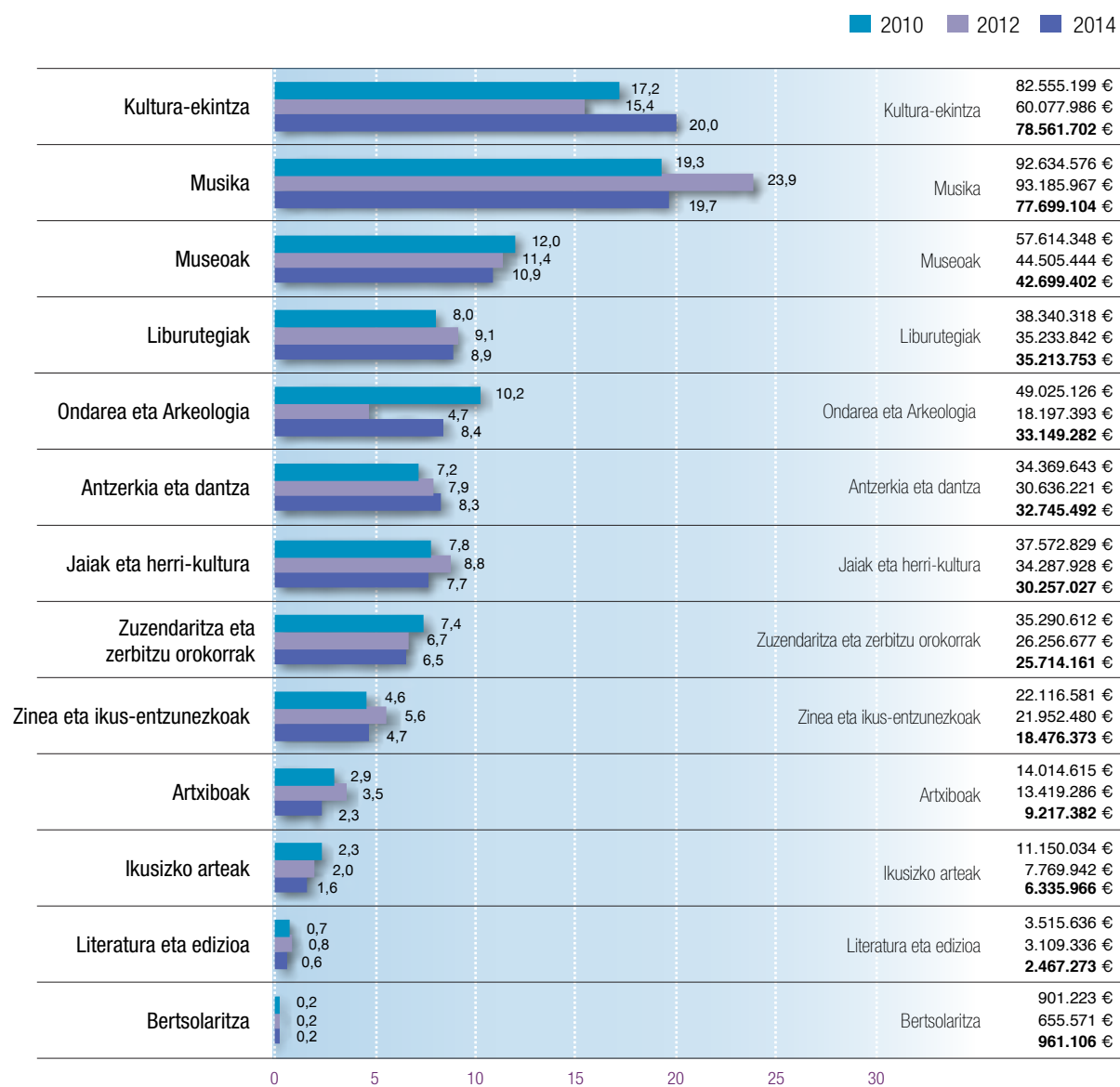
Zehatzago esanda, sektoreak zein bere aldetik aztertuta, ikus daiteke 2014an kultura-ekintza (% 20,0) eta musika (% 19,7) gailendu direla. 2012. urtearen aldean, kultura-ekintzara bideratutako gastua 18,5 milioi euroan hazi da, gastu-sektore horretan sailkatu diren erakunde berriak gehitzearen ondorioz, neurri batean. Era berean, nabarmendu beharra dago musikaren sektorearen beherakada, 2012ko 93,2 milioi eurotik 2014ko 77,8 milioira pasatu baita, 2010eko datuekin alderatuz. Bi sektore horien atzetik datoz museoak, eta horiek gastu kontsolidatuaren % 10,9 osatzen dute (42,7 milioi euro).

Liburutegiek, ondareak eta arkeologiak, jaiak eta herri-kulturak, antzerkiak eta dantzak eta zuzendaritzak eta zerbitzu orokorrek EAEko herri-administrazioen ekarpenaren % 6,0 eta % 9,0 bitartean jasotzen dute. Ondareak eta arkeologiak esponentzialki egin dute gora (2012ko 18,2 milioi eurotik 2014ko 33,1 milioira pasatuaz). Zinemak eta ikus-entzunezkoek jarraitzen diete, % 4,7ko gastua izanik.

Gainontzeko kultura-sektoreek % 3,0 baino ekarpen txikiagoa dute: artxiboak, ikusizko arteak, literatura eta argitalpenek eta bertsolaritzak.

39. irudia. **EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastua, kultura-esparruaren arabera**

(euroak eta %-ak) 2010-2014

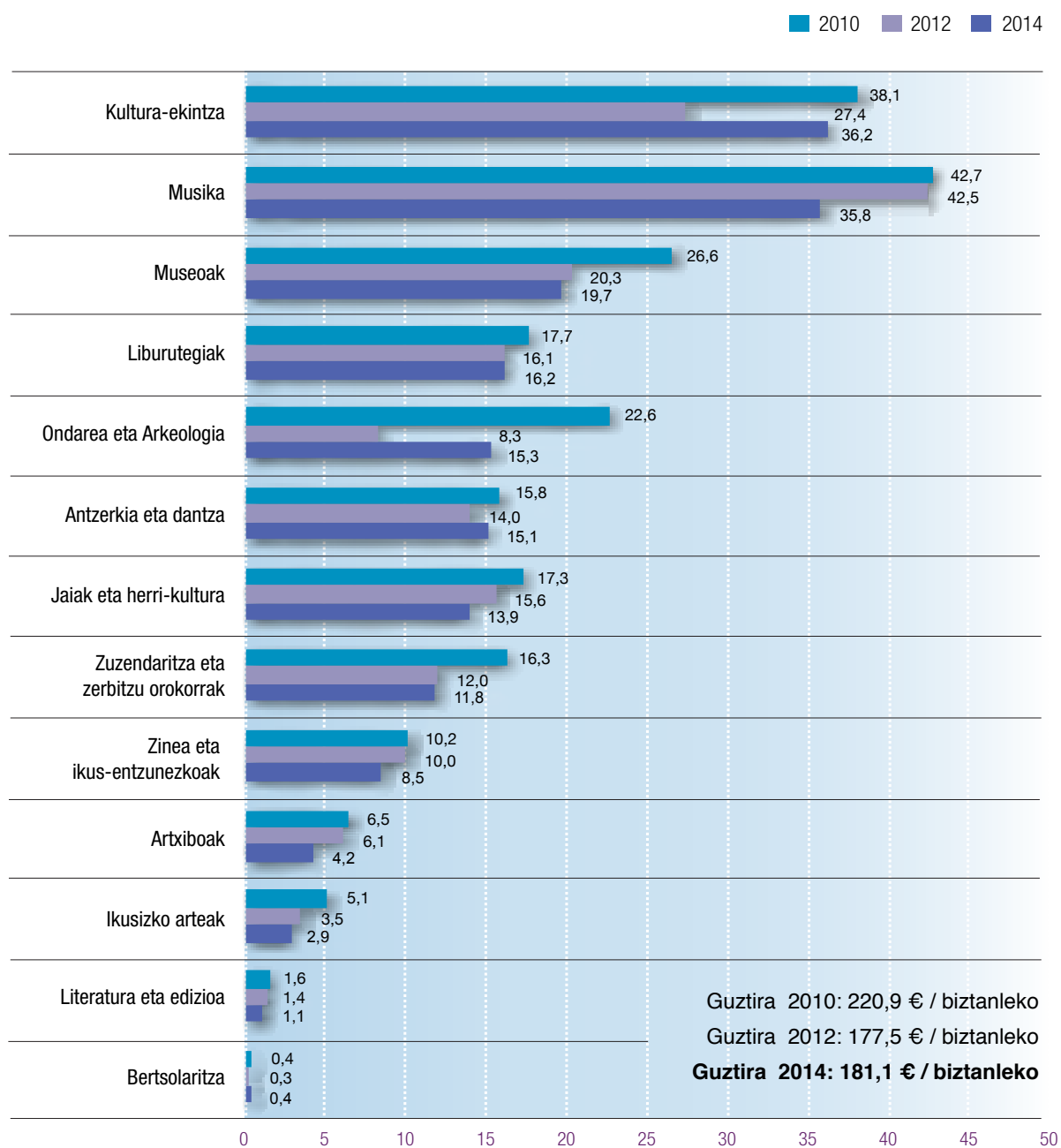
Oharra: Kontsolidatze-prozesuaren bitartez, transferentziak eta diru-laguntzak jatorritik kentzeko jarraibidea hartu da, horiek gauzatu diren hurbileneko mailan jarri.

Biztanle bakoitzeko gastu globala 181,1 € izan da 2014an, alegia, 2012an baino 3,6 € gehiago baina 2010ean baino 39,8 € gutxiago biztanleko.

Lehenago aipatu bezala, nabarmentzekoak dira kultura-ekintza eta musika, biztanleko 36 € inguruko gastu publikoarekin, sailkapenean hurrengo denetik urrun (19,7 € biztanleko). Aurreko edizioan bezala, beste muturrean dira artxiboak (4,2 € biztanleko), ikusizko arteak (2,9 € biztanleko), literatura eta argitalpena (1,1 € biztanleko) eta bertsolaritza (0,4 € biztanleko).

40. irudia. **Kultura-gastuaren ratioa biztanleko, kultura-esparruaren arabera**

(€/biztanle) 2010-2014

Gastu kontsolidatuaren izaera ekonomikoa

Helmugan kontsolidatutako kultura-gastu guztiaren izaera ekonomikoaren azterketak adierazten du % 88,9 gastu arruntetara bideratu dela, 10 eurotik ia-ia 9 (349,9 milioi euro); horien artean nabarmenak dira ondasunetan eta zerbitzuetan egindako gastuak (159,4 milioi euro) eta langileria-gastuak (135,9 milioi euro). Kapital-gastuak 41,8 milioi eurokoak izan dira (% 11).

2012aren aldean, honako hau hauteman daiteke:

- I. kapitulua, langileria-gastuei dagokiena, 5,8 milioi euroan hazi da. Hazkunde horren arrazoia da igo egin direla kultura-ekintzaz arduratzen den langileriaren gastuak (2,3 milioi euro gehiago), bai eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorren zeharkako alorraz arduratzen den langileriarena ere (2,6 milioi euro gehiago).
- II. kapitulua, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntari dagokiona, 10 milioi euroan hazi da 2012arekiko. Hazkunde hori ondare eta arkeologiari eta kultura-ekintzari dagokien gastua igo izanaren ondorio da. Musikarako, jai eta herri-kulturarako eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorretarako gastuak berriz, behera egin dute.
- IV. kapitulua, transferentzia arruntei dagokiena, alderantzizko joera du eta 2,4 milioi euroan murriztu da. 2012arekiko, murrizketa hori ikusizko arteetan, kultura-ekintzan eta jai eta herri-kulturan eman da bereziki.
- VI. kapitulua, inbertsio errealei buruzkoa, beherakadarik handiena beronek izan du: EAEn 2012an baino 9,4 milioi gutxiago inbertitu dira 2014an. Ondarea eta arkeologia, artxioboak eta musika dira inbertsio-jaitiera handienak izan dituzten sektoreak. Kultura-ekintzakoek eta antzerki eta dantzakoek berriz, gora egin dute.
- Zenbait kapitulutako gastua 2010eko balioetara itzuli den arren (I. eta II. kapituluaren kasuan, esaterako), ez da gauza bera gertatu inbertsioekin.

41. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatua, kultura-esparruaren eta kapitulu ekonomikoaren arabera**

(% horizontala) 2010-2014

Kultura-esparrua	Urtea	Gastu arruntak %-tan				Kapital-gastuak %-tan		Finantza-aktibo eta -pasiboak %-tan		Guztira %-tan
		I. kap.: Langileria-gastuak	II. kap.: Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	III. kap.: Finantza-gastuak	IV. kap.: Transferentzia arruntak	VI. kap.: Inbertsio errealeak	VII. kap.: Kapital-transferentziak	VIII. kap.: Finantza-aktiboak	IX. kap.: Finantza-pasiboak	
Ondarea	2010	24,7	20,1	0,1	11,6	26,1	14,2	3,3	0,0	100,0
	2012	35,7	33,3	0,2	11,8	15,2	2,8	0,9	0,1	100,0
	2014	33,9	42,8	0,2	12,3	6,5	3,2	1,1	0,1	100,0
Ondarea eta arkeologia	2010	10,9	10,9	0,0	13,6	32,3	32,3	0,0	0,0	100,0
	2012	22,6	19,6	0,3	5,3	37,7	14,5	0,0	0,0	100,0
	2014	10,3	64,3	0,0	4,7	7,6	9,5	3,5	0,0	100,0
Liburutegiak	2010	50,5	27,3	0,0	0,2	21,8	0,2	0,0	0,0	100,0
	2012	54,8	36,1	0,0	0,2	9,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	60,1	31,7	0,0	0,3	7,8	0,1	0,0	0,0	100,0
Artxiboak	2010	28,4	12,0	0,0	6,2	53,3	0,1	0,0	0,0	100,0
	2012	43,3	21,0	0,0	8,1	27,6	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	58,3	25,4	0,6	7,5	8,1	0,0	0,0	0,0	100,0
Museoak	2010	18,2	25,0	0,2	18,8	17,0	11,5	9,2	0,0	100,0
	2012	23,7	40,4	0,3	24,8	7,3	1,2	2,2	0,2	100,0
	2014	25,2	39,2	0,3	29,1	4,2	1,5	0,3	0,2	100,0
Arteak eta industriak	2010	28,5	34,9	0,1	17,0	14,3	4,7	0,5	0,0	100,0
	2012	32,9	35,9	0,1	16,7	12,4	1,5	0,4	0,0	100,0
	2014	34,1	37,3	0,1	15,3	12,0	1,1	0,1	0,1	100,0
Antzerkia eta dantza	2010	20,8	47,6	0,2	12,9	8,4	10,1	0,0	0,0	100,0
	2012	24,2	48,5	0,2	24,9	2,1	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	23,4	44,4	0,1	21,6	10,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Musika	2010	52,6	18,2	0,0	16,0	9,9	3,2	0,1	0,0	100,0
	2012	52,3	24,8	0,0	10,8	12,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	62,6	23,1	0,0	12,4	1,7	0,0	0,2	0,0	100,0
Ikusizko arteak	2010	18,2	53,9	0,0	20,9	5,1	1,8	0,0	0,0	100,0
	2012	19,5	46,7	0,0	28,6	3,2	2,0	0,0	0,0	100,0
	2014	25,4	38,7	0,0	22,1	9,8	3,9	0,1	0,0	100,0
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	10,8	42,8	0,5	16,0	12,9	11,7	5,3	0,0	100,0
	2012	11,9	41,4	0,3	11,8	23,0	7,9	3,7	0,0	100,0
	2014	13,8	43,6	0,4	12,9	20,4	8,9	0,0	0,0	100,0

Kultura- -esparrua	Urtea	Gastu arruntak %-tan				Kapital-gastuak %-tan		Finantza-aktibo eta -pasiboak %-tan		Guztira %-tan
		I. kap.: Langileria-gastuak	II. kap.: Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	III. kap.: Finantza-gastuak	IV. kap.: Transferentzia arruntak	VI. kap.: Inbertsio errealak	VII. kap.: Kapital-transferentziak	VIII. kap.: Finantza-aktiboak	IX. kap.: Finantza-pasiboak	
Literatura eta argi- talpena	2010	12,6	33,4	0,0	50,1	2,3	1,6	0,0	0,0	100,0
	2012	10,1	21,6	0,0	68,0	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	15,6	18,0	0,0	62,3	3,6	0,5	0,0	0,0	100,0
Kultura-ekintza	2010	11,6	43,6	0,0	17,9	23,9	2,7	0,0	0,1	100,0
	2012	18,2	44,2	0,0	18,9	16,4	2,1	0,0	0,2	100,0
	2014	16,8	47,7	0,2	13,5	21,3	0,4	0,0	0,2	100,0
Bertsolaritza	2010	9,5	42,1	0,0	37,4	0,0	11,1	0,0	0,0	100,0
	2012	3,9	35,2	0,0	60,8	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	6,9	14,0	0,0	64,0	0,0	15,2	0,0	0,0	100,0
Jaiak eta herri-kultura	2010	5,7	69,9	0,0	23,0	1,1	0,2	0,0	0,0	100,0
	2012	5,8	75,3	0,0	18,7	0,2	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	5,8	74,9	0,0	18,5	0,2	0,6	0,0	0,0	100,0
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	61,2	29,4	0,8	0,4	8,3	0,0	0,0	0,0	100,0
	2012	63,8	32,1	1,0	0,6	2,5	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	75,0	16,6	2,3	0,0	5,8	0,3	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA	2010	27,8	32,3	0,1	14,4	16,7	7,2	1,4	0,0	100,0
	2012	33,4	38,4	0,2	14,4	11,5	1,6	0,5	0,0	100,0
	2014	34,5	40,5	0,3	13,6	9,0	1,6	0,4	0,1	100,0

Oharra: Kontsolidatze-prozesuaren bitartez, transferentziak eta diru-laguntzak jatorritik kentzeko jarraibidea hartu da, horiek gauzatu diren hurbileneko mailan jarritz.

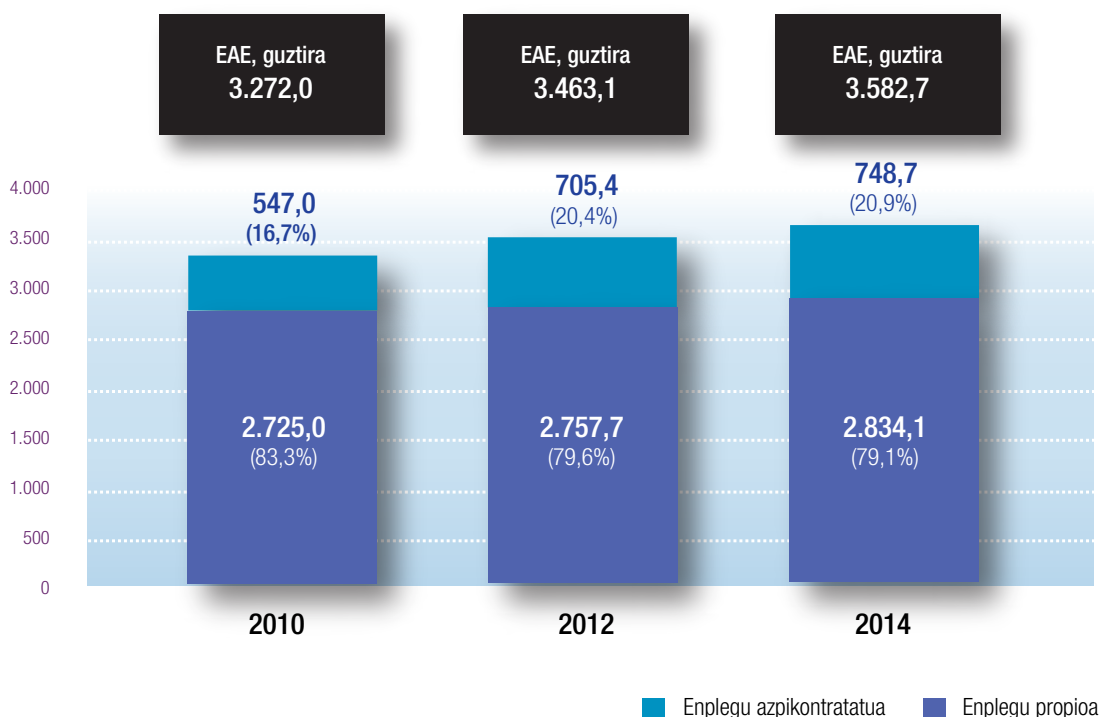
5. KULTURA-ARLOKO ENPLEGU PUBLIKOA

Datu ekonomikoez gain, estatistikak herri-administrazioaren kultura-enpleguari buruzko informazioa eskaintzen du. Alde batetik, aztertu egiten da I. kapituluaren bidez finantzatutako entitateetako enplegua, eta, bestetik, beste kapitulu batzuen bidez finantzatzen den eta entitatearen funtzionamendurako azpikontratatu den enplegua (azken horri azpikontratutako enplegua deritzo).

EAEko herri-administrazioan 3.582,7 lanpostu dira kultura-arloan: horietatik 2.834,1 herri-administrazioetara atxikitako enpleguari dagozkio (% 79,1), eta 748,7 azpikontratatuak dira (% 20,9).

Datuen bilakaerak erakusten du kultura-enplegua % 9,5 hazi dela, 2010eko 3.272 lanpostuetatik 2014ko 3.582,7ra iritsiaz. Ehunekotan, enpleguaren banaketa oso antzekoa da: administrazioetara atxikitako enpleguak jaitziera txiki-txikia izan du, eta, ondorioz, azpikontratutako enplegua igo egin da.

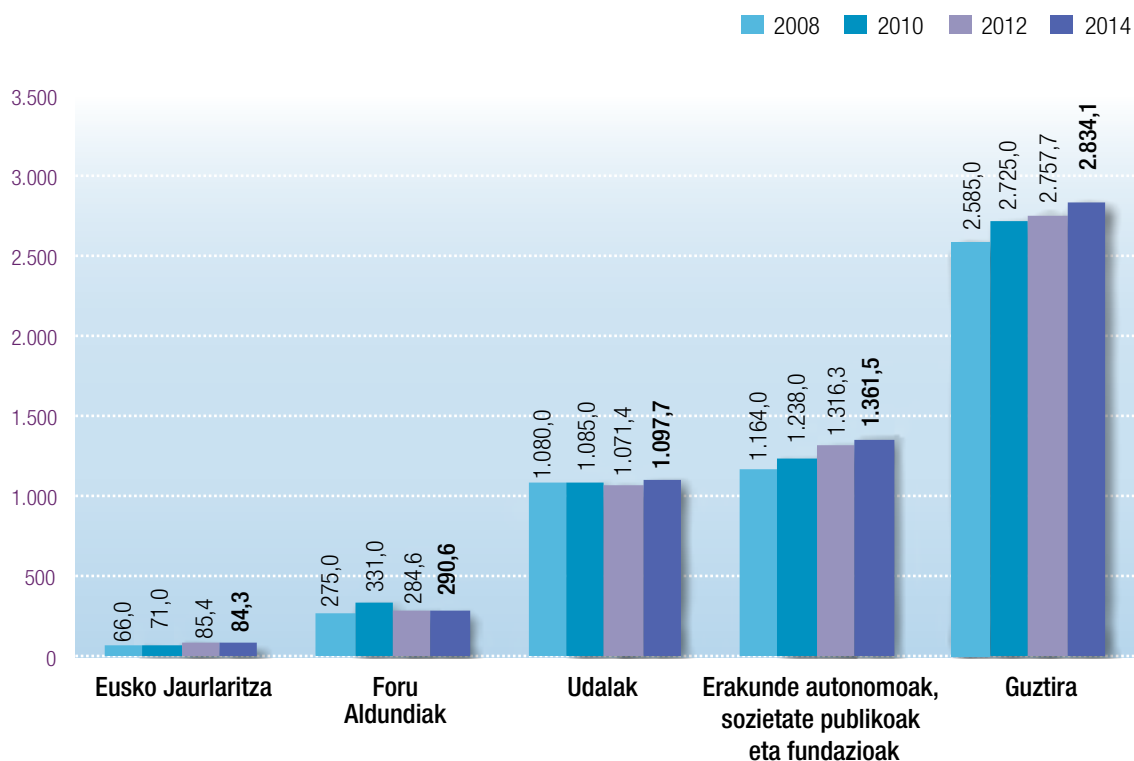
42. irudia. **Kultura-arloko enplegu publikoa** (urte osora ekarritako lanpostuak) 2010-2014

Administrazioetara atxikitako enplegu publikoaren zatirik handiena atxikita dago erakunde autonomo, fundazio eta sozietate publikoetara (1.361,5) eta udaletara (1.097,7), eta guzti horiek % 86,8 osatzen dute (% 48,0 eta % 38,7, hurrenez hurren); ondotik jarraitzen diete foru-aldundiek, % 10,3rekin (290,6), eta Eusko Jaurlaritzak, % 3,0rekin (84,3). Administrazioaren guztizko enpleguaren % 91,9 kudeaketako eta kultura-ekintzarako langileei dagokie, eta % 8,1 laguntzaileei.

43. irudia. **Administrazioko kultura-arloko enplegua (I. kapitulari dagokiona) entitate motaren arabera**

(urte osora ekarritako lanpostuak) 2008-2014

44. irudia. **Administrazioko kultura-arloko enplegua (I. kapitulari dagokiona) entitate motaren eta lanbide-eginkizunaren arabera**

(urte osora ekarritako lanpostuak) 2010-2014

Entitate mota	Urtea	Kultura-kudeaketarekin eta -jarduerarekin lotutako langileak	Laguntza-langileak	Guztira
Eusko Jaurlaritza	2010	71,0	0	71,0
	2012	85,4	0	85,4
	2014	84,3	0	84,3
Foru Aldundiak	2010	331,0	0	331,0
	2012	263,3	21,3	284,6
	2014	268,6	22,0	290,6
Udalak	2010	973,0	112,0	1.085,0
	2012	945,9	125,5	1.071,4
	2014	963,4	134,3	1.097,7
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	2010	1.213,0	25,0	1.238,0
	2012	1.262,2	54,1	1.316,3
	2014	1.288,0	73,5	1.361,5
EAE, guztira	2010	2.588,0	137,0	2.725,0
	2012	2.556,8	200,8	2.757,7
	2014	2.604,2	229,8	2.834,1

Administrazioaren enplegua aztertutik, ikus daiteke lanpostuen % 54,1 emakumeen eskuetan direla eta % 45,9 gizonen eskuetan. Udalek dute emakume-portzentajerik handiena (% 57,7), eta foru-aldundiak berriz txikiena (% 46,7). Eusko Jaurlaritzan eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetan, emakumeen esku dira lanpostuen % 53,0.

45. irudia. **Administrazioko kultura-arloko enplegua (I. kapituluari dagokiona) entitate motaren eta sexuaren arabera**

2014

Erakundea	Absolutuak		%tan	
	Emakumeak	Gizonezkoak	Emakumeak	Gizonezkoak
Eusko Jaurlaritzak	44,7	39,6	53,0	47,0
Foru Aldundiak	135,6	155,0	46,7	53,3
Udalak	633,2	464,5	57,7	42,3
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	720,9	640,6	52,9	47,1

Azpikontrataturako enpleguak lanbide-funtzio nagusiei dagokienez dauzkan ezaugarriak ez datoz bat administrazioko enpleguarekin: administrazioko enpleguan, 10 enplegutik 9 kudeaketaz eta kultura-ekintzaz arduratzen dira, baina, azpikontrataturako enpleguan, lanpostu-profil horren pisua % 58,6ra iristen da; laguntzaileena % 41,4koa da.

Edonola ere, 2014ko datuak aurreko urtekoekin alderatuz gero, ikus daiteke aldatzen ari dela 2010ean azpikontrataturako enplegua gehienbat laguntzaileena izateko zen joera, eta gero eta langile gehiago azpikontratatu direla kudeaketarako eta kultura-ekintzarako.

2012an azpikontrataturako enpleguaren zatirik handiena udalek sortzen zutenean ez bezala, 2014an erakunde autonomo, fundazio eta sozietate publikoek sortzen dute kopururik handiena (361,3 lanpostu, azpikontrataturako kultura-enplegu guztiaren % 48,3).

46. irudia. **Kultura-arloko enplegu azpikontratatua entitate-motaren eta lanbide-eginkizunaren arabera (urte osora ekarritako lanpostuak)**

2010-2014

Entitate mota	Urtea	Kultura-kudeaketarekin eta -jarduerarekin lotutako langileak	Laguntza-langileak	Guztira
Eusko Jaurlaritz	2010	8,0	0	8,0
	2012	0	13,2	13,2
	2014	0	9,3	9,3
Foru Aldundiak	2010	56,0	27,0	83,0
	2012	60,0	68,0	128,0
	2014	60,0	68,0	128,0
Udalak	2010	103,0	149,0	252,0
	2012	140,3	160,2	300,5
	2014	151,7	98,4	250,1
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	2010	49,0	155,0	204,0
	2012	94,3	169,4	263,7
	2014	227,2	134,1	361,3
EAE, guztira	2010	216,0	331,0	547,0
	2012	294,6	410,8	705,4
	2014	438,9	309,8	748,7

6. LABURPEN GISA

■ Arazketa-prozesuaren garrantzia

Egindako analisiak aukera ematen digu EAEko herri-administrazioek kulturaren egin duten gastuaren zenbatekoa eskaintzeko. Hala, lehen analisi-maila batek bidea ematen digu Eusko Jaurlaritzak (79,2 milioi euro), foru-aldundiek (76,8 milioi euro), udalek (213 milioi euro) eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioek (155,7 milioi euro) egindako gastua jakiteko. Zenbateko horien guztizkoa 524,7 milioi eurokoa da.

Lehenengo kontsolidazioa gauzatu ondoren, administrazio-maila bakoitzaren gastua zein den jakin dezakegu, administrazioak berak eta mendekoak dituen nahiz haren partaidetza duten sozietate publikoek dituzten gastuak barne hartuta. Hala, arazketa horren ondoren Eusko Jaurlaritzaren eta Jaurlaritzak mendekoak dituen nahiz haren partaidetza duten entitateen gastu kontsolidatua zein den badakigu (84,6 milioi euro); foru-aldundien eta aldundiek mendekoak dituzten nahiz partaidetza duten entitateena (84,7 milioi euro); eta udalen eta udalek mendekoak dituzten nahiz haien partaidetza duten erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioena (240,3 milioi).

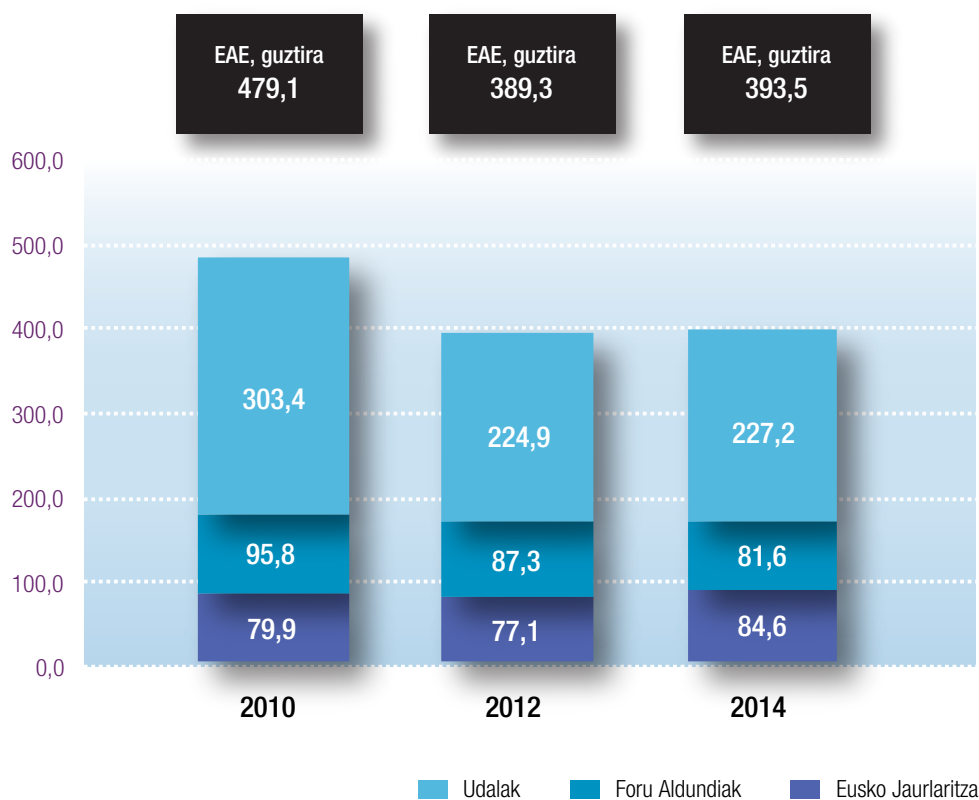
Hirugarren urratsa partidak administrazioaren mailen artean araztea da. Hala, EAEko gastu kontsolidatuaren datura iritsiko gara, 2014an 393,5 milioi euroan zenbatetsia.

Egindako gastuaren batuketaren eta kultura-gastu garbiaren azken emaitzaren arteko aldea 131,2 milioi eurokoa da, eta horrek argi adierazten du zeinen garrantzitsua den arazketa-prozesua EAEko kultura-gastu publikoaren zenbateko zehatza jakiteko.

■ 2014ko kultura-gastua

EAEen kulturaren egindako gastu kontsolidatua 393,5 milioi eurokoa izan da 2014an, 181,1 euro biztanleko. Eusko Jaurlaritzak guztizko gastu kontsolidatuaren % 21,5 jartzen du, hots, 84,6 milioi euro; foru-aldundiek % 20,7 finantzatzen dute, 81,6 milioi euro; eta udalek, 227,2 milioi euro, hau da, 2014an kulturara bideratutako 10 eurotik ia-ia-6 (% 57,8).

2010. urtearekiko, EAEen kulturaren egindako gastu kontsolidatua % 17,9 murriztu da (85,7 milioi euro), baina, 2012arekiko, apur bat egin du gora (% 1,1), funtsean Eusko Jaurlaritzaren gastuaren hazkundearen ondorioz.

■ **Kultura-gastuaren bilakaera 2008-2014**

2008an estatistika honen lehen edizioa gauzatu zenetik, azterlanak bide ematen du kultura-gastu publikoa uzkuertzeak zer nolako eragina duen zenbatesteko. 2008 eta 2014 bitartean, EAeko administrazioek kulturen egindako gastua % 14,4 murriztu da, hau da, 88,2 milioi euro gutxiago bideratu dira kultura-politikak garatzeko, eta 2014an 524,7 milioi eurokoa izan da zenbateko hori.

Foru-aldundiek eta udalek aurrekontuaren laurden bat gutxiago eskaintzen diote kulturari 2008ko datuekin alderatuz gero, eta beherakada horrek EAeko joera orokorra islatzen du. 2014an, foru-aldundiek 2008an baino 27,9 milioi euro gutxiagoko aurrekontua izan dute, % 26,7 gutxiago. Udalek izan dute beherakadarik handiena: % 29,3ko galera, hots, 88,5 milioi euro gutxiago. Eusko Jaurlaritzaren eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen egoerek (% 19,6 eta % 10,8, hurrenez hurren) ez dira gai izan foru-aldundien eta udalen gastuen beherakadak orekatzeko. Azken buruan, kultura urrun dago 2008an aurrekontu publikoetan zuen lekua berreskuratzetik.

■ Arindu egin da gastu publikoaren azken urteotako uzkurketa

Estatistika honen lehen edizioarekin konparatzeak ez badu ere baikortasun handirik eragiten, 2012ko edizioarekiko analisiak egoeraren hobekuntza adierazten du, jaitsierak txikiagoak baitira.

Foru-aldundiek, 2012an egindako gastuan % 14,1eko galera adierazten bazuten ere, 2014an % 2,8raino jaitsi dute. Udalen kasuan, haiek sufritu baitzuten 2012an murrizketarik handiena (-% 27,8), 2014an % 1,4ko beherakada izan dute gastu-kopuruari dagokionez. Erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen aldakuntzak eroldaren aldaketen ondorio dira neurri batean; hala ere, % 6,3an zenbatetsi da haien aurrekontuen murrizketa 2012arekiko. Eusko Jaurlaritzaren kasua ezohikoa da aipatutako kalte-ordainaren partida dela-eta, zuzeneko eragina baitu 2014ko aurrekontua 2012koareko igotzen (% 18,1). Partida horretako 18,4 milioi horiek gabe, 2012 eta 2014 bitarteko bilakaera % 9,3ko galeran kokatuko litzateke, nahiz eta kalkulu hori arbitrarioa izan.

■ Kultura-ahaleginaren murrizketa: kultura-aurrekontua ahuldu egiten da

Udalek egiten dute kulturaren ahaleginik handiena. Azken urteetan, kultura-ahaleginaren motelaldia nabarmena izan da, eta 2014an baliorik txikienetan kokatu da estatistika hau egiten hasiz geroztik (7,6).

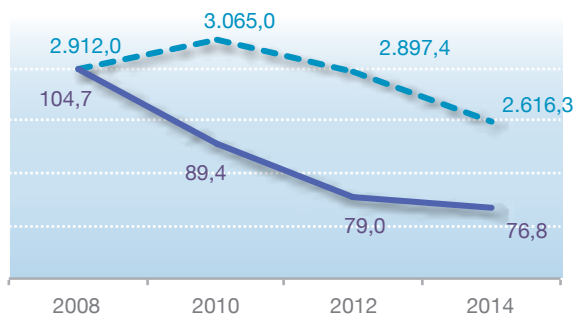
Udaletan kulturara zuzendutako gastua % 29,3 murriztu da 2008az geroztik; bestalde, guztizko aurrekontuak % 14,0 egin du behera, eta horrek islatzen du kultura-gastuaren beherakada ez dela guztizko aurrekontuaren beherakadarekiko proportzionala izan. Joera hau aztertutako azken aldiko datuetan ere ageri da, eta bertan, udalek kulturaren egindako gastua % 1,4 murriztu bada ere, erakunde horien guztizko aurrekontua % 2,2 igo da. Horrek adierazten du beste politika batzuk lehenesten ari direla.

Foru-aldundietan, kultura ahaleginaren ratioa goraka doa, 2014an 2,9an kokatu da, guztizko aurrekontuen jaitsiera handiagoa baita haien kultura-aurrekontuena baino. Eusko Jaurlaritzaren ratioak ere gora egin du (0,8); izan ere, guztizko aurrekontua galtzeaz gain, haren kultura-aurrekontua igo egin da.

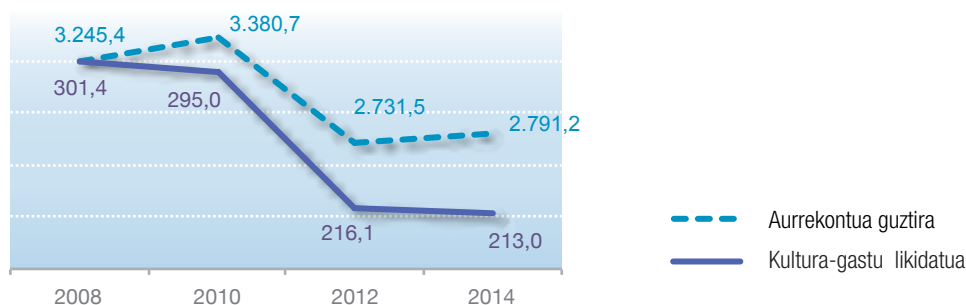
Eusko Jaurlaritza

Foru Aldundiak

Udalak

Ekintza-eremu nagusiak

Ez dago aldakuntza nabarmenik gastuaren helmugari dagokionez: arteek eta industriek guztizko gastuaren 10 eurotik 5/6 jaso dute (% 55,2), ondareak 10 eurotik 3 (% 30,6), jaiek eta herri-kulturak % 7,7 eta zuzendaritzan eta zerbitzu orokorretan kokatutako zeharkako kudeaketa-gastuek % 6,5.

Gehiago xehatuz gero, kultura-ekintza eta musika dira nagusi, ordena horretan, bien artean kultura-gastuaren 10 eurotik 4 jasotzen baitituzte. Aurreko txostenetako sailkapenetan musikak kultura-ekintza gainditzen zuen, eta oraingo alde zeharkako atal horretan bi proiektu garrantzitsu gehitu direlako da: Tabakalera eta DSS2016 hiriburutza. Musika gastua, handia izaten jarraitu arren, 2012an zituen 93,2 milioi eurotik 77,7 milioira igaro da 2014an.

Ondareari lotutako hiru sektoreak dira sailkapenean hurrengoak: museoek (% 10,9), liburutegiek (% 8,9), ondareak eta arkeologiak (% 8,4) eta antzerkiak eta dantzak (%8,3). % 6ren eta % 7ren tartean kokatzen dira jaiek eta herri-kultura (% 7,7) eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak (% 6,5). Gastu kontsolidatuaren % 4,7 bideratzen da zinemara eta ikus-entzunezkoetara. Askoz kopuru txikiagoak dituzte artxiboek (% 3,5), ikusizko arteek (% 1,6), literaturak eta argitalpenek (% 0,6) eta bertsolaritzak (% 0,2).

Hedabideetako gastuari dagokionez, 124,7 milioi euro 2014an, aurrera jarraitzen du 2008tik aurrera nagusitua den beheranzko joerak (urte hartan 179,2 milioi eurora iritsi zen). 2012az geroztik %17,3 egin du behera.

■ Kultura-gastuaren izaera ekonomikoa

Gastu kontsolidatuaren 10 eurotik ia-ia 9 gastu arruntari dagozkio; izan ere, aurreko edizioko 335,9 milioi eurotik 348,8 milioira igo da. Zenbateko horretatik, % 39,1 II. kapitulura bideratzen dira eta % 33,1 langileria-gastuetara. Kapital-gastuek nabarmen egin dute behera 2012tik hona, hain zuzen % 17. Azpimarratzekoa da inbertsioen beherakada (% 18), kapital-transferentziek ere behera egin badute ere (% 8).

Azkenik, sektore bakoitzaren gastuaren izaera ekonomikoari erreparatzen badiogu, ikus daiteke 10 eurotik 6 langileria-gastuei dagozkiela musikaren (musika-eskolak eta orkestrak direla eta), liburutegien eta artxiboen kasuan.

Ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunta nagusi da jai eta herri-kulturan (4 eurotik 3) eta ondare eta arkeologian (% 64). Transferentziak nagusi dira esku-hartze publiko txikiagoko sektoreetan, hala nola literatura eta argitalpenean eta bertsolaritzan.

■ Kultura-enpleguaren bilakaera, 2008-2014

Kultura-enplegu publikoak gorakada progresiboa izan du aztertutako urteetan zehar. 2014an, kultura-enplegu publikoa % 9,5 hazi zen 2010arekiko, hots, 3.272 lanpostutik 3.582,7ra. Nabarmendu beharra dago lanpostuen % 79,1 administraziokoak direla eta % 20,5 azpikontratatuak.

EAEko herri-administrazioetako enpleguaren erdia baino gehiago emakumeek osatzen dute (% 54), hain zuzen 1.534 lanpostu. Emakumeak gizonak baino ugariago dira entitate mota guztietan, foru-aldundietan izan ezik.

Azpikontratatuak enpleguari dagokionez, kontuan hartu behar da 2014an joera-aldaketa bat ikusi zela enplegu mota horretan. 2010ean, azpikontratatuak enpleguaren gehiengo laguntzaileek osatzen zuten; 2014an, berriz, azpikontratatuak enpleguaren % 50 baino gehiago kudeaketarako eta kultura-ekintzarako langileak dira.

I. ERANSKINA. 2014 azterlanean parte hartu duten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak, lurralde historikoen arabera

Araba

- Añanako Gatz Haran Fundazioa
- Arabako Artium Fundazioa
- Gasteizko Udalaren “José Uruñuela Dantza Kontserbatorioa”
- “Luis Aramburu” Udal Musika Eskola
- Santa Maria Katedrala Fundazioa
- Urkabustaiz Musika Eskola Publikoa

Bizkaia

- Ametx Zornotzako Kultura eta Euskara Zerbitzurako Herri Erakundea
- Arratiako Musika Eskola
- Astarloa Kulturgintza
- Astiunerako Udal Erakundea
- AZ Azkuna Zentroa
- Barakaldo Antzokia SA
- Bartolome Ertzilla Fundazioa
- Basauriko Udal Kultur Etxea
- Bilbao Bizkaia Museoak, SL
- Bilboko Arte Eder Museoa Fundazioa
- Bilboko Artelan Berreginen Museoa
- Bizkaikoa
- Arriaga Antzertia Kultur Jardueretako Erakundea SA
- Galdakaoko Musika Jardueren Udaltegia
- Gernikako Bakearen Museoa
- Getxoko Kultura Aretoa Tokiko Erakunde Autonomoa
- Getxoko Udalaren «Andres Isasi» Musika Eskola
- Euskal Irrati Telebista
- Euskal Museoa Bilbao
- Euskalduna Jauregia SA

- Guggenheim Bilbao Museoa Fundazioa
- Gernika-Lumoko Kultur Etxea Fundazio Publikoa
- Juan Crisostomo de Arriaga-Bilboko Orkestra Sinfonikoa Fundazioa
- Lekeitioko Udal Kultur Erakundea
- O.A.L. Bilbaomusika
- Serantes Kultur Aretoa Erakunde Autonomoa
- Soinu-Atadia Fundazioa

Gipuzkoa

- Beasaingo Loinatz Musika Eskola Patronatua
- Cristobal Balenciaga Fundazioa
- Deba Musikal Patronatua
- Debako Arte Eskola
- DSS 2016 Fundazioa
- Donostia Kultura Enpresa Erakunde Publikoa
- Donostiako Musika eta Dantza Eskola
- Donostiako Musika Hamabostaldia
- Donostiako Nazioarteko Zinemaldia, SA
- Ekain Fundazioa
- Errenteria Musikal Udal Musika Patronatua
- Euskadiko Orkestra SA
- Etxepare Euskal Institutua
- Herri Antzokia Administrazio Erakunde Autonomoa
- Juan Bautista Gisasola Musika Eskola Publikoko Patronatua
- Kursaal Elkargunea SA
- Kultura Garaikidearen Nazioarteko Zentroa (Tabakalera)
- Kulturnieta
- Pasaiaiko «Pasaia Musikal» Musika Fundazio Publikoa
- Zarauzko Turismo Bulegoa
- Zumaiako Udal Musika Patronatua

II. ERANSKINA. 2014an parte hartu duten udalak, biztanleriaren arabera

5.000 biztanletik beherako udalerrietako udalak

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
Aiara	Aia	Ajangiz
Alegria-Dulantzi	Aizarnazabal	Alonsotegi
Armiñón	Alkiza	Amoroto
Artziniega	Arama	Areatza
Berantevilla	Asteasu	Arratzu
Bilar	Ataun	Arrieta
Donemiliaga	Beizama	Artea
Elciego	Berastegi	Artzetales
Erriberagoitia	Berrobi	Atxondo
Guardia	Elduain	Bedia
Iekora	Errezil	Busturia
Iruraiz-Gauna	Eskoriatza	Dima
Kanpezu	Ezkio-ltsaso	Ea
Kripan	Gaintza	Gamiz-Fika
Kuartango	Ibarra	Garai
Lantarón	Idiazabal	Iurreta
Lapuebla de Labarca	Ikaztegieta	Izurtza
Legutio	Larraul	Karrantza Harana
Moreda Araba	Leintz-Gatzaga	Kortezubi
Zalduondo	Lizartza	Lanestosa
Zigoitia	Mutiloa	Larrabetzu
	Ormaiztegi	Laukiz
	Soraluze	Lemoa
	Zaldibia	Lezama
		Mendata
		Murueta
		Orozko
		Plentzia
		Sukarrieta
		Turtzioz
		Ubide
		Zaldibar
		Zeanuri

5.000-20.000 biztanleko udalerrietako udalak

Araba

Agurain
Amurrio
Laudio

Gipuzkoa

Andoain
Aretxabaleta
Astigarraga
Azkoitia
Azpeitia
Beasain
Bergara
Deba
Elgoibar
Hernani
Hondarribia
Lasarte-Oria
Lazkao
Legazpi
Lezo
Mutriku
Oiartzun
Oñati
Ordizia
Orio
Pasaia
Tolosa
Urneta
Urretxu
Usurbil
Villabona
Zumaia
Zumarraga

Bizkaia

Abadiño
Abanto-Zierbena
Amorebieta-Etxano
Arrigorriaga
Balmaseda
Berango
Bermeo
Derio
Elorrio
Ermua
Etxebarri
Gernika-Lumo
Gorliz
Güeñes
Lekeitio
Mungia
Muskiz
Ondarroa
Ortuella
Sopela
Trapagaran
Zalla

20.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak

Gipuzkoa

Arrasate

Eibar

Errenteria

Irun

Zarautz

Bizkaia

Barakaldo

Basauri

Durango

Erandio

Galdakao

Getxo

Leioa

Portugalete

Santurtzi

Sestao

Hiriburuetako udalak

Araba

Vitoria-Gasteiz

Gipuzkoa

Donostia

Bizkaia

Bilbao

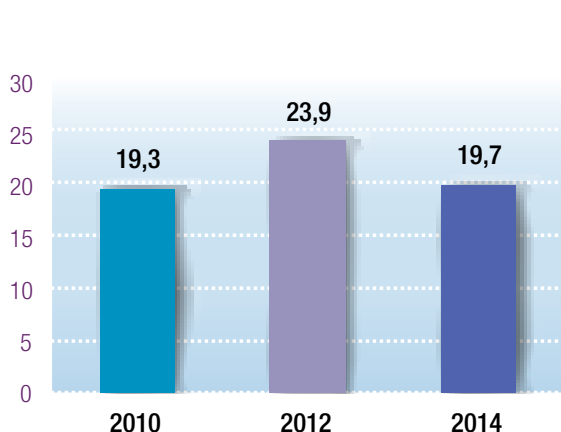
III. ERANSKINA. Emaitzen laburpena kultura-esparruen arabera

MUSIKA

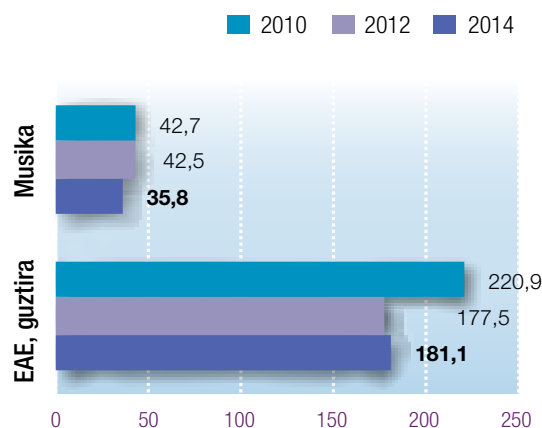
2014an, EAEko herri-administrazioek 77,7 milioi euro bideratu dituzte musika sektorerara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 19,7), hots, 35,8 euro biztanleko, 2012an baino % 15,8 gutxiago.

2010-2012 epealdian, musikarako gastua % 0,6 hazi zen; dena dela, ondoko bi urteetan gastuak % 16,6 egin du behera, hots, 2010eko maila baino 16,1 puntu beherago kokatu arte. Beherakada hori kultura-gastuaren guztizkoarena baino txikixeagoa da, hura % 17,9 murriztu baita 2010etik.

A1. irudia. **Musikara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua** (%) 2010-2014

A2. irudia. **Musikara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko** (€/biztanleko) 2010-2014

Musikarako gastuaren zatirik handiena langileria-gastuetara bideratu da (48,7 milioi euro, % 62,6). II. kapitulua, ondasun eta zerbitzuetara bideratutako gastu arruntak, 17,9 milioi euro dira guztira (23,1). Halaber, IV. kapitulura, transferentzia arruntetara, 9,7 milioi euro bideratu dira (% 12,4). VI. Kapituluak, inbertsio errealek, izan du jaitsierarik nabarmenena 2010arekiko, -% 85,5 (9,2 milioi euroko gastutik 1,3 milioira pasatuaz).

A3. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Musika**

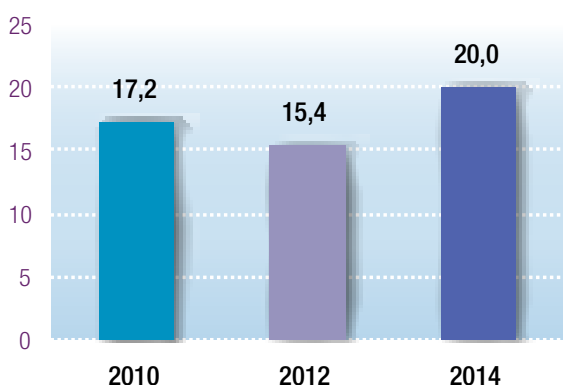
(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Musika						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	48.692.767	52,6	48.738.235	52,3	48.654.406	62,6	135.882.948	34,5	35,8
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	16.882.659	18,2	23.065.752	24,8	17.916.270	23,1	159.441.303	40,5	11,2
III. kap. Finantza-gastuak	6.830	0,0	19.688	0,0	1.972	0,0	1.011.099	0,3	0,2
IV. kap. Transferentzia arruntak	14.802.255	16,0	10.084.958	10,8	9.664.526	12,4	53.669.159	13,6	18,0
VI. kap. Inbertsio errealak	9.214.435	9,9	11.216.207	12,0	1.335.730	1,7	35.347.409	9,0	3,8
VII. kap. Kapital-transferentziak	2.986.403	3,2	26.202	0,0	6.972	0,0	6.457.686	1,6	0,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	49.227	0,1	34.924	0,0	119.229	0,2	1.473.094	0,4	8,1
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	0,0	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	92.634.576	100,0	93.185.967	100,0	77.699.104	100,0	393.498.024	100,0	19,7

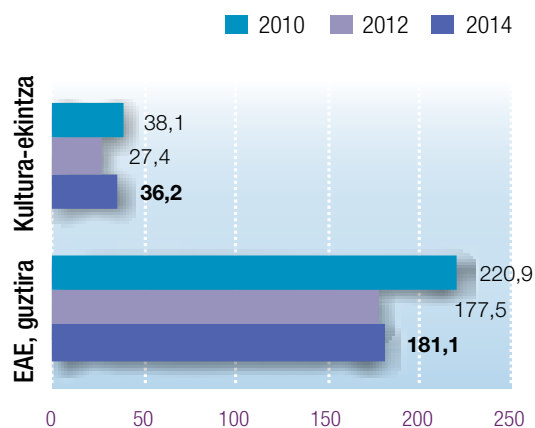
KULTURA-EKINTZA

EAEko herri-administrazioek 78,6 milioi euro bideratu dituzte 2014an kultura-ekintzara (EAEko gastu kontsolidatuaren % 20,0, 2012an baino % 30,8 gehiago, hau da, 60,0 milioi), hots, 27,4 euro biztanleko.

A4. irudia. **Kultura-ekintzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua** (%) 2010-2014

A5. irudia. **Kultura-ekintzara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko** (€/biztanleko) 2010-2014

Kultura-ekintzarako gastuaren zatirik handiena ondasun eta zerbitzuetara bideratutako gastu arruntei dagokie (37,5 milioi euro, % 47,7). Jarraian datoz inbertsio errealeen gastua (16,7 milioi euro, % 21,3), langileria-gastuak (13,2 milioi euro, % 16,8) eta transferentzia arruntak (10,6 milioi euro, % 13,5).

A6. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta kultura-ekintza**

(euroak eta %) 2010-2014

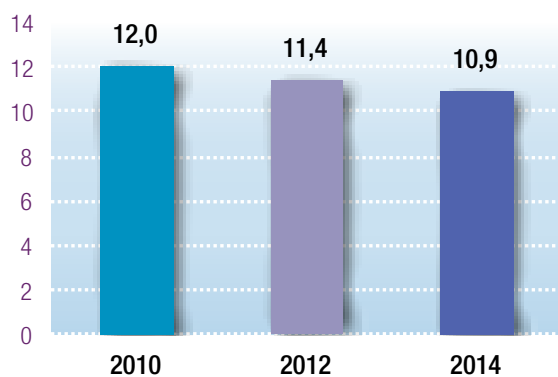
Kapitulu ekonomikoa	Kultura-ekintza						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	9.615.621	11,6	10.936.761	18,2	13.174.652	16,8	135.882.948	34,5	9,7
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	36.029.330	43,6	26.536.616	44,2	37.465.854	47,7	159.441.303	40,5	23,5
III. kap. Finantza-gastuak	3.217	0,0	6.480	0,0	142.837	0,2	1.011.099	0,3	14,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	14.817.714	17,9	11.330.174	18,9	10.619.991	13,5	53.669.159	13,6	19,8
VI. kap. Inbertsio errealak	19.760.053	23,9	9.863.145	16,4	16.696.782	21,3	35.347.409	9,0	47,2
VII. kap. Kapital-transferentziak	2.202.864	2,7	1.278.737	2,1	281.037	0,4	6.457.686	1,6	4,4
VIII. kap. Finantza-aktiboak	7.482	0,0	28.053	0,0	30.098	0,0	1.473.094	0,4	2,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	118.918	0,1	98.020	0,2	150.451	0,2	215.326	0,1	69,9
GUZTIRA	82.555.199	100,0	60.077.986	100,0	78.561.702	100,0	393.498.024	100,0	20,0

MUSEOAK

2014an, EAEko herri-administrazioek 42,7 milioi euro bideratu dituzte museoen sektorerara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 10,9), hau da, 19,7 euro biztanleko. 2010arekiko, museoetako gastua % 25,9 murriztu da.

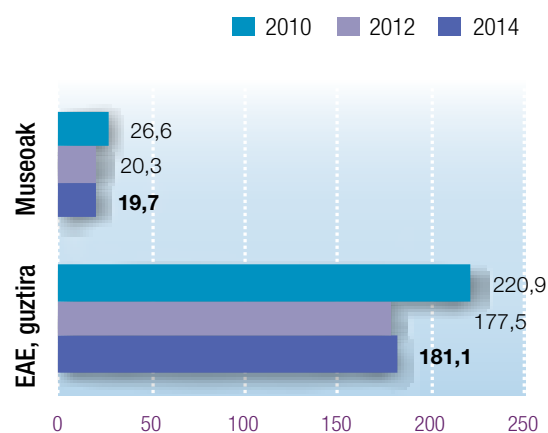
A7. irudia. Museoetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua

(%) 2010-2014

A8. irudia. Museoetara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko

(€/biztanleko) 2010-2014

Museoetako gastuaren zati handiena ondasun eta zerbitzuetara bideratutako gastu arruntetara bideratu da (16,7 milioi euro, % 39,2). Ondoren daude transferentzia arruntak (12,4 milioi euro, % 29,1) eta langileria-gastuak (10,8 milioi euro, % 25,2).

A9. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Museoak**

(euroak eta %) 2010-2014

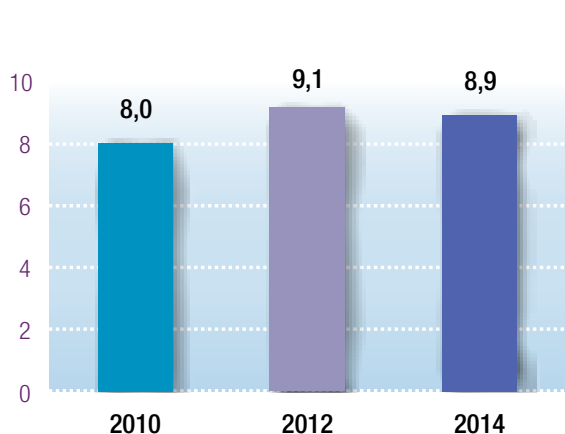
Kapitulu ekonomikoa	Museoak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	10.497.423	18,2	10.556.419	23,7	10.761.455	25,2	135.882.948	34,5	7,9
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	14.432.360	25,0	17.968.550	40,4	16.719.037	39,2	159.441.303	40,5	10,5
III. kap. Finantza-gastuak	102.663	0,2	140.371	0,3	133.039	0,3	1.011.099	0,3	13,2
IV. kap. Transferentzia arruntak	10.836.999	18,8	11.052.031	24,8	12.443.252	29,1	53.669.159	13,6	23,2
VI. kap. Inbertsio errealak	9.809.310	17,0	3.230.328	7,3	1.782.647	4,2	35.347.409	9,0	5,0
VII. kap. Kapital-transferentziak	6.646.705	11,5	516.825	1,2	648.956	1,5	6.457.686	1,6	10,0
VIII. kap. Finantza-aktiboak	5.288.888	9,2	959.813	2,2	146.141	0,3	1.473.094	0,4	9,9
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	0,0	81.107	0,2	64.875	0,2	215.326	0,1	30,1
GUZTIRA	57.614.348	100,0	44.505.444	100,0	42.699.402	100,0	393.498.024	100,0	10,9

LIBURUTEGIAK

2014an, EAEko herri-administrazioek 35,2 milioi euro bideratu dituzte liburutegien sektorerara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 8,9), hau da, 16,2 euro biztanle bakoitzeko. Liburutegietako gastua murriztu egin da 2010etik hona (% 8,2), kulturara bideratutako guztizko murrizketa baino gutxiago (-% 17,9). Horrek esan nahi du sektore horrek guztizkoan pisu apur bat irabazi duela.

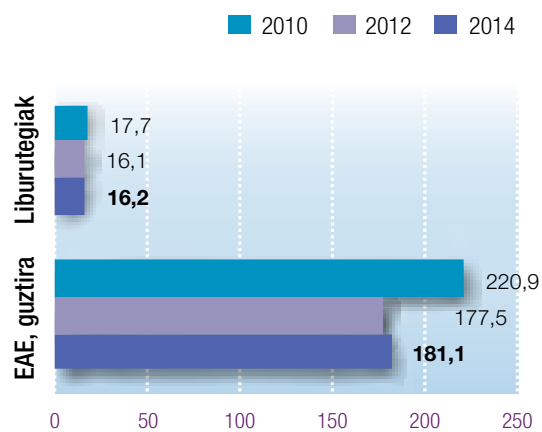
A10. irudia. **Liburutegietara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A11. irudia. **Liburutegietara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Liburutegietan egindako gastuaren erdia baino gehiago langileria-gastuei dagokie (21,2 milioi euro, % 60,1), eta ondoren datoz ondasun eta zerbitzuetara bideratutako gastu arruntak (11,1 milioi euro, % 31,7). Inbertsio errealetara 2,7 milioi euro bideratu dira (% 7,8).

A12. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Liburutegiak**

(euroak eta %) 2010-2014

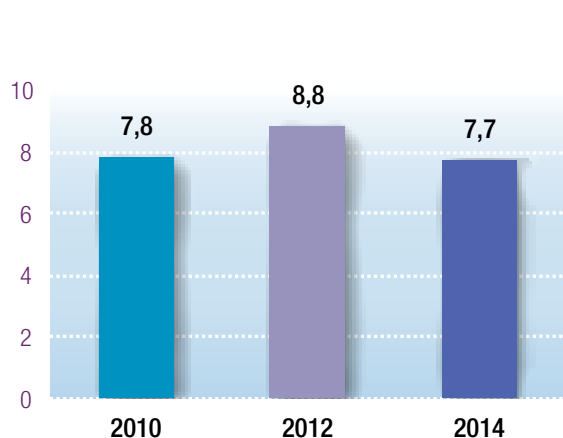
Kapitulu ekonomikoa	Liburutegiak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	19.369.627	50,5	19.291.771	54,8	21.179.713	60,1	135.882.948	34,5	15,6
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	10.461.033	27,3	12.735.032	36,1	11.154.113	31,7	159.441.303	40,5	7,0
III. kap. Finantza-gastuak	178	0,0	-	-	-	-	1.011.099	0,3	0,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	59.918	0,2	53.249	0,2	96.718	0,3	53.669.159	13,6	0,2
VI. kap. Inbertsio errealak	8.371.124	21,8	3.153.790	9,0	2.731.675	7,8	35.347.409	9,0	7,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	77.038	0,2	-	-	48.055	0,1	6.457.686	1,6	0,7
VIII. kap. Finantza-aktiboak	1.400	0,0	-	-	3.479	0,0	1.473.094	0,4	0,2
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	0,0	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	38.340.318	100,0	35.233.842	100,0	35.213.753	100,0	393.498.024	100,0	9,0

JAIK ETA HERRI-KULTURA

2014an, EAEko herri-administrazioek 30,3 milioi euro bideratu dituzte jaietara eta herri-kulturara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 7,7), hau da, 13,9 euro biztanle bakoitzeko. Jaietara eta herri-kulturara bideratutako gastua % 11,8 murriztu da 2012arekiko, eta % 19,5 2010. urtearekiko.

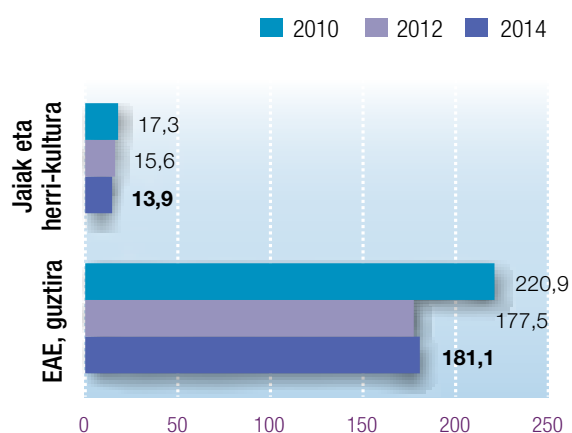
A13. irudia. **Jaietara eta herri-kulturara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A14. irudia. **Jaietara eta herri-kulturara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Jaietara eta herri-kulturara bideratutako gastuaren hiru laurden ondasun eta zerbitzuen gastu arruntei dagokie (22,7 milioi euro, % 74,9); gainerakoa, gehien bat, transferentzia arruntak (5,6 milioi euro, % 18,5) eta langileria-gastuak dira (1,7 milioi euro, % 5,8).

A15. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta jaiak eta herri-kultura**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Jaiak eta herri-kultura						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	2.154.536	5,7	1.985.587	5,8	1.748.464	5,8	135.882.948	34,5	1,3
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	26.269.609	69,9	25.811.075	75,3	22.668.399	74,9	159.441.303	40,5	14,2
III. kap. Finantza-gastuak	-	-	-	-	3.127	0,0	1.011.099	0,3	0,3
IV. kap. Transferentzia arruntak	8.638.918	23,0	6.423.572	18,7	5.584.076	18,5	53.669.159	13,6	10,4
VI. kap. Inbertsio errealak	429.766	1,1	67.480	0,2	59.499	0,2	35.347.409	9,0	0,2
VII. kap. Kapital-transferentziak	80.000	0,2	214	0,0	192.402	0,6	6.457.686	1,6	3,0
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	1.060	0,0	1.473.094	0,4	0,1
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	37.572.829	100,0	34.287.928	100,0	30.257.027	100,0	393.498.024	100,0	7,7

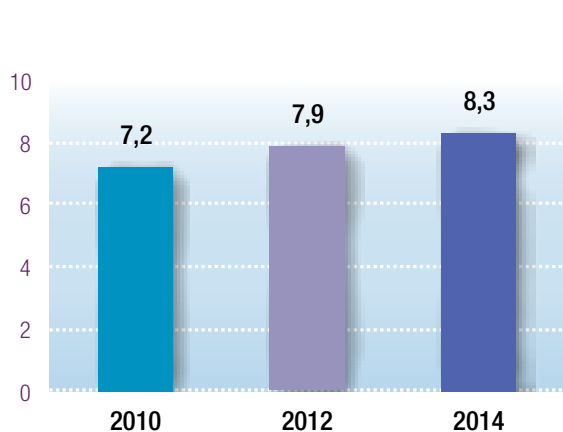
ANTZERKIA ETA DANTZA

2014an, EAEko herri-administrazioek 32,7 milioi euro bideratu dituzte antzerkiaren eta dantzaren sektorerara (EAEko kultura gastu kontsolidatuaren % 8,3), alegia, 15,1 euro biztanleko.

Antzerkiera eta dantzara bideratutako gastua murriztu egin da 2010etik hona (% 4,7), kulturara bideratutako guztizko murrizketa baino gutxiago (-% 17,9). Horrek esan nahi du sektore horrek kulturarako guztizkoan pisu apur bat irabazi duela.

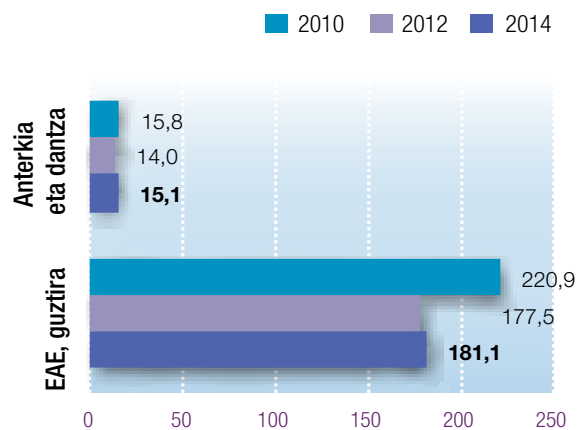
A16. irudia. **Antzerkiera eta dantzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A17. irudia. **Antzerkiera eta dantzara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Antzerkiera eta dantzara bideratutako gastuaren ia erdia ondasun eta zerbitzuen gastu arruntei dagokie (14,5 milioi euro, % 44,4); gastu-bolumenari dagokionez, ondoren datoz langileria-gastuak (7,6 milioi euro, % 23,4) eta transferentzia arruntak (7,0 milioi euro, % 21,6).

A18. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta antzerkia eta dantza**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Antzerkia eta dantza						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	7.155.689	20,8	7.405.860	24,2	7.646.545	23,4	135.882.948	34,5	5,6
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	16.373.034	47,6	14.866.209	48,5	14.525.776	44,4	159.441.303	40,5	9,1
III. kap. Finantza-gastuak	58.259	0,2	67.215	0,2	23.703	0,1	1.011.099	0,3	2,3
IV. kap. Transferentzia arruntak	4.416.738	12,9	7.635.624	24,9	7.060.442	21,6	53.669.159	13,6	7,4
VI. kap. Inbertsio errealak	2.889.987	8,4	658.567	2,1	3.489.027	10,7	35.347.409	9,0	9,9
VII. kap. Kapital-transferentziak	3.475.936	10,1	2.746	0,0	0	0,0	6.457.686	1,6	0,0
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	-	-	1.473.094	0,4	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	34.369.643	100,0	30.636.221	100,0	32.745.493	100,0	393.498.024	100,0	7,5

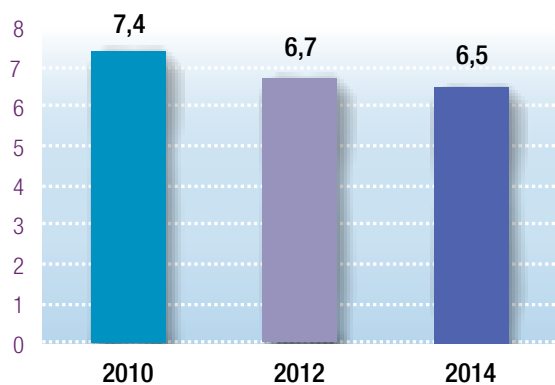
ZUZENDARITZA ETA ZERBITZU OROKORRAK

2014an, EAEko herri-administrazioek 25,7 milioi euro bideratu dituzte zuzendaritzaren eta zerbitzu orokorren arlora (2012an baino % 2,1 gutxiago), EAEko kultura gastu kontsolidatuaren % 6,5, hots, 11,8 euro biztanleko.

Zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara bideratutako gastua murriztu egin da 2010etik hona (% 27,1), kulturara bideratutako guztizko murrizketa baino gehiago (-% 17,9). Horrek esan nahi du sektore honek kulturarako guztizkoan pisu pixka bat irabazi duela.

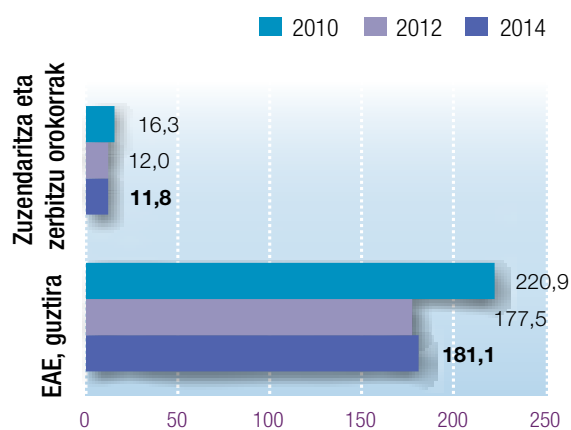
A19. irudia. **Zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A20. irudia. **Zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Zuzendaritza eta zerbitzu orokorretara bideratutako gastuaren hiru laurden langileria-gastuei dagokie (19,3 milioi euro, % 75,0), eta ondoren dator ondasun eta zerbitzuetarako gastu arrunta (4,3 milioi euro, % 16,6).

A21. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak**

(euroak eta %) 2010-2014

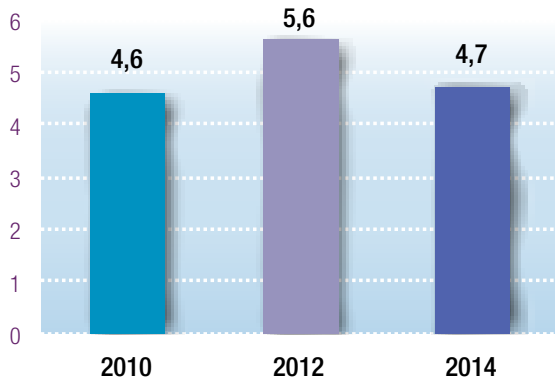
Kapitulu ekonomikoa	Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	21.590.978	61,2	16.740.827	63,8	19.291.802	75,0	135.882.948	34,5	14,2
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	10.363.694	29,4	8.423.944	32,1	4.264.114	16,6	159.441.303	40,5	2,7
III. kap. Finantza-gastuak	265.640	0,8	266.844	1,0	585.681	2,3	1.011.099	0,3	57,9
IV. kap. Transferentzia arruntak	123.694	0,4	157.727	0,6	-	-	53.669.159	13,6	0,0
VI. kap. Inbertsio errealak	2.930.049	8,3	656.512	2,5	1.495.214	5,8	35.347.409	9,0	4,2
VII. kap. Kapital-transferentziak	-	-	-	-	69.790	0,3	6.457.686	1,6	1,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	16.557	0,0	10.824	0,0	7.559	0,0	1.473.094	0,4	0,5
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	35.290.612	100,0	26.256.678	100,0	25.714.161	100,0	393.498.024	100,0	6,5

ZINEMA ETA IKUS ENTZUNEZKOAK

2014an, EAEko herri-administrazioek 18,5 milioi euro bideratu dituzte zinemaren eta ikus-entzunezkoen sektorerara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 4,7), hau da, 8,5 euro biztanleko.

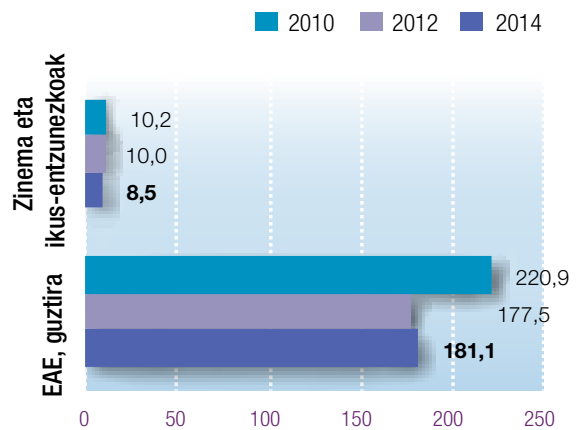
A22. irudia. **Zinemara eta ikus-entzunezkoetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A23. irudia. **Zinemara eta ikus-entzunezkoetara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Zinemaren eta ikus-entzunezkoen gastua banatzen duen kapitulu ekonomiko nagusiak ondasun eta zerbitzuen gastu arrunta (8,1 milioi euro, % 43,6) eta inbertsio errealak dira (3,8 milioi euro, % 20,4). Inbertsio hori, ia osorik, Euskal Irrati Telebistara bideratutakoa da, euskal zinemaren koprodukzioaren jabetza intelektualerako.

A24. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapituluen arabera: EAEko guztizkoa eta zinema eta ikus-entzunezkoak**

(euroak eta %) 2010-2014

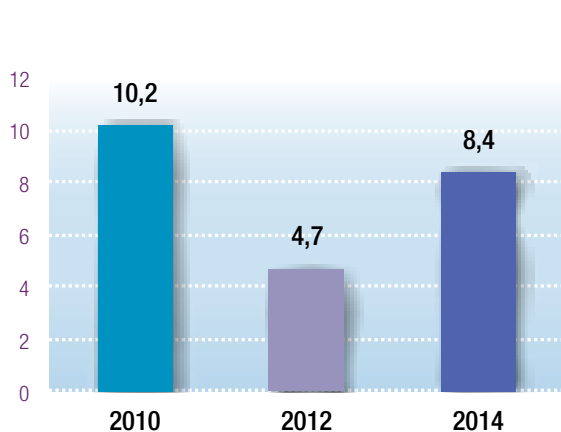
Kapitulu ekonomikoa	Zinema eta Ikus-entzunezkoak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	2.387.228	10,8	2.610.683	11,9	2.557.035	13,8	135.882.948	34,5	1,9
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	9.461.259	42,8	9.088.918	41,4	8.054.132	43,6	159.441.303	40,5	5,1
III. kap. Finantza-gastuak	103.716	0,5	72.519	0,3	66.229	0,4	1.011.099	0,3	6,6
IV. kap. Transferentzia arruntak	3.540.386	16,0	2.586.830	11,8	2.384.807	12,9	53.669.159	13,6	4,5
VI. kap. Inbertsio errealak	2.845.166	12,9	5.042.386	23,0	3.767.332	20,4	35.347.409	9,0	10,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2.598.490	11,7	1.740.386	7,9	1.646.838	8,9	6.457.686	1,6	25,5
VIII. kap. Finantza-aktiboak	1.180.336	5,3	810.758	3,7	-	-	1.473.094	0,4	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	22.116.581	100,0	21.952.480	100,0	18.476.373	100,0	393.498.024	100,0	4,7

ONDAREA ETA ARKEOLOGIA

2014an, EAEko herri-administrazioek 33,1 milioi euro bideratu dituzte ondarearen eta arkeologiaren sektorera (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 8,4), hau da, 15,3 euro biztanleko. Ondarera eta arkeologiara bideratutako gastua % 82,2 igo da 2012tik hona (15,0 milioi gehiago); hala ere, % 32,4 murriztu da 2010arekiko. Aurreko edizioaren igoyeraren atzean aurki daiteke Praileaitz leizea Sailkatutako Kultura-Ondasun izendatzearen ondorioz harrobiaren aprobetxamenduaren zati bat galtzarekin lotutako kalte-ordaina.

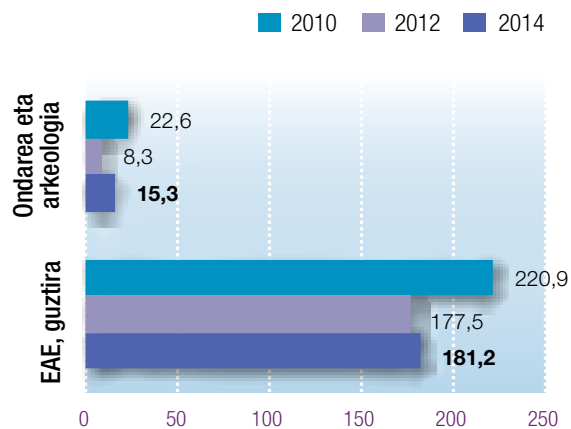
A25. irudia. **Ondarera eta arkeologiara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A26. irudia. **Ondarera eta arkeologiara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

2012an, sektore honetarako kapital-gastuak gastu arruntak baino zertxobait handiagoak ziren; hala, gastu kopuruaren erdia baino gehiago inbertsio errealetara (6,9 milioi euro, % 37,7) eta kapital-transferentzietara (2,6 milioi euro, % 14,5) bideratu zen. Alabaina, 2014an, gastu arruntak % 69,0 dira (% 64,3 ondasun eta zerbitzuetarako gastu arruntei dagokie eta gainerako % 4,7a transferentzia arruntei) eta inbertsio errealek eta kapital-transferentziek ez dute % 20,0 gainditzen (% 7,6 eta % 9,5, hurrenez hurren). Langileria-gastuak guztizkoaren % 10,3 dira (3,4 milioi euro).

A27. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta ondarea eta arkeologia**

(euroak eta %) 2010-2014

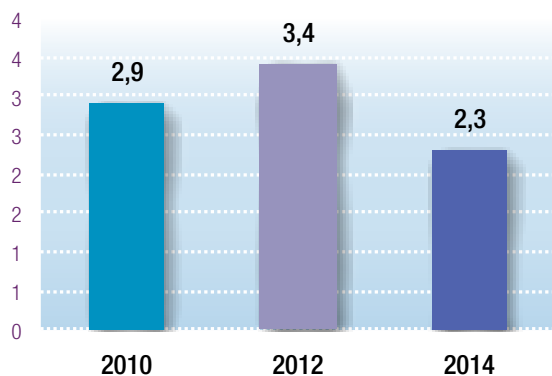
Kapitulu ekonomikoa	Ondarea eta arkeologia						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	5.343.229	10,9	4.120.822	22,6	3.428.767	10,3	135.882.948	34,5	2,5
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	5.331.814	10,9	3.557.865	19,6	21.304.689	64,3	159.441.303	40,5	13,4
III. kap. Finantza-gastuak	14.022	0,0	62.069	0,3		0,0	1.011.099	0,3	0,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	6.657.734	13,6	957.879	5,3	1.572.695	4,7	53.669.159	13,6	2,9
VI. kap. Inbertsio errealak	15.835.010	32,3	6.864.328	37,7	2.535.074	7,6	35.347.409	9,0	7,2
VII. kap. Kapital-transferentziak	15.843.317	32,3	2.631.762	14,5	3.154.475	9,5	6.457.686	1,6	48,8
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	2.668	0,0	1.153.584	3,5	1.473.094	0,4	78,3
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	49.025.126	100,0	18.197.393	100,0	33.149.282	100,0	393.498.024	100,0	8,4

ARTXIBOAK

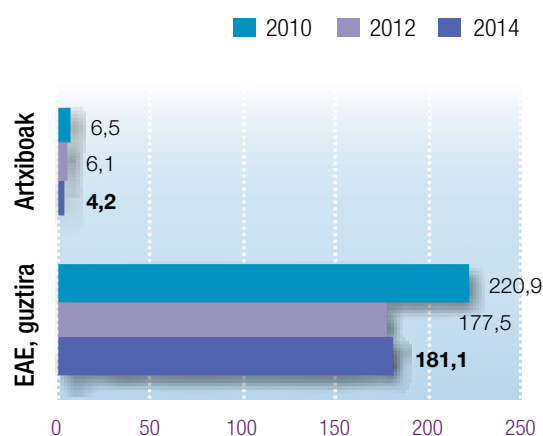
2014an, EAEko herri-administrazioek 9,2 milioi euro bideratu dituzte artxiboen sektorerara (EAEko kultura gastu kontsolidatuaren % 2,3), hau da, 4,2 euro biztanleko.

Artxiboetara bideratutako gastua murriztu egin da 2010etik hona (-% 4,2), kulturara bideratutako guztizko murrizketa baino gutxiago (-% 18,7). Horrek esan nahi du sektore honek kulturarako guztizkoan pisu apur bat irabazi duela. 2010-2012 epealdian, artxiboetara bideratutako kultura-gastua % 31,3 murriztu zen, hots, 2010eko maila baino % 34,2 gutxiago. Hala, 2012an sektorearen pisua apur bat handitzen zela ikusten ba zen ere, gaur egun, behera egiteaz gain, kalte larria sufritu du (2010 eta 2014 bitartean, EAEko guztizkoa -% 17,9; artxiboen kasuan berriz, % 34,2).

A28. irudia. **Artxiboetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**
(%) 2010-2014

A29. irudia. **Artxiboetara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**
(€/biztanleko) 2010-2014

Gastuaren kapituluaren araberrako banaketari dagokionez, langileria-gastuena da kapitulu nagusia (5,4 milioi euro, % 58,3; kapitulu horren pisua handitu egin da, 2010ean % 28,4koa baitzen), eta jarraian ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak (2,3 milioi euro, % 25,4) eta inbertsio errealeak (pisua galduz joan da: % 43,3 2010ean, % 27,6 2012an eta % 8,1 2014an; 2010eko 7,5 milioiko inbertsioa 2014ko 743.000 eurokoa izatera pasa da).

A30. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Artxiboak**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Artxiboak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	3.982.569	28,4	5.805.512	43,3	5.376.603	58,3	135.882.948	34,5	4,0
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	1.675.319	12,0	2.821.638	21,0	2.341.348	25,4	159.441.303	40,5	1,5
III. kap. Finantza-gastuak	-	-	-	-	54.512	0,6	1.011.099	0,3	5,4
IV. kap. Transferentzia arruntak	870.068	6,2	1.090.294	8,1	693.560	7,5	53.669.159	13,6	1,3
VI. kap. Inbertsio errealak	7.474.406	43,3	3.697.645	27,6	743.378	8,1	35.347.409	9,0	2,1
VII. kap. Kapital-transferentziak	12.253	0,1	4.197	0,0	3.440	0,0	6.457.686	1,6	0,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	4.541	0,0	1.473.094	0,4	0,3
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	14.014.615	100,0	13.419.286	100,0	9.217.382	100,0	393.498.024	100,0	2,3

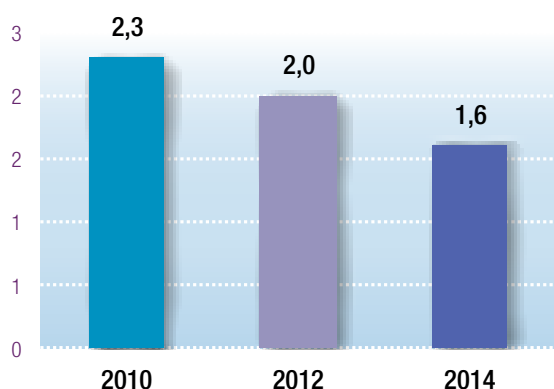
IKUSIZKO ARTEAK

2014an, EAEko herri-administrazioek 6,3 milioi euro helarazi dizkiete ikusizko arteei (2010ean baino % 43,2 gutxiago eta 2012an baino % 18,5 gutxiago), guztizko kultura-gastuaren % 1,6, hau da, 2,9 euro biztanleko.

2012an, ikusizko arteetara bideratutako gastua zertxobait murriztu egin zen 2010arekiko (-% 30,3), guztizko kultura-gastua baino gehiago (-% 18,7). 2014an, ikusizko arteetara bideratutako gastuak behera egiten jarraitzen du, baina neurri txikiagoan (2012an baino % 18,5 gutxiago), gastu hori guztizko kultura-gastua baino apur bat handiagoa izanik (-% 17,9)..

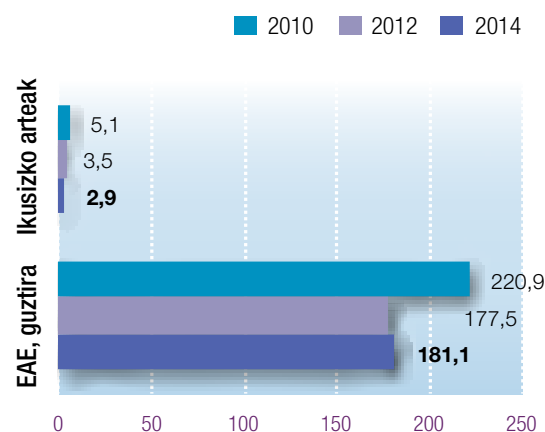
A31. irudia. **Ikusizko arteetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A32. irudia. **Ikusizko arteetara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Gastua, ia osorik, gastu arruntei dagokie: % 38,7 ondasun eta zerbitzuen gastu arruntei (2,4 milioi euro); % 25,4 langileria-gastuei (1,6 milioi euro) eta % 22,1 transferentzia arruntei (1,4 milioi euro). 2010eko datuekiko, gastu-murrizketarik handiena IV. kapituluari izan da, 2,3 milioitik 1,4 milioira igaro baita (% 40,0 gutxiago).

A33. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapituluen ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Ikusizko arteak**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapituluen ekonomikoa	Ikusizko arteak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	2.031.355	18,2	1.516.287	19,5	1.612.372	25,4	135.882.948	34,5	1,2
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	6.010.805	53,9	3.627.443	46,7	2.450.236	38,7	159.441.303	40,5	1,5
III. kap. Finantza-gastuak	-	-	-	-	-	0,0	1.011.099	0,3	0,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	2.329.859	20,9	2.222.877	28,6	1.397.491	22,1	53.669.159	13,6	2,6
VI. kap. Inbertsio errealak	574.015	5,1	246.129	3,2	621.612	9,8	35.347.409	9,0	1,8
VII. kap. Kapital-transferentziak	204.000	1,8	157.206	2,0	246.852	3,9	6.457.686	1,6	3,8
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	7.403	0,1	1.473.094	0,4	0,5
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	11.150.034	100,0	7.769.942	100,0	6.335.966	100,0	393.498.024	100,0	1,6

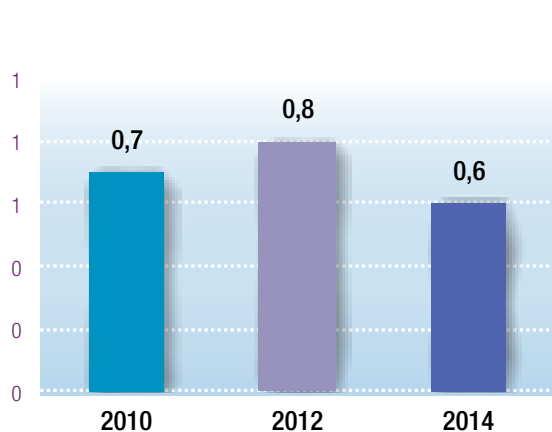
LITERATURA ETA ARGITALPENA

2014an, EAEko herri-administrazioek 2,5 milioi euro bideratu dituzte Literatura eta argitalpen sektorerara (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 0,6), hau da, 1,1 euro biztanleko.

Literatura eta argitalpenera bideratutako gastua murriztu egin da 2010etik hona (-% 29,8), kulturara bideratutako guztizko murrizketa baino gutxiago (-% 17,9). Horrek esan nahi du sektore honek kulturarako guztizko gastuan garrantzia zertxobait galdu duela. 2012an beherakada % 11,6koa izan zen, guztizko kultura-gastua baino txikiagoa (-% 18,7); horren adierazten du beherakada handia izan zela 2012-2014 epealdian (-% 20,6).

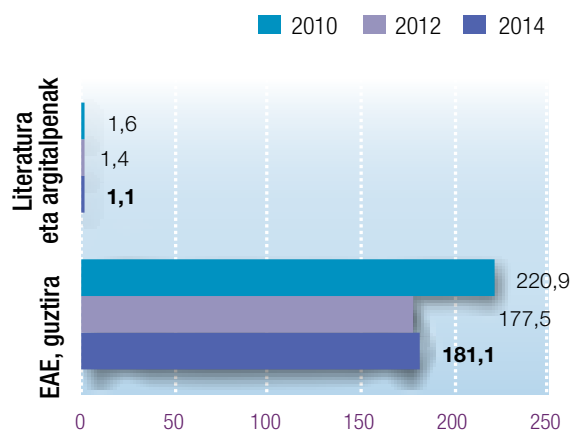
A34. irudia. **Literaturara eta argitalpenera bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A35. irudia. **Literaturara eta argitalpenetara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Sektore horretan egindako gastuaren hiru laurden transferentzia arruntei dagozkie (1,5 milioi euro, % 62,3); gainerakoa ondasun eta zerbitzuen gastu arruntaren (443 milioi, % 18,0) eta langileria-gastuen (385 milioi, % 15,6) artean banatu da.

A36. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Literatura eta argitalpenak**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Literatura eta argitalpenak						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	443.504	12,6	312.583	10,1	384.849	15,6	135.882.948	34,5	0,3
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	1.175.524	33,4	670.323	21,6	443.147	18,0	159.441.303	40,5	0,3
III. kap. Finantza-gastuak	-	-	-	-	-	-	1.011.099	0,3	0,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	1.760.029	50,1	2.113.855	68,0	1.536.624	62,3	53.669.159	13,6	2,9
VI. kap. Inbertsio errealak	81.563	2,3	12.009	0,4	89.440	3,6	35.347.409	9,0	0,3
VII. kap. Kapital-transferentziak	55.016	1,6	566	0,0	13.213	0,5	6.457.686	1,6	0,2
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	-	-	1.473.094	0,4	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	-	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	3.515.636	100,0	3.109.336	100,0	2.467.273	100,0	393.498.024	100,0	0,6

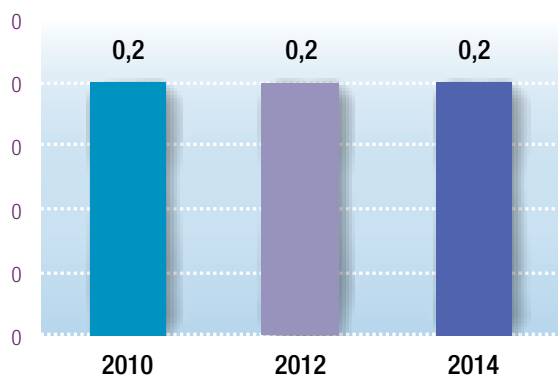
BERTSOLARITZA

2014an, EAEko herri-administrazioek 961.000 euro inbertitu dituzte bertsolaritza sektorean (EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren % 0,2), hau da, 0,4 euro biztanleko.

2012an bertsolaritzara bideratutako gastuak behera egin zuen 2010arekiko (-% 27,3), guztizko kultura-gastua baino gehiago (-% 18,7). Dena dela, 2014an gastua % 46,6 igo zen 2012arekiko, eta, ondorioz, % 6,6 egin du gora 2010eko datuekiko. Horrek sektore horren pisuaren gorakada xumea adierazten du guztizko kultura-sektorearekiko.

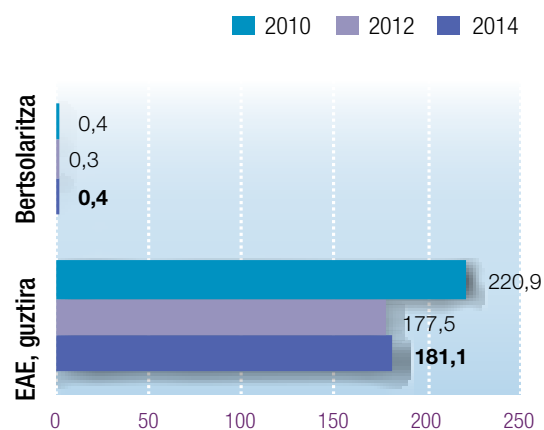
A37. irudia. **Bertsolaritzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua**

(%) 2010-2014

A38. irudia. **Bertsolaritzara bideratutako gastu kontsolidatua biztanleko**

(€/biztanleko) 2010-2014

Sektore honetan egindako gastuaren % 64,0 transferentzia arruntei dagokie (615.000 euro); gainerakoa kapital-transferentzietara bideratu da (146.000 euro, % 16,8), ondasun eta zerbitzuen gastu arruntera (134.000 euro, % 15,4) eta langileria-gastuetara (66.000 euro eta % 7,6).

A39. irudia. **EAEko kultura-gastu kontsolidatuaren banaketa kapituluen arabera: EAEko guztizkoa eta Bertsolaritza**

(euroak eta %) 2010-2014

Kapitulu ekonomikoa	Bertsolaritza						2014ko guztizko kultura-gastua		EAEko guztizkoaren 2014ko %
	2010		2012		2014		€	%	
	€	%	€	%	€	%			
I. kap. langileria-gastuak	85.183	9,5	25.464	3,9	66.284	7,6	135.882.948	34,5	0,0
II. kap. Ondasun eta zerbitzuen gastu arruntak	379.822	42,1	230.913	35,2	134.188	15,4	159.441.303	40,5	0,1
III. kap. Finantza-gastuak	-	-	-	-	-	0,0	1.011.099	0,3	0,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	336.618	37,4	398.723	60,8	614.979	64,0	53.669.159	13,6	1,1
VI. kap. Inbertsio errealak	-	-	437	0,1	-	0,0	35.347.409	9,0	0,0
VII. kap. Kapital-transferentziak	99.600	11,1	34	0,0	145.656	16,8	6.457.686	1,6	2,3
VIII. kap. Finantza-aktiboak	-	-	-	-	-	0,0	1.473.094	0,4	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	-	-	-	-	-	0,0	215.326	0,1	0,0
GUZTIRA	901.223	100,0	655.571	100,0	961.106	100,0	393.498.024	100,0	0,2

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA